

צורי מעם השם עושה שמים וארץ

סֵפֶר

תּוֹרַת הַזֹּהַר

הַזֹּהַר הַמְּתַרְגֵּם בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

הַמְּנַקֵּד

עַל הַמִּשָּׁה הַמְּשִׁי תּוֹרָה

מִהַתְנַא הָאֱלֹקִי רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זִיע"א

פְּרָשַׁת וְאֶתְחַנֵּן

תְּרַגְוִם קַל וְנִחְמָד לְמַעַן יִרְוֶיךָ חֵלּוֹמֵךְ בּוֹ

יוצא לאור על ידי "מפעל הזהר העולמי"

בעיה"ק בית שמש תובב"א

אלול תש"ע לפ"ק

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות,

לכל החברים וידידים, ולכל אחד ואחד מישראל,

לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

לעילוי נשמת

מרת הינדע לאה, מנחם מוניש וחנה בר"ב יצחק אהרון
הרב צבי יצחק, נטע מאיר, מלכה דבורה בר"ב גבריאל הכהן

לקנות הספרים במחיר מסובסד:

אצל חנות הספרים של ר' פנחס ראובן הי"ו

ברחוב השומר 74 בני ברק

או אצל "מפעל הזוהר העולמי"

רחוב נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8

Ramat Beth Shemesh 99093, Israel

Tel: 054-843-6784 / fax: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

פְּרִישַׁת וְאַתְחַנֵּן

(דף רס ע"א)

וְאַתְחַנֵּן אֵל ה' בְּעַת הַהוּא לֵאמֹר. אֲדַנְי יְהוֹ"ה
אַתָּה הַחַלּוֹת לְהִרְאוֹת אֶת עַבְדְּךָ וְגו'.
רַבִּי יוֹסֵי פָתַח, (ישעיה לח) וַיִּסַּב חֹזְקֵיהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר
וַיִּתְפַּלֵּל אֵל ה'. בֹּא וּרְאֵה כִּמָּה הוּא חֶבְחֵחֵךְ הַחֹזֵק
שֶׁל הַתּוֹרָה וְכִמָּה הוּא עֲלִיּוֹן עַל הַכֹּל, שָׁכַל מִי
שֶׁמְשַׁתְּדֵל בַּתּוֹרָה, לֹא פוֹחֵד מֵעֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים,
וְלֹא פוֹחֵד מִמְּקַרִּים רָעִים שֶׁל הָעוֹלָם, מִשּׁוּם שֶׁהוּא
אֲחוּז בְּעֵץ חַיִּים וְאוֹכֵל מִמֶּנּוּ בְּכֹל יוֹם.

שְׁתַּרְי הַתּוֹרָה מִלְּמַדָּת אֶת הָאָדָם לְלַכֵּת בְּדַרְךְ
אֱמֶת, מִלְּמַדָּת אוֹתוֹ עֲצָה אֵיךְ יֵשׁוּב לְפָנָיו
רַבּוֹנוֹ (לְכַפֵּל לְאוֹתָהּ הַנְּזַרְתָּ), וְאַפְלוֹ שֶׁתִּנְגֹּר עָלָיו מִיָּתָה -
הַכֹּל יִתְכַפֵּל וַיִּסְתַּלֵּק מִמֶּנּוּ וְלֹא יִשְׁרָה עָלָיו. (עֲצָה שֶׁל
אָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה) וְעַל בֶּן צָרִיף לְהַשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה יוֹמָם
וְלַיְלָה וְלֹא יִזוּז מִמֶּנָּה, וְהוּ שֶׁכֶּתוּב (יהושע א) וְהִגִּיתָ
בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה. וְאִם מִזִּיז מִמֶּנּוּ אֶת הַתּוֹרָה אוֹ
נִפְרַד מִמֶּנָּה, כְּאִלוֹ נִפְרַד מִן הַחַיִּים.

בֹּא וּרְאֵה, עֲצָה שֶׁל הָאָדָם, בְּשָׂהוּא בְּלִילָה עַל
 מִטָּתוֹ, צָרִיף לְקַבֵּל עָלָיו עַל מַלְכוּת שֶׁל
 מַעֲלָה בְּלֵב שָׁלֵם, וּלְהַקְדִּים לְמִסַּר אֱלֹוֹ פְּקֻדוֹן
 נִפְשׁוֹ. וַחֲרֵי פִּרְשׁוּתָּהּ, מִשׁוּם שֶׁכָּל הָעוֹלָם טוֹעֵמִים
 טַעַם הַמְּנוּת, שֶׁחֲרֵי עֵץ הַמְּנוּת שָׂרוּי בָּעוֹלָם, וְכָל
 רוּחֹת בְּנֵי אָדָם יוֹצְאוֹת וְעוֹלוֹת וּמִתְחַבְּאוֹת (וּבְמִסְרֵי)
 אֲצִלוֹ. וּמִשׁוּם שֶׁחֵן בְּפְקֻדוֹן, בְּלֵן שְׁבוֹת
 לְמִקְוֹמוֹתֵיהֶן.

בֹּא וּרְאֵה, בְּשִׂמְתְּעוֹרְרַת רוּחַ צְפוֹן בַּחֲצוֹת
 הַלֵּילָה, וּכְרוֹז יוֹצֵא, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בֹּא
 לְנֵן עֵדֵן לְהַשְׁתַּעֲשֵׂעַ בְּרוּחֹת הַצְּדִיקִים, אֲזוֹ
 מִתְבּוֹנִים (מִתְעוֹרְרִים) כָּל בְּנֵי הַמַּלְכָּה וְכָל בְּנֵי תְּהִיכָל
 לְשַׁבַּח אֶת הַמַּלְךְ הַקְדוּשׁ. וְאֲזוֹ כָּל אוֹתָם פְּקֻדוֹנוֹת
 שֶׁל הָרוּחֹת שֶׁנִּמְסְרוּ בְיָדָהּ, אֶת כָּלָם מַשִּׁיב
 לְבַעֲלֵיהֶם. וְרַב בְּנֵי הָעוֹלָם מִתְעוֹרְרִים בְּאוֹתָהּ
 שְׁעָה, וַחֲרֵי פְּקֻדוֹן שֶׁל כָּלָם מַשִּׁיב אֲלֵיהֶם.

אוֹתָם שֶׁבְּנֵי תְּהִיכָל הָעֲלִיזוֹן עוֹמְדִים בְּעַמְדָם
 מִתְעוֹרְרִים, מִשְׁתַּדְּלִים בְּתִשְׁבַּחוֹת

התורה, ומשתתפים בכנסת ישראל עד שמיאיר
 היום. כשמוניע הבקר, היא וכל בני ההיכל (המלך),
 כלם באים למלך הקדוש, והם נקראים בני המלך
 והמלכה, והרי פְּרָשׁוּתָהּ.

כְּשֶׁמוֹנִיעַ הַבָּקָר צָרִיךְ לְנַקוֹת עֲצָמוֹ בְּכַל וּלְחַגֵּר
 כְּלֵי מִלְחָמָתוֹ לְהִשְׁתַּדֵּל עִם הַמֶּלֶךְ
 הַקָּדוֹשׁ, שְׁהָרִי בְּלִילָה הַשְׁתַּדֵּל בַּמִּלְכָּה. כָּעֵת כֹּא
 עִם הַמִּלְכָּה לְזוּג אוֹתָהּ עִם הַמֶּלֶךְ.

כֹּא לְבֵית הַכְּנֶסֶת, מִטַּהַר עֲצָמוֹ בְּקַרְבָּנוֹת, מְשַׁבַּח
 בְּתִשְׁבָּחוֹת דָּוִד הַמֶּלֶךְ, אוֹחֵז תְּפִלִּין בְּרֹאשׁוֹ
 (בְּיָדוֹ וּבְרֹאשׁוֹ) וְצִיצִית בְּכַנְפָיו, אוֹמֵר "תְּהִלָּה לְדָוִד".
 וְהָרִי פְּרָשׁוּתָהּ, מִתְּפַלֵּל תְּפִלָּה לְפָנָיו רְבוּנוֹ, בְּתִפְלָה
 צָרִיךְ לַעֲמֹד, כְּמוֹ (בְּזוּג) מִלְּאָכִים הָעֲלִיזִים,
 לְהִתְחַבֵּר עִמָּם, שְׁהֵם נִקְרָאִים הָעוֹמְדִים, כְּמוֹ
 שְׁנַאֲמַר (זכריה ג) וְנָתַתִּי לָךְ מִהֲלָכִים בֵּין הָעוֹמְדִים,
 וְלִכְנוֹן רְצוֹנוֹ לְפָנָיו רְבוּנוֹ, וַיִּתְּבַע בְּקִשְׁתּוֹ.

כֹּא וְרֵאָה, בְּשָׁעָה שְׁאָדָם קָם בְּחִצּוֹת הַלֵּילָה
 מִמַּטָּתוֹ לְהִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, הַכְּרוֹז קוֹרֵא עָלָיו

וְאוֹמֵר: (תהלים קלד) הִנֵּה בָּרְכוּ אֶת ה' כָּל עַבְדֵי ה'
הָעֹמְדִים בְּבֵית ה' בַּלַּיְלוֹת. עֲבָשׁוּ כְּשֶׁהוּא עוֹמֵד
בַּתְּפִלָּה לְפָנַי רַבּוֹנוּ, אוֹתוֹ כָּרוּז קוֹרֵא עָלָיו וְאוֹמֵר:
וְנָתַתִּי לָךְ מֵהַלְכִים בֵּין הָעֹמְדִים הָאֵלֶּה.

אַחַר שְׂמֵסִים תְּפִלָּה בְּרָצוֹן (ועומד בְּעֵצָה) לְפָנַי רַבּוֹנוּ,
הֲרֵי פִרְשׁוּהָ שְׁצַרְיָךְ לְמִסַּר נַפְשׁוֹ בְּרָצוֹן הַלֵּב
לְאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁצַרְיָךְ. וְכַמָּה עֲצוֹת יֵשׁ לְאָדָם בְּכֹל.
וּבְשָׁעָה שֶׁהַתְּפִלָּה קִיָּמַת (הַסְּתִימָה), כָּל אוֹתָם
דְּבוּרִים שְׂמוּצִיא אָדָם מִפִּיּו בְּאוֹתָהּ תְּפִלָּה, בְּלָם
עוֹלָיִם לְמַעַלָּה וּבּוֹקְעִים אֲוִירִים וּרְקִיעִים, עַד
שְׂמַנְיָעִים לְאוֹתוֹ מְקוֹם שְׂמַנְיָעִים, וּמִתְעַטְרִים
בְּרֹאשׁ הַמֶּלֶךְ וְעוֹשִׂים מֵהֶם עֲטָרָה. וְהֲרֵי פִרְשׁוּהָ
הַחֲבֵרִים, תְּפִלָּה שְׁצַרְיָךְ לְקַדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְבִנּוֹן
שֶׁתְּהִיָּה תְּפִלַּת תַּחֲנוּנִים. מַנִּין לָנוּ? מִמַּשָּׁה,
שְׂכָתוֹב וְאַתְחַנֵּן אֶל ה'. זוֹהִי תְּפִלָּה מְעַלָּה.

בֵּא וּרְאֵה, מִי שְׁעוֹמֵד בַּתְּפִלָּה, צַרְיָךְ לְבִנּוֹן רַגְלָיו,
וּפִרְשׁוּהָ. וְצַרְיָךְ לְכַסּוֹת רֵאשׁוֹ כְּמִי שְׁעוֹמֵד
לְפָנַי הַמֶּלֶךְ, וְצַרְיָךְ לְכַסּוֹת (לְכַסּוֹת) (לְסַתֵּם) עֵינָיו כִּדְרֵי

שְׁלֵא יִסְתַּכַּל בְּשִׁכְיָנָהּ. וּבְסִפְרוֹ שֶׁל רַב הַמְּנוּנָא
 סָבֵא אָמַר, מִי שֶׁפּוֹקֵחַ עֵינָיו בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה אִוֵּ
 שְׁלֵא מִנְמִיךְ אֶת עֵינָיו לְאַרְצָא, מִקְדִּים עָלָיו מִלְּאִיךְ
 הַמָּוֶת, וּבְשִׁתְּצֵא נַפְשׁוֹ לֹא יִסְתַּכַּל בְּאוֹר הַשְּׁכִינָה
 וְלֹא יָמוּת בְּנִשְׁיָקָהּ. מִי שֶׁמְזַלְזֵל בְּשִׁכְיָנָהּ הוּא
 מְתַזְלֵזֵל בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׁחֹא צְרִיךְ אוֹתָהּ, זְהוּ
 שְׁכַתֹּב (שְׁמוּאֵל א' ב) כִּי מִכְבְּדֵי אֲכַבֵּד וּבְנֵי יִקְלוּ.

זֶה מִי שֶׁמְסַתַּכַּל בְּשִׁכְיָנָהּ בְּשַׁעַת שְׁחֹא מְתַפְּלֵל.
 וְאִיךְ יָכוֹל לְהִסְתַּכַּל בְּשִׁכְיָנָהּ? אֵלֶּא לְדַעַת
 שְׁוֹדַאי הַשְּׁכִינָה עוֹמְדָת לְפָנָיו. זְהוּ שְׁכַתֹּב וַיִּסַּב
 חֻקֶּיהוּ פָּנָיו אֶל הַקִּיר, שִׁשָּׁם שׁוֹרָה הַשְּׁכִינָה.
 מִשּׁוֹם כֶּךָ לֹא צְרִיךְ לְהִיזוֹת חוּצָא בֵּינוּ וּבֵין הַקִּיר,
 וּפְרָשׁוּתָּהּ.

מִי שֶׁעוֹמֵד בַּתְּפִלָּה צְרִיךְ לְסַיֵּד שְׁבַח רַבּוֹנוּ
 בַּתְּחִלָּה, וְאַחַר כֶּךָ יִבְקֹשׁ בְּקִשְׁתּוֹ. שְׁחֵרֵי מַלְּשָׁה
 כֶּךָ אָמַר בַּתְּחִלָּה, אַתָּה תְּחַלּוֹת וְגו', וּלְבִסּוּף
 אֲעַבְרָה וְגו'. רַבֵּי יְהוּדָה אָמַר, מֵה שׁוֹנָה כָּאֵן
 שְׁכַתֹּב אֲדַנִּי בַּתְּחִלָּה, בְּאֶלֶף דָּל"ת נו"ן יו"ד,

וּלְבִסּוֹף יִהְיוּ"ה, וְקוֹרְאִים אֱלֹהֵי"ם? אֵלֶּא הַסְדּוֹר כִּדְּ
 הוּא - מְלַמֵּטָה לְמַעְלָה, וְלַהֲכַלִּיל מִדַּת יוֹם בְּלִילָה
 וּמִדַּת לֵילָה בַּיּוֹם, וּלְזוֹנֵג הַכֹּל כְּאַחַד כְּרֵאוּי.

אַתָּה הַחֲלוּתָ לְהִרְאוֹת אֶת עַבְדְּךָ. מָה הִרְאִישִׁית
 כָּאֵן? אֵלֶּא וַיֵּאֵי מֹשֶׁה רֵאשִׁית הָיָה בְּעוֹלָם
 לְהִיּוֹת שָׁלֵם בְּכֹל. וְאִם תֹּאמֶר, יַעֲקֹב הָיָה שָׁלֵם,
 וְהָאֵילָן הַשְּׁתֵּלֵם לְמַטָּה כְּמוֹ לְמַעְלָה - כִּדְּ זֶה
 בְּיִדְּאֵי, אֲבָל מָה שֶׁהָיָה לְמֹשֶׁה לֹא הָיָה לְאַדָּם אַחֵר,
 שֶׁחֲרֵי הַתְּעַטָּר בְּשִׁלְמוֹת יִתְרָה בְּכַמָּה אֲלָפִים
 וּרְבָבוֹת מִיִּשְׂרָאֵל, בַּתּוֹרָה, בַּמִּשְׁכָּן, בַּבְּהֵמִים,
 בַּלְוִיִּם, בַּשָּׁנִים עֶשֶׂר שְׁבַעִים, גְּדוּלִים מְמַנִּים
 עֲלֵיהֶם, בְּשַׁבְּעִים סְנֵהֲדָרִין. הוּא הַשְּׁתֵּלֵם בְּגוֹף
 שָׁלֵם. אַחֲרַן לְיָמִין, נַחֲשׁוֹן לְשִׁמְאֵל, וְהוּא בִּינֵיהֶם.

מִשׁוֹם זֶה אֶת גְּדֻלָּה, מִיָּמִין, זֶה אַחֲרָן. וְאֶת יָדָךְ
 תַּחֲזֹקָה, מִשְׁמָאֵל, זֶה נַחֲשׁוֹן. וְחֲרֵי נִתְּכָאֵר.
 מִשׁוֹם כִּדְּ מֹשֶׁה הָיָה רֵאשִׁית בְּעוֹלָם. וְאִם תֹּאמֶר,
 מִי הָיָה חֲסִיוֹם (שֶׁחֲרֵי מֹשֶׁה הָיָה חֲרֵי רֵאשִׁית)? חֲסִיוֹם הוּא מְלֶכֶךְ
 חֲמִישִׁית, שֶׁחֲרֵי אֵז תִּמְצָא שְׁלֵמוֹת בְּעוֹלָם מָה שְׁלֵא

הָיָה כֵּן לְדוֹרֵי דוֹרוֹת. בְּאוֹתוֹ זְמַן תִּמְצֵא שְׁלֵמוֹת
לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, וַיְהִיו הָעוֹלָמוֹת כְּלָם כְּזוּוֹג אֶחָד,
וְאִזּוּ כְּתוּב (זכריה יד) כִּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשָׁמוֹ

אֶחָד.

וַיֹּאמֶר ה' אֵלַי רַב לָךְ אֵל תּוֹסֵף וְגו'. אָמַר רַבִּי
חֲנִינָא, אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמַעֲשֵׂה,
מַעֲשֵׂה, רַב לָךְ שְׁהוֹדוּנָתָּ בַּשְּׂכִינָה, מִכָּאֵן וְאֵילָךְ אֵל
תּוֹסֵף. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, רַב לָךְ בְּאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ שֶׁהָיָה
לָךְ, אֵל תּוֹסֵף, שְׁתֵּרֵי זְמַן הַלְּבָנָה הַגֵּיעַ, וּלְבָנָה לֹא
יְכוּלָה לְהֵאִיר עַד שִׁיתְּפִינָם הַשֶּׁמֶשׁ. אָבֵל, וַיְצוּ אֶת
יְהוֹשֻׁעַ וְחִזְקִיָּהוּ וְאַמְצִיָּהוּ. אַתָּה, שְׁהוּא הַשֶּׁמֶשׁ,
צָרִיךְ לְהֵאִיר לְלְבָנָה, וְתֵרֵי גִתְּבָאָר.

וְאַתֶּם תְּדַבְּקִים בָּהּ אֱלֹהֵיכֶם וְגו'. רַבִּי יוֹסִי אָמַר,
יֵאֲשְׁרֵי הָעַם שֶׁכָּבַח לוֹ וְגו'. אֲשֶׁרֵי
הָעַם שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בָּחַר בָּהֶם מִכָּל עַמִּים
עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת, וְהֵעֲלָה אוֹתָם לְגוֹרְלוֹ
וּבְרָכָם בְּבִרְכָתוֹ, בְּבִרְכַת שְׁמוֹ, וְהוּ שֶׁכְּתוּב (ישעיה
סא) כִּי יֵהָם יִרְעוּ בִּרְךְ ה', בִּרְךְ ה' מִמֶּשׁ.

בֵּא וּרְאֵה, אֵת כָּל שְׂאֵר עַמֵּי הָעוֹלָם נִתְּנָה
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמַמְנִים גְּדוֹלִים
 שְׂשׂוּלָטִים עֲלֵיהֶם, וְאֵת יִשְׂרָאֵל אֶחָז
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְגוֹרְלוֹ וּלְחֶלְקוֹ, לְהֶאֱחֹז בּוֹ
 מִמָּשָׁ. וְנִתְּנָה לָהֶם תּוֹרַת קְדוּשָׁה כְּדֵי לְהֶאֱחֹז בְּשִׁמּוֹ,
 וְעַל זֶה וְאֵתֶם תְּדַבְּקִים בְּה', וְלֹא בְּמַמְנָה (דף רסא ע"א)
 אַחֵר כְּשֶׂאֵר הָעַמִּים, וְחֲרֵי פִרְשׁוּתָהּ בְּכַמְּהָ מְקוֹמוֹת.

וַיְדַבֵּר ה' אֲלֵיכֶם מִתּוֹךְ הָאֵשׁ קוֹל דְּבָרִים אֲתֶם
 שְׁמָעִים וְגו' (דברים ד). אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,
 בְּפֶסוּק זֶה יֵשׁ לָהֶם תַּכְּלִל. קוֹל דְּבָרִים, מֵה זֶה קוֹל
 דְּבָרִים? אֵלֶּא קוֹל שְׁנַקְרָא דְּבוּר, שְׁכָל דְּבוּר תְּלוּי
 בּוֹ. וְעַל זֶה כְּתוּב וַיְדַבֵּר ה' אֲלֵיכֶם, שְׁחֲרֵי דְּבוּר
 בְּמָקוֹם זֶה תְּלוּי, לְזֶה נִקְרָא קוֹל דְּבָרִים.

אַתֶּם שְׁמָעִים, שְׁשִׁמְיָעָה לֹא תְּלוּיָהּ אֵלֶּא בְּזֶה,
 מִשּׁוּם שְׁשִׁמְיָעָה תְּלוּיָהּ בְּדְּבוּר, וּמִשּׁוּם כְּדֵי
 אֲתֶם שְׁמָעִים. (אַתֶּם שְׁמָעִים, שְׁשִׁמְיָעָה תְּלוּיָהּ בְּדְּבוּר) וְחֲרֵי
 פִּרְשׁוּתָהּ, (שְׁמוֹת כ"א) וְרָצַע אֲדַנְיָו אֵת אֲזוּנֵוּ בְּמַרְצָע,

משום שפנים מקום שנקרא שמיעה, והוא דבור
והוא שמיעה.

קול דברים אתם שמעים ותמונה אינכם ראים.
מה זה ותמונה? כמו שנאמר (במדבר יב)
ותמונת ה' יביט. דבר אחר ותמונה - זה קול
פנימי שלא היה נראה כלל. זולתי קול, זה קול
אחר שאמרנו. ותמונה, למה נקרא כך? משום
שכל תקון הגוף יוצא ממנה.

ואם תאמר, אחר נקרא גם כך - כן. שזה האחר
התקון שלמטה ממנו יוצא. ומשום זה ה'
עליונה ה' תחתונה. ה' עליונה - קול גדול ולא
יסף (דברים ה), שלא פוסקים המבועים לעולמים, וכל
אותם קולות נמצאים שם כשנתנה תורה
לישראל, והכל יוצא מאותו קול פנימי של הכל,
משום שבו תלוי הדבר.

זה שנקרא משנה תורה, משה מפי עצמו אמר
אותם, והרי בארנו את הדבר. למה כך? אלא
חכמה עליונה, כלל התורה נקראת, וממנה הכל

יֵוצֵא בְּאוֹתוֹ קוֹל פְּנִימִי. אַחַר כֵּן הַכֹּל מִתְיָשֵׁב
 וּמִתְאַחֵד בְּמָקוֹם שֶׁנִּקְרָא עֵץ הַחַיִּים, וְבוֹ תְּלוּי כָּלֵל
 וּפְרָט, תּוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב וְתוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה, וְהוּא
 נִקְרָא תּוֹרָה וּמִשְׁנֵה תּוֹרָה. בְּהִתְחַלָּה נְבוֹרָה שְׁלֵא
 פּוֹסְקֵת, וְעִכְשָׁיו הַכֹּל בְּאַחַד. מִשּׁוֹם כֵּן בָּאן
 בְּאוֹתָם עֲשֵׂרֵת הַדְּבָרוֹת, הַכֹּל רְשׁוּם בְּוַא"ו, וְלֹא
 תֵּאָנָף, וְלֹא תִגְנַב, וְלֹא תַעֲנֶה, וְלֹא תִחְמַד, וְלֹא
 תִתְאַוֶּה, וְחָרִי פְּרִשׁוּהָ.

אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, מַה זֶה וְלֹא תִתְאַוֶּה, בֵּינָן שְׂכָתוֹב
 וְלֹא תִחְמַד, שְׁחָרִי בָּזֶה מִסְּפִיק? אָמַר לוֹ,
 אֲשֶׁרִי בַעֲלֵי הָאֵמֶת, חֲמִידָה בְּרָגָה אַחַת, תִּתְאַוֶּה
 בְּרָגָה אַחֶרֶת. חֲמִידָה - שְׂאֵם יָכוֹל, הוֹלֵךְ לְקַחַת
 אֶת שְׁלוֹ מִשּׁוֹם אוֹתָהּ חֲמִידָה שְׁלֵקַת, הוֹלֵךְ לַעֲשׂוֹת
 מַעֲשֵׂה. תִּתְאַוֶּה לֹא כֵן, שְׁחָרִי אֶפְלוֹ שְׁלֵא יִקַּח דְּרָךְ
 לְלָבֵת אַחֶרֵי זֶה, וְחָרִי פְּרִשׁוּהָ תִחְבְּרִים.

אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסֵי, לָמָּה לֹא כָתוּב וְלֹא תִרְצֵחַ,
 כְּמוֹ הָאַחֲרִים הַלָּלוּ? אָמַר לוֹ, מִשּׁוֹם
 שְׁדִרְגַת חֲדָיִן תְּלוּיָהּ בְּגִבּוֹרָה, וְלֹא בְּמָקוֹם

הֶרְחַמִּים, וּמִשׁוֹם זֶה לֹא כָּתוּב וְא"ו בְּלֹא תִרְצַח.
וּמִשׁוֹם שְׁצַרִּיכִים חֲמִשׁ וְוִי"ם, הִתּוֹסֵף וְא"ו וְלֹא
תִּתְאַוֶּה, שְׁחֲרִי בְּלֹא תִרְצַח לֹא צָרִיךְ לָשִׁים וְא"ו,
וְהִתּוֹסֵף פֶּאֵן.

שְׁמַע רַבִּי פִּנְחָם שֵׁשֶׁב אֶחָרָיו וּנְשָׁקוּ. בָּכָה וְחִיָּךְ.
אָמַר, גּוֹר אֲרִיָּה, אֵינִן מִי שֵׁיַעֲמֵד לְפָנֵיהֶם,
מִי יָכוֹל לַעֲמֹד לְפָנָיו וְאָכִיו בְּעוֹלָם. אֲשֶׁרִי חֶלְקֶם
שֶׁל הַצְּדִיקִים, וְאֲשֶׁרִי חֶלְקִי בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם
הַבָּא שְׁזָכִיתִי לָזֶה. עַל זֶה פָּתוּב, (אִיּוֹב כב) יִרְאוּ
צְדִיקִים וַיִּשְׂמְחוּ.

רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח וְאָמַר, קָרַב אֶתָּה וּשְׁמַע וְגו'. בַּא
וִרְאָה, בְּשָׁעָה שְׁנֹתֶנָּה תוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, כָּל
הַקּוֹלוֹת נִמְצְאוּ, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יָשָׁב עַל
הַכֶּסֶּא, וְזֶה מִתּוֹךְ זֶה נִרְאָה, וְדַבּוּר שֶׁל זֶה יֵצֵא
מִתּוֹךְ הָעֲלִיּוֹן שְׁמַעֲלִיו. וְזֶהוּ סוּד הַפָּתוּב פָּנִים
בְּפָנִים דְּבַר ה' עִמָּכֶם בְּהַר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ. שְׁדַבּוּר
יֵצֵא, וְדַבַּר מִתּוֹךְ אֵשׁ וְשִׁלְחָתָהּ שְׁדַחָה אוֹתוֹ
הַחֹצֵה בְּדַפְּק שֶׁל רוּחַ וּמִים שְׁנֹתֶנִים כֶּת. שְׂאֵשׁ

וְרוּחַ וּמַיִם מִתּוֹךְ שׁוֹפָר שְׂבוּלִיל אֶת כָּל־מַיִם יוֹצְאִים,
וַיִּשְׁרָאֵל הַתְּרַחֲקוּ מִפֶּתַח זֶה.

וּמִשׁוּם כֹּה, וְאֵת תְּדַבֵּר אֵלֵינוּ. לֹא רוֹצִים בְּכַח
עֲלִיּוֹן שְׁלֹמְעֵלָה, אֲלָא מִמָּקוֹם שֶׁל הַנְּקֻבָּה
וְלֹא יוֹתֵר, וְאֵת תְּדַבֵּר אֵלֵינוּ וְגו'. אָמַר מֹשֶׁה, וַדַּאי
הֶחְלַשְׁתֶּם אֶת כַּחֲ, הֶחְלַשְׁתֶּם כַּח אַחֵר, שְׂאֵלְמִלֵּא
לֹא הַתְּרַחֲקוּ יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁמְעוּ כָּל (דף רסא ע"ב) אוֹתוֹ דְּבַר
כְּמוֹ בַּתְּחִלָּה, לֹא הָיָה יָכוֹל הָעוֹלָם לְהִיּוֹת חָרֵב
אַחֵר כֹּה, וְהֵם הָיוּ בְּיָמֵים לְדוֹרֵי דוֹרוֹת.

שְׁתַּרְי בְּשָׁעָה רֵאשׁוֹנָה מִתּוֹ. מָה הַטַּעַם? מִשׁוּם
שְׂכָךְ צָרִידָה, שְׁתַּרְי עֵץ הַמָּוֶת גָּרָם. אַחֵר
שְׁחִיו וְקָמוּ וְהַתְּרַבּוּ וְרָצָה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
לְהַכְנִיֵסָם לְעֵץ הַחַיִּים שְׁעוֹמֵד עַל אוֹתוֹ עֵץ הַמָּוֶת
כִּדְרֵי לְהִיּוֹת בְּיָמֵים לְעוֹלָמִים, הַתְּרַחֲקוּ וְלֹא רָצוּ,
וְאִזּוּ נִחְלַשׁ כַּח מֹשֶׁה עֲלֵיהֶם וְנִחְלַשׁ כַּח אַחֵר. אָמַר
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲנִי רָצִיתִי לְקַיֵּם אֶתְכֶם
בְּמָקוֹם עֲלִיּוֹן וּלְתַדַּבֵּק בְּתַיִים - אֶתְכֶם רָצִיתֶם מָקוֹם

שְׁשֵׁרוּיָהּ הַנִּקְבָּה, וְלִכְּן לֵךְ אֲמַר לָהֶם וְגו'. כָּל אֶחָד
 יֵלֶךְ לַנִּקְבָּה שְׁלוֹ וַיִּתְיַחַד עִמָּהּ.

וְעַם כָּל זֶה, כִּיּוֹן שִׁישְׂרָאֵל לֹא עָשׂוּ אֵלֶּא כַּפְחָד
 עֲלִיּוֹן שְׁהָיָה עֲלֵיהֶם, לֹא נֶאֱמַר עֲלֵיהֶם, אֵלֶּא
 מִי יִהְיֶה וְהָיָה לְבַבְכֶם זֶה לָהֶם וְגו'. מִכָּאֵן לְמִדְנֹה, כָּל
 מִי שֶׁעוֹשֶׂה דָבָר, וְלִבּוֹ וְרִצּוֹנּוֹ לֹא שָׁם בְּצַד הָרַע,
 אִם עַל גַּב שֶׁהוּא רַע - הוּא אֵיל וְלֹא עוֹשֶׂה בְּרִצּוֹן,
 לֹא שׁוֹרָה עֲלָיו עֲנֵשׁ, וְלֹא כְּאָדָם אֲחֵר, וְהַקְדוֹשׁ
 כְּרוֹךְ הוּא לֹא דֵן אוֹתוֹ לְרַע.

וְאַתָּה פֶּה עֹמֵד עִמָּדִי. מִכָּאֵן נִפְרָד מִכָּל וְכָל
 מֵאֲשֵׁתוֹ, וְנִדְבַק וְעָלָה בְּמִקוֹם אֲחֵר שֶׁל
 הַזְּכָר, וְלֹא בַּנִּקְבָּה. אֲשֵׁרִי חֶלְקוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, נִבְיָא
 הָאֵמֶת, שְׁזִכָּה לְדַרְגּוֹת עֲלִיוֹנוֹת, מֵה שֶׁלֹּא זָכָה
 אָדָם אֲחֵר לְעוֹלָמִים. וְעַל זֶה כְּתוּב, (קהלת ז) טוֹב
 לִפְנֵי הָאֱלֹהִים יִמְלֹט מִמָּוֶת. מֵה זֶה טוֹב? זֶה מֹשֶׁה,
 שְׁכַתוּב (שמות ב) כִּי טוֹב הוּא. וּמִשׁוּם שְׁהָיָה טוֹב,
 עָלָה לְדַרְגָּה אַחֲרַת עֲלִיוֹנָה. וְעַל זֶה כְּתוּב (שם ג) כִּי
 הַמִּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עֲלָיו אֲדַמַּת קִדְשׁ הוּא.

עומד עליו דוקא. מה הפעם? משום כי טוב הוא,
וטוב הוא זכר.

ואם תאמר שהרי אמר רבי יהודה, הרי דוד
שפתוב בו טוב, כמו שנאמר (שמואל א' מז)
וטוב ראוי, למה לא היה יותר? אמר לו, פתוב
וטוב ראוי. טוב ראוי זה שהוא מראה להסתכל, כך
היה דוד. טוב ראוי - היה טוב שהוא מראה.
ובמשה פתוב טוב הוא, ממש, וכאן טוב ראוי,
ועם כל זה בפניהם היה אחוז, שהרי זה פנה אחוז.
ומשה, אחר שהיה טוב, עלה להיות גוף איש.
(דברים לג) איש האלהים. (במדבר יב) והאיש משה ענו
מאד.

אמר רבי יהודה, בכל מעשיו צריך האדם לשים
פנגדו את הקדוש-ברוך-הוא, והרי בארנו
את הדבר. רבי יהודה למעמו. שאמר רבי יהודה,
מי שהולך בדרך יבון לשלשה דברים, ועליון
מכלם זו התפלה. ואף על גב שתפלה יותר
עליונה מהכל, שני חברים או שלשה שעוסקים

בְּדַבְרֵי תוֹרָה, שְׁחֵרֵי לֹא יִפְחָדוּ, כִּי הַשְּׂכִינָה (וּלְמַעַלָּה
מֵהֶם תִּפְלָה, וְעֲלִיוֹנָה מִכָּלֶם, חֲבֵרִים בְּדַבְרֵי תוֹרָה. שְׁחֵרֵי הַשְּׂכִינָה) מִשְׁתַּתְּפֹת

עָפִים.

(כְּמוֹ זֶה שֶׁ) רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי חִיָּיא הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ.
אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כָּתוּב (בראשית ג) וַיַּעַשׂ
ה' אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹת עוֹר. וְכִי עַד
עָבְשׁוּ מִפְּשָׁטִים הָיוּ מֵאוֹתוֹ הָעוֹזֵר? בֵּן. אֵלֶּא כְּלִי
לְבוֹשֵׁי כְבוֹד הָיוּ. אָמַר לוֹ רַבִּי חִיָּיא, אִם כֶּךָ לֹא
רְאוּי לָהֶם אֲפֹלוּ כְּתָנוֹת עוֹר. וְאִם תֵּאמַר שְׁעַד
שָׁלֹא חָטְאוּ הִלְבִּישׁוּ אוֹתָם - לֹא. אֵלֶּא אַחַר
שְׁחָטְאוּ כָּתוּב (בראשית ג) וַיַּעַשׂ ה' אֱלֹהִים לְאָדָם
וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹ עוֹר וַיְלַבְּשֵׁם וְגו'.

אָמַר לוֹ, כֶּךָ זֶה בְּנֻדְאֵי. בְּחֵתְחָלָה הָיוּ כְּמוֹ
שְׁלִמְעָלָה, וּמִפְּשָׁטִים מֵהַגּוֹנִים שְׁלִמְטָה,
וְהָיָה הָאֹזֵר הָעֲלִיּוֹן סוּבֵב עֲלֵיהֶם. אַחַר שְׁחָטְאוּ
הִחְזִירָם בְּצוּרוֹת הָעוֹלָם תְּהֵא, וְהַעֲבִיר מֵהֶם
הַצּוּרוֹת שְׁלִמְעָלָה. מַה כְּתוּב? וַיַּעַשׂ ה' אֱלֹהִים
לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כְּתָנוֹת עוֹר וַיְלַבְּשֵׁם, מִצּוּרֹת

הָעוֹלָם הַזֶּה. כְּתוּב (שמות כט) [וְאֵת אֶהְרֹן] וְאֵת כְּנִיז
 תִּקְרִיב וְהִלַּבְשְׁתָּם כְּתִנֹּת. שָׁם כְּנֹזַן עֲלִיּוֹן, כָּאֵן כְּנֹזַן
 פִּתְחֹתוֹן. שָׁם כְּתִנֹּת יֵשׁ, כָּאֵן כְּתִנֹּת עוֹר. וְאֵף עַל
 גַּב שֶׁכֶּף הוּא, הִיפִי שָׁל אוֹתָם לְבוֹשִׁים עָלָה עַל
 הַכֹּל.

וְתִפְקַחְנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם (בראשית ג.) . (בצורת) (בדפוס)
 הָעוֹלָם הַזֶּה, מֵה שְׁלֵא הָיָה קֶדֶם
 שֶׁהָיוּ מִשְׁנִיחִים וּפּוֹקְחִים לְמַעְלָה, לְעֵתִיד לְבֹא
 כְּתוּב (ישעיה מב) וְהוֹלַכְתִּי עוֹרִים בְּדֶרֶךְ לֹא יָדְעוּ וְגו'.
 עֵתִיד תִּקְרוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְפִקַּח עֵינַיִם שָׁל אֲנָשִׁים
 לֹא חֲכָמִים, וְלְהַסְתַּכֵּל (דף רסב ע"א) בְּחֻכְמָה עֲלִיוֹנָה
 וְלְהַדְבִּק בָּמָה שְׁלֵא נִדְבְּקוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, כִּדִּי שִׁידְעוּ
 אֶת רַבּוֹנָם. אֲשֶׁרֵי הַצְּדִיקִים שִׁיזְכּוּ לְאוֹתָהּ חֲכָמָה,
 שִׁיזְכּוּ חֲכָמָה בְּאוֹתָהּ חֲכָמָה, וְלֹא יִדְיַעַה בְּאוֹתָהּ
 יִדְיַעַה, וְלֹא דִבְקוֹת בְּאוֹתָהּ דִבְקוֹת.

עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים רְאוּ אוֹתָם לִיסְטִים הוֹלְכִים
 אַחֲרֵיהֶם לְקַפַּח אוֹתָם. הַסְתַּכֵּל בָּהֶם רַבִּי
 אֶלְעָזָר. בָּאוּ שְׁתֵּי חֵיוֹת שְׂדָה וְהִרְגוּ אוֹתָם. אָמַר

רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּרוּךְ הַרְחֵמֵן שְׁהַצִּילָנוּ. קָרָא עֲלֵיהֶם,
 (משלי ד) בְּלִבְהֶךָ לֹא יֵצֵר צִעְדְּךָ וְאִם תִּרְוִץ לֹא
 תִּכְשָׁל, וְכַתּוּב (תהלים לא) כִּי מִלְּאֲכִיו יִצְוָה לָךְ וְגו',
 וְכַתּוּב (שם) כִּי בִי חֵשֶׁק וְאֶפְלַטְהוּ.

לְמַדְנוּ בְּסוּד עֲלִיּוֹן בְּסִפְרָא דְעֲנִיעוֹתָא, שְׁלֹשָׁה
 חֻלָּיִם שֶׁל אוֹתִיּוֹת רְשׁוּמוֹת הַתְּגִלוֹ
 בְּגִלְגֻּלַת שֶׁל זַעִיר אֲנָפִין. וְשְׁנֵינּוּ, שְׁלֹשָׁה מַחוֹת הֵם
 שְׁנֵסֶתְרִים בְּאוֹתָם חֻלָּיִם. וּמִרְאֲשִׁית (וּמִמְשִׁיבוֹת) הַמַּחַ
 הָעֲלִיּוֹן הַנְּסֶתֶר שֶׁל הָעֵתִיק הַקְּדוּשׁ שְׁנִמְשָׁךְ בְּאוֹתוֹ
 זַעִיר אֲנָפִין נִמְצְאוּ אַרְבָּעָה מַחוֹת. וְאַרְבָּעָה הַמַּחוֹת
 חֻלְּלוּ (דִּין אֵין כְּתֵר מִכָּל כְּתָרֵי הַמַּלְאָךְ) נִמְצְאוּ וּמִתְפַּשְׁטִים (בְּכָל,
 וְהֵם) בְּכָל חַגּוֹת, וְהֵם אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת שֶׁל אַרְבָּעָה
 בְּתֵי הַתְּפִלִּין שְׁמֵנִיחַ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וְלִכֵּן צָרִיךְ הָאָדָם לְהִנִּיחַ בְּכָל יוֹם, מִשׁוּם שְׁחַן
 שֵׁם קְדוּשׁ עֲלִיּוֹן בְּאוֹתִיּוֹתָיו רְשׁוּמוֹת,
 שְׁכַתּוּב (דברים כח) וְרָאוּ כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה'
 נִקְרָא עֲלֵיהֶם. וְשְׁנֵינּוּ שֵׁם ה' מִמֶּשׁ, וְאֵלוֹ תְּפִלִּין שֶׁל

רֵאשׁ. (מח עליון שנמשך במח תחתון נקראו שני מחין, והם שפתוב חכמות,
והתפרשו באחד).

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, הוּא שְׁפִתוֹב (שמות יג) קִדְּשׁ לִי כָּל
בְּבוֹר. וְהוּ כֶּתֶר שְׁפָלוֹל וּמִסְתִּיר כָּל אוֹתָם
הָאֲחֵרִים. (כל בבור, כל בבור סתם, לעליון) מְשִׁיבוֹת (מתנה)
שְׁלֹמְעָלָה נִסְתָּרַת בּוֹ. (של הכל) וְזֶה נִקְרָא פֶטֶר כָּל
רְחֵם, פְּתִיחוֹת שָׁל כָּל מְשִׁיבוֹת הַרְחָמִים וַיִּסוֹד
(ואור) עֲלִיּוֹן.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְנִסְתָּר בִּיּו"ד שָׁל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ.
וְזֶה (יו"ד) בֵּית אֶחָד שָׁל תְּפִלִּין, שֶׁהוּא קִדְּשׁ
לִי כָּל בְּבוֹר סֶתֶם. מַח (אבא) עֲלִיּוֹן, חֲכָמָה.

בֵּית שְׁנֵי - וְהָיָה כִּי יִבְיָאָד ה' (אלהיך). אָמַר רַבִּי
יְהוּדָה, מַח שְׁשֻׁעָרֵיו יוֹצֵאִים לְחַמְשִׁים
שְׁעָרִים, שְׁעָרִים גְּדוֹלִים, וְהֵם כְּנֶגֶד זְמַנִּים רַבִּים,
שְׁפִתוֹב (שם ב) אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. (שם יג)
הוֹצֵאתִיךָ ה' מִמִּצְרַיִם. וְנִזְכָּר פְּעָמִים רַבּוֹת וְכָרוֹן
מִצְרַיִם, וְהֵם חַמְשִׁים כְּנֶגֶד חַמְשִׁים.

וְשִׁנִּינוּ בְּסִפְרוֹ שֶׁל רַב הַמְּנוּנָא סָבָא שְׂאֵמֶר,
 שְׁעָרִים רַבִּים שְׁלִמְעָלָה וְשְׁלִמְטָה שְׁבַר
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁהִיוּ נִסְתָּרִים וְקִשּׁוּרִים
 בְּשִׁלְשָׁלְאוֹתֵיהֶם בְּדִי לְהוֹצִיא אֶת יִשְׂרָאֵל (לחז"ל),
 שְׁתִּירֵי מֵהַשְּׁעָרִים הִלְלוּ שֶׁל אוֹתוֹ הַמַּחַ נִפְתָּחִים
 וּמִתָּרִים כָּל שְׂאֵר הַשְּׁעָרִים, וְאֵלְמִלָּא שְׁהִתְעוּרְרוּ
 וְנִפְתָּחוּ אוֹתָם שְׁעָרִים שֶׁל הַמַּחַ תְּהֵא, לֹא הָיוּ
 נִפְתָּחִים אוֹתָם הָאֲחֵרִים לַעֲשׂוֹת דִּין וּלְהוֹצִיא אֶת
 יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבָדוֹת.

וְהַכֹּל נִסְתָּר בְּזוֹה שְׁנִקְרָאת אִם הָעֲלִיזְנָה, שְׁמִמְנָה
 מִתְעוּרָר כַּח לָאִם הַתְּחַתּוֹנָה. וּמַחֲוֹ?
 שְׁכַתּוֹב בָּהּ, (ישעיה נא) וְלְאוּמֵי אֵלֵי הָאֲזִינֵנוּ. אֵל תִּקְרֵי
 לְאוּמֵי אֵלָא לְאוּמֵי. שְׁלֹא זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 מִלְּחַבֵּב אֶת כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל עַד שְׁקָרָא לָהּ אוּמֵי. וְזוֹה
 יוֹצֵא מִתְּאִם הָעֲלִיזְנָה, שְׁהִיא בֵּית שְׁנֵי, שְׁנִקְרָאת
 ה' שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ, שְׁנִפְתַּחַת לְחַמְשִׁים שְׁעָרִים,
 וּמִזֶּה יוֹצֵא רוּחַ לְנִקְבַּ אַחַד שֶׁל חוּר תְּחַטָּם.

וְשֵׁנִינוּ, הַיּוֹבֵל שִׁיּוֹצֵאִים בּוֹ הָעֲבָדִים לְחֵרוֹת, בַּמַּחַ
 תְּזֶה נֶאֱחָז, וְהֵם חֲמֻשִׁים שָׁנוֹת הַיּוֹבֵל,
 וְהֵם חֲמֻשִׁים יָמֵי סְפִירַת הָעֶמֶר בּוֹ נֶאֱחָזִים, שְׁפָתָם
 נְחוֹת רוּחוֹת הָעֲבָדִים וּמוֹצֵאִים רוּחָם (וּמוֹצֵא רוּחוֹ)
 לְמִנוּחָה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שם יד) בְּיוֹם הַנִּיתַת ה' לָךְ
 מֵעֲצָבֶךָ וּמִרְגָּזֶךָ וּמִן הָעֲבָדָה וְגו'. וּמִשׁוֹם זֶה, ה'
 מְנוּחַת הָרוּחַ, וְלִהְיוֹצֵא רוּחַ לְחֵרוֹת. וּבְבִית זֶה
 תְּלוּיָה יִצְיֵאת מִצָּרִים, וּבְאוֹת ה' שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ,
 כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר. עַד כָּאן כָּלֵל שֶׁל י"ה שֶׁל הַשֵּׁם
 הַקְּדוֹשׁ.

בא וּרְאֵה, מִצַּד אֲבֵא יוֹצֵא חֶסֶד, מִצַּד אֲמֵא
 יוֹצֵאת גְּבוּרָה, וְהַכֹּל אוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ פְּרוּךְ הוּא
 וּמִתְעַפֵּר בָּהֶם אוֹת וְא"ו. (דף רסב ע"ב)

בֵּית שְׁלִישִׁי - שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל סָבֵא. וְאַחֲבָת
 אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ. שָׁנָה רַבִּי שְׁמַעוֹן, זְהוּ סוּד
 עֲלִיּוֹן שִׁיִּשְׂרָאֵל הָעֲלִיּוֹן הַתְּעַפֵּר בְּצַד הָאֲבֵא, וּמֵחוּ?
 אֲבָרְתָם. וְהַתְּעַפֵּר בְּצַד הָאֲמֵא, וּמֵחוּ? יִצְחָק.

שְׁנִינּוּ, וְאַהֲבָתָהּ - מִי שְׂאוּהֶב אֶת הַמֶּלֶךְ, עוֹשֶׂה
 יוֹתֵר טוֹב חֶסֶד עִם הַכֹּל. וְחֶסֶד יוֹתֵר,
 אוֹתוֹ שֶׁנִּקְרָא חֶסֶד שֶׁל אֲמֵת, שְׁלֹא רוֹצֵה עָלָיו
 שָׂכָר, אֲלָא בְּשִׁבִיל אַהֲבַת הַמֶּלֶךְ שְׂאוּהֶב אוֹתוֹ
 יוֹתֵר, וּבְאַהֲבַת הַמֶּלֶךְ תִּלְוֵי הַחֶסֶד. וְעַל זֶה נִקְרָא
 (ישעיה מא) אֲבָרְתֶם אוֹתֵכִי. וּמִשּׁוֹם שְׂאוּהֶב אוֹתוֹ
 יוֹתֵר, מִגִּדִיל חֶסֶד בְּעוֹלָם. וְעַל זֶה כָּאֵן וְאַהֲבָתָהּ.
 וּבְאַהֲבַת תִּלְוֵי הַחֶסֶד, וְזוֹהוּ הַפִּיִת הַשְּׁלִישִׁי.

הַפִּיִת הַרְבִּיעִי - (דברים יא) וְהָיָה אִם שָׁמוּעַ. הַשְּׁמֵרוֹ
 לָכֶם. וְחָרָה אַף ה'. גְּבוּרָה תִזְקָה וְדִין קָשָׁה
 הִיא, וְיוֹצֵאת מִצַּד הָאֲמָא הָעֲלִיזוֹנָה. וְשְׁנִינּוּ, אַף עַל
 גַּב שֶׁהִיא אֵינָה דִין, מִצְדָּה יוֹצֵאת דִין, (שׁוֹיֵצֵא) גְּבוּרָה
 עֲלִיזוֹנָה. וְאִם תֹּאמֶר, וְהָיָה אִם שָׁמוּעַ שְׂאִינְנוּ דִין,
 אֵין כְּתוּר בְּכָל כְּתוּרֵי הַמֶּלֶךְ שְׁלֹא יִכְלְלוּ כּוּ דִין
 וְרַחֲמִים, כָּל שֶׁכֵּן גְּבוּרָה שֶׁנִּכְלָל טוֹב וְרַע.

וְאַרְבָּעָה אֵלֶּה לוֹקֵת אוֹתָם וְא"ו וּמִתְעַטֵּר בָּהֶם,
 וְאֵלוֹ הֵן תְּפִלִּין שְׁמֵנִית הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ
 הוּא. שְׁנִינּוּ, הוּא"ו תְּזוּה עוֹלָה וּמִתְעַטֵּר בְּעִטְרוֹתָיו,

וְאוֹחִזוּ אֶת זֶה וְאֶת זֶה וּמִתְעַטֵּר בְּכֻלָּם, וְעַל זֶה וְא"ו
אֶמְצַע הַכֹּל, שְׁלִמְעָלָה וּלְמַטָּה, לְהִרְאוֹת חֲכָמָה
שְׁלִמָּה מִכָּל צַדְדָיו.

(שָׁנָה רַבִּי אַבְנָא), כְּתוּב (דְּבָרִים י') רַק בְּאַבְתִּיךָ חָשַׁק ה'. מִכָּאן
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָאֲבוֹת הֵם מְרַכְּבֵה קְדוּשָׁה
עַל־יִזְנָה, וְכֵתוּב חָשַׁק ה'. בֵּא וּרְאֵה, כִּמוֹ שֵׁישׁ
מְרַכְּבֵה קְדוּשָׁה לְמַטָּה, כִּדְ יֵשׁ מְרַכְּבֵה קְדוּשָׁה
לְמַעְלָה. וּמָה הִיא? זֶה שְׁאִמְרָנוּ, מְרַכְּבֵה קְדוּשָׁה
הַכֹּל נִקְרָא, וְהַכֹּל נִקְשָׁר זֶה בְּזֶה, וְנַעֲשֶׂה הַכֹּל
אַחֵר.

רַק בְּאַבְתִּיךָ - שְׁלִשָּׁה, וּמְרַכְּבֵה - אַרְבָּעָה. אַרְבָּעָה
מִנֵּין לָנוּ? שְׁכֵתוּב וַיִּבְחַר בְּזֶרְעִים אַחֲרֵיהֶם. מָה
מִשְׁמִיעַ? לְהַכְלִיל בָּהֶם אֶת דָּוִד הַמֶּלֶךְ, שֶׁהוּא
רַבִּיעִי לְחֵתֶתֶקֶן בְּמְרַכְּבֵה הַקְדוּשָׁה. שֵׁשׁ־נִינוּ,
הָאֲבוֹת תִּקְוִין שְׁלֵמוֹת הַכֹּל, וְהַגּוֹף מְשִׁתְּכֵלֵל בָּהֶם
וְנִבְנָה, וּבָהֶם נִאֲחָזוּ. בֵּא דָוִד הַמֶּלֶךְ וְשִׁכְלֵל הַכֹּל,
וְחֵתֶתֶקֶן הַגּוֹף וְהַשְּׁלִימָם בָּהֶם. וְאָמַר רַבִּי יִצְחָק,
כִּמוֹ שְׁזָכוּ הָאֲבוֹת לְהִתְעַטֵּר בְּמְרַכְּבֵה הַקְדוּשָׁה,

בְּךָ זָכָה דָּוִד לְהִתְתַּקֵּן בְּעֲמֹד הַרְבִּיעֵי שָׁל
הַמְּרַכְּבָה.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כְּתוּב בְּדָוִד (שְׁמוּאֵל-א' מ"ז) וְהוּא
אֲדַמּוּנִי עִם יִפְה עֵינַיִם וְטוֹב רָאִי. מָה
הַטַּעַם אֲדַמּוּנִי? מִשּׁוּם שֶׁחֶלֶק גּוֹרְלוֹ גָּרַם לוֹ.
אֲדַמּוּנִי, דִּין וְדָאִי. עִם יִפְה עֵינַיִם, דִּין בְּרַחֲמִים,
כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ישעיה נה) חֲסִדֵי דָּוִד הִנְּאֻמָּנִים.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, חֲסִדֵי דָּוִד, בְּמִקוֹמוֹ בְּאֶרְנֹ. אֵלֶּא
וְהוּא אֲדַמּוּנִי, כְּמוֹ שֶׁאֲמַרְנּוּ. עִם יִפְה עֵינַיִם
- אֵלוֹ הָאֲבוֹת. בֵּא וּרְאֵה, יְרוּשָׁלַיִם וְצִיּוֹן - דִּין
וְרַחֲמִים, וְאֵף עַל פִּי בֶן כְּתוּב (מלכים-א' ח) [מ]עִיר דָּוִד
הִיא צִיּוֹן, וְכִתִּיב (הושע יא) בְּקִרְבָּךְ קְדוֹשׁ וְלֹא אָבוֹא
בְּעִיר. נִשְׁבַּע הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁלֹּא יִכְנַס
בִּירוּשָׁלַיִם שָׁל מַעֲלָה וְכוּ'. אֵימַתִּי? אָמַר רַבִּי
יְהוּדָה, בְּשִׁתְּחֹזֵר מִלְּכוּת בֵּית דָּוִד לְמִקוֹמָהּ לְמִטָּה.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, ש' שְׂמֵצִיפֶת בְּשִׁלְשֶׁת הַקְּשָׁרִים,

(ש'ל ארבעה קשרים, רמוזה היא לשלשה, ורמוזה לארבעה. שלשה זה

שאמרנו. ארבעה, להיות מרכבה קדושה באחד, שחרי הוא כלל מתקון העליון.

ומבאן נפְרְדִים וְנִמְשָׁכִים תַּתְּחַתְּנִים בְּדַרְבֵיָהֶם בְּרָצוֹעוֹתֵיהֶם, שְׁתַּלְוִיִּים בְּשַׁעֲרוֹת
תָּלְלוּ שֶׁל הָרֹאשׁ שְׁתַּלְוִיִּים בָּהֶם, וְנִמְשָׁכִים מֵהֶם כָּל אוֹתָם אַחֲרֵיהֶם, עַד שְׁנִקְשָׁרִים

בְּמִקּוּמָם)•

שְׁנִינּוּ, ו' נוֹטֵל אוֹתָם עֲלִיוֹנִים שְׁאֵמְרָנוּ, וְאֵלּוּ
תַּפְּלִין שְׁמִנִית הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. מִשּׁוּם
כִּי צָרִיךְ אָדָם לְהִתְפַּאֵר בָּהֶם, עֲלֵיהֶם כְּתוּב וְרָאוּ
כָּל עַמֵי הָאָרֶץ כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא עֲלֵיהֶם, שֵׁם ה'
מִמֶּשׁ. וְאֵלּוּ אוֹתָם תַּפְּלִין שֶׁל רֹאשׁ. תַּפְּלִין שֶׁל
זְרוּעַ הַיָּד שְׁמֵאל, שְׁנִקְרָא עוֹז, וְיָרֵשָׁה מֵעוֹז, זֶהוּ
שְׁכֵתוּב (שְׁמוֹת יג) וְהִיא לְאוֹת עַל יְדָכָה, בְּה"א, וְהִיא
ה"א שְׁבַאֲרָנוּ. אֲשֶׁרֵי חֶלְקָם ^(דף רסג ע"א) שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וְעַל
זֶה ה"א אַחֲרוֹנָה לְקַחַת תַּפְּלִין, שְׁהִיא שְׁמֵאל.

לְמִי הֵם אֲרַבַּע אֵלֶּה, שְׁהֵם גּוֹפֵ אֶחָד, וְעַל זֶה
כָּלוּלִים בְּאֶחָד, וּמִי הֵם? תַּפְּאֶרֶת נִצַּח הוֹד
יְסוֹד. וְהִיא ה"א שֶׁל יְדָכָה, וּכְלָם אֲחוּזִים בָּהּ
בְּשִׁבִיל לְהִתְפַּרֵךְ מֵהֶם, וּכְלוּלָה מִכָּלֶם.

אָמַר רַבִּי תַּיִיא, אִם כֵּן, תְּרֵי כְּתוּב (שְׁמוֹת לג) וְרֵאִיתָ
אֵת אַחֲרֵי, וְשְׁנִינּוּ, זֶה קָשָׁר שֶׁל תַּפְּלִין. אָמַר

לו, הרי פְּרִשׁוּתָּהּ, וְיָפָה הוּא, וְהַכֹּל בְּרוּר הַדָּבָר. וְעַל
 זֶה מְזִיחַ תְּלוּיָהּ רְצוּעָה אַחַת לְמִטָּה, שֶׁהֲרִי מִמֶּנָּה
 תְּלוּיִים הַתְּחִתוֹנִים וְנִזְוֹנִים מִמֶּנָּה. וְעַל זֶה נִקְרָא
 אוֹת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית ט) זֹאת אוֹת הַכְּפָרִית.
 וְכַתוּב וְהָיָה לְאוֹת עַל יַדְכָּה, בְּהִ"א, וְהֲרִי פְּרִשׁוּתָּהּ.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל. אָמַר רַבִּי יִיסָא, יִשְׂרָאֵל סָבֵא. רַבִּי
 יִצְחָק אָמַר, ע' גְּדוּלָּה, לְכֹלל שְׁבָעִים
 שְׁמוֹת, עֲדוּת הַכֹּל שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (ישעיה
 א) שְׁמַעוּ שָׁמַיִם. וְכַתוּב (דברים לב) הֲאֵזִינוּ הַשָּׁמַיִם. גַּם
 כָּאֵן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל. וְהַכֹּל דָּבָר אֶחָד הוּא. יְהוָה -
 ראש הַכֹּל בְּאוֹר הָעֵתִיק הַקְּדוּשָׁה, וְזֶהוּ שֶׁנִּקְרָא
 א"ב. אֵלֵהֵינוּ - עֵמֶק הַנְּחָלִים וְתַמְבוּעִים שִׁיּוּצָאִים
 וְשׁוֹפְעִים לְכֹל.

יְהוָה - גּוֹף הָאֵילָן, שְׁלֵמוֹת הַשָּׂרָשִׁים. אֶחָד -
 כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. וְהַכֹּל שְׁלֵמוֹת אַחַת, וְנִקְשָׁר
 זֶה בְּזֶה, וְלֹא נִמְצָא פְּרוּד, אֵלָּא הַכֹּל אֶחָד.

שָׁנָה רַבִּי יִצְחָק, מְרַכְּבָה קְדוּשָׁה עֲלִיזוֹנָה, אֲרַבְּעָה
 בְּתֵי תְּפִלִּין שְׁמִנִּיחַ ו', כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. מְרַכְּבָה

קדוֹשָׁה אַחֲרַת, אֲרַבְעָה אַחֲרִים שְׁכָלוּלִים בְּאַחַד,
שְׁמִינִיחַ ה' הָאֲחֵרוֹנָה, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרוּחַ.

רַעֲיָא מְהִימְנָא

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יי' אֱלֹהֵינוּ יי' אַחַד. מִצְוָה זוֹ לְיַחַד
שֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכָל יוֹם, שְׁתַּרְי כְּמוֹ
שְׁמִינִיחִים שֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִטָּה, בְּךְ
מִתְיַחַד שְׁמוֹ לְמַעְלָה. נִמְצָא שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
יַחִיד מַעְלָה וּמִטָּה. מִי שְׁמִינִיחַ שֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, יְשִׁים לְבוֹ וְרַצִּינוּ בְּאוֹתוֹ יַחֲוֹד שְׁאַמְרֵנוּ,
וַיַּחַבֵּר כָּל אֵיבָרָיו בְּאוֹתוֹ יַחֲוֹד לְהִיּוֹת כֻּלָּם אַחַד.
כְּמוֹ שֶׁשָּׁם כָּל אֵיבָרָיו בְּסוּד אַחַד, בְּךְ לְמַעְלָה
מִחַבֵּר כָּל הָאֵיבָרִים הָעֲלִיּוֹנִים בְּאוֹתוֹ יַחֲוֹד לְהִיּוֹת
כֻּלָּם אַחַד.

בְּשַׁעָה שָׁבָא אָדָם לְיַחַד אֶת שֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, כָּל חֵילוֹת הַשָּׁמַיִם עוֹמְדִים שׁוֹרֹת
שׁוֹרֹת כְּדֵי לְהַתְתַּקֵּן וּלְהַכְּלִיל כֻּלָּם בְּאוֹתוֹ יַחֲוֹד,
לְעַמֵּד בְּסוּד אַחַד בְּיַחֲוֹד אַחַד. כֻּלָּם מִתְתַּקְּנִים
בְּתַקּוּנֵיהֶם כְּרָאוּי. בְּאוֹתָהּ שַׁעָה עוֹמֵד מְמַנָּה אַחַד

שָׁמַשׁ שְׁעוֹמֵד הַחַת מֵאֲתִים אַרְבָּעִים וְשִׁמּוֹנָה
 עוֹלָמוֹת, וְכֹלָם נִקְרָאִים אֵיבָרֵי הַגּוֹף. וְזֶה נִקְרָא
 הַלְנִי"ו, עוֹמֵד וּמְחַכָּה לְאוֹתוֹ יְחוּד, וְזֶהוּ מְלַקֵּט
 שׁוֹשְׁנִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים ו) וְלִלְקֹט שׁוֹשְׁנִים,
 שֶׁהֵם אֵיבָרֵי הַגּוֹף.

הָאֵיבָרִים הָעֲלִיזִים לוֹקֵט אוֹתָם הַשֵּׁם הָעֲלִיז
 בְּסוּד הַיְחוּד שֶׁהִתְיַחַד בְּסוּד אַרְבָּעִים
 וְשָׁנִים שְׁמוֹת, וְלוֹקֵט כָּל אוֹתָם שׁוֹשְׁנִים עֲלִיזִים,
 וְשָׁמַשׁ זֶה לוֹקֵט כָּל אוֹתָם הַתְּחִתּוֹנִים, שֶׁכֻּלָּם
 מְמַנִּים בְּכָל שָׁל שְׁבָעִים וְשָׁנִים שְׁמוֹת, וְנִלְקָטִים
 כָּלָם בְּאוֹתוֹ הַיְחוּד, וְנַעֲשִׂים כָּלָם גּוֹף אֶחָד בְּסוּד
 אֶחָד. וְאוֹתוֹ הַיְחוּד עוֹלָה, וּמִיַּחַד הַכֹּל בְּשָׁנֵי צְדָדִים
 בְּיַחַד אֶחָד. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה מֵתְלַקָּטִים כָּל הָאֵיבָרִים
 וּמֵתְחַכְּרִים בְּחִבּוּר אֶחָד, לְהִיּוֹת כָּלָם בְּסוּד אֶחָד,
 לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, בְּסוּד שָׁל ה' אֶחָד וְשָׁמוֹ אֶחָד.

וְעַל כֵּן מֵאֲרִיכִים בְּאֶחָד בְּשִׁתֵּי אוֹתֵיזוֹת, לְלַקֵּט
 שׁוֹשְׁנִים, לְהִתְיַחַד בְּסוּד שָׁל אֶחָד בְּיַחַד
 שָׁלָם. כִּיּוֹן שֶׁכֻּל הָאֵיבָרִים מֵתְיַחַדִּים בְּסוּד אֶחָד שָׁל

יחוד אַחַד, אִז נִקְרָא הַכֹּל קְרִבָּן שָׁלָם, וְעַל סוּד זֶה
הַכְּנִים הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת אַדָּם הַרְאִשׁוֹן לְגַן
עֵדֶן, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (בראשית ב) לְעִבְרָה וּלְשִׁמְרָה. וְשִׁנֵּינוּ
שְׂאֵלָה אוֹתָם קְרִבָּנוֹת שְׁנַיִם, סוּד שָׁל ה' אַחַד
וְשִׁמוֹ אַחַד. שְׂבִאֵלוֹ קְרִבָּנוֹת כְּתוֹב וְלִלְקַט שׁוֹשְׁנִים.

(שְׁתִּקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא לֹקֵט שׁוֹשְׁנִים, לֹקֵט כָּל אוֹתָם אֵיבָרִים שְׁלִמְעָלָה וּמִטָּה

לְחַבֵּר אוֹתָם בְּיחוד בְּאוֹתוֹ שְׂאֵמְרָנוּ. אִז מִתְעוֹרֵר מִי שְׂמִתְעוֹרֵר לְלִקַּט שׁוֹשְׁנִים)

אֵלוֹ הָאֵיבָרִים שֶׁל שְׁנֵי צְדָדִים שֶׁהֵם אַחַד.

שׁוֹשְׁנִים, סוּד הוּא. שְׂפִשְׁמֵת־חַבְרִים כָּל (אוֹתָם)

אֵיבָרִים בְּאַחַד, לְהִיּוֹת בְּכֹל בְּיחוד

אַחַד, סוּד הַקְּרִבָּן, אִז מִתְעַפֵּר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא

בְּעִטְרָה בְּרֵאשׁ שֶׁל כְּתָם פֹּה, לְהִיּוֹת בְּכַבּוּדוֹ

מִתְעַפֵּר. וְסוּד זֶה הִיא, שְׁפָתוֹב שׁוֹשְׁנִים, סוּד שֶׁל

כָּל אוֹתָם אֵיבָרִים שְׁלִמְעָלָה וּלְמִטָּה. וְסוּד שֶׁל

אוֹתוֹ פֹּה, עֵשׂוֹר שְׂמִתְעַפֵּר וְעוֹלָה מִבִּינֵיהֶם, וְהַכֹּל

נִמְצָא בּוֹ.

בְּשׁוֹשְׁנִים הִלְלוּ יֵשׁ שֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה

מִצּוֹת, שֶׁהֵם אֵיבָרִים שֶׁל שְׁנֵי צְדָדִים,

סוד של יהו"ה אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד. (דף רסג ע"ב) וַיֵּשׁ בוֹ
עֲלֵיהָ שָׁל אֹתוֹ פֹּז שְׁעוֹלָה מִבִּינֵיהֶם. וּבְכָל מָקוֹם
שָׁהֶם נִמְצְאִים, אֹתָהּ עֲלֵיהָ עֲלִיוֹנָה נִמְצְאָת
מִבִּינֵיהֶם לְעֹלוֹת. וְסוּד זֶה (שיר השירים ב) תִּפְּוֹחַ בְּעֵצֵי
הַיַּעַר, וְשׁוֹשְׁנָה בֵּין תְּחוֹתִים. זֶה נוֹה צְרִיכִים לְעֹלוֹת
בְּאֶחָד בְּיַחְדָּד שָׁלֵם. אֲשֶׁרֵי מִי שְׁמִקְרִיב קֶרְבָּנוֹת
אֵלוֹ, וְדַאי לְרַצוֹן לוֹ בְּעוֹלָם תְּזַה וּבְעוֹלָם תִּבְּא.

מִצְוָה לִירְאָה (ה) בְּרָדָךְ כָּלֵל וּבְרָדָךְ פָּרֵט. וְהִרֵי
יִרְאָה בְּאֶרְצוֹ, מִשׁוֹם שְׁיֵשׁ עַל הָאָדָם לְפָחַד
מִלְּפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא תָּמִיד, כְּמוֹ שְׁנֵאָמַר (דברים
כה) לִירְאָה אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא תְּזַה אֶת ה'
אֱלֹהֶיךָ. וּבִשְׁבִיל יִרְאָה זֶה יִשְׁמַר בְּרָדָכִיו. וִירְאָה,
מָקוֹם הוּא שְׁנִקְרָא יִרְאָה, מִשׁוֹם שְׁשֵׁם נִמְצְאָת
יִרְאָת הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הִיא יִרְאָת ה' לִירְאָה
מִפְּנֵי, וְזֶהוּ סוּד תִּפְּוֹחַ (ויקרא יט) וּמִקְדָּשֵׁי תִירְאוּ.
בִּירְאָה תִזוּ שְׂרוּיָה מִכַּת אֵשׁ, לְהִלְקוֹת אֶת
הַרְשָׁעִים שְׁלֵא שׁוֹמְרִים מִצְוֹת הַתּוֹרָה, וְעַל זֶה
בְּרָדָךְ כָּלֵל יֵשׁ לִירְאָה.

ואחר כך בדרך פרט, כשיודע האדם מהי יראת
 ה', וזוהי יראה של חכיבות, שהיא עקר
 ויסוד לאהב את הקדוש ברוך הוא. (אמר) יראה זו
 עושה פדי לשמר כל מצוות התורה, להיות אדם
 עבד נאמן לקדוש-ברוך-הוא כראוי. (יראה)

מצוה (ו) לאהבה, ותי בארנו אהבת הקדוש
 ברוך הוא, שצריך האדם לאהב אותו
 אהבה רבה כמו אברהם שאהב את הקדוש ברוך
 הוא בכמה אהבות ומסר אליו גופו ונפשו. מכאן
 למדנו, מי שאהב את הקדוש ברוך הוא, מקיים
 עשר אמירות מעלה ומטה. ועל זה כל אותם
 עשרה נסיונות שהתנסה אברהם ועמד בכלם,
 כנגד עשר אמירות, כל נסיון היא אמירה,
 והתנסה באותה אמירה ועמד בה.

ועל זה אותם עשרה נסיונות, ובכלם עמד
 אברהם, משום שהתקשר ונדבק בימינו של
 הקדוש ברוך הוא, שהיא אהבה רבה. מה הפעם
 נקראת אהבה רבה? משום מי שעומד באהבה

הזו, מתקשר בעולם העליון. אהבת עולם, זה סוד
העולם התחתון, שהתקשרה בו אהבתו, והכל
סוד אחד בלי פרוד. וְהָרִי נִתְבָּאֵר סוד האהבה,
אהבה זו עולה על כל עבודות העולם, פֶּזֶה נִכְבָּד
שם הקדוש פְּרוּךְ הוא יותר מֵהַכֹּל ומִתְפָּרֵךְ. פְּרוּךְ
הוא לְעוֹלָם ולְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים, וְסוּד הָאֱהָבָה
נִתְבָּאֵר.

מִצְוָה (י) לְקֵרָא קְרִיאַת שְׁמַע פְּעֻמִּים בְּכָל יוֹם,
אַחַת בְּנֶגֶד דְּרֵגַת יוֹם, וְאַחַת בְּנֶגֶד דְּרֵגַת
לַיְלָה, לְהַכְלִיל בַּיּוֹם דְּרֵגַת הַלַּיְלָה, וְלְהַכְלִיל בַּלַּיְלָה
דְּרֵגַת יוֹם, וְהָרִי נִתְבָּאֵר. וְעַל זֶה פְּעֻמִּים בְּכָל יוֹם,
אַחַד בַּיּוֹם וְאַחַד בַּלַּיְלָה.

מִצְוָה שִׁיקְבַע אָדָם מְזוּזָה לְשַׁעְרוֹ, לְהִיּוֹת כָּל אָדָם
שְׁמוּר מֵעַם הַקָּדוֹשׁ פְּרוּךְ הוּא כְּשִׁינְיָא
וּכְשִׁנְכָנָם. וְהַסּוּד - (תהלים קכא) ה' יִשְׁמַר צֵאתְךָ וּבֹאֲךָ
מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. מִשּׁוּם שְׁפּוּד הַמְזוּזָה עוֹמֵד תָּמִיד
לְפֶתַח, וְזֶהוּ פֶתַח שְׁלִמְעָלָה, וְזֶהוּ דְרֵגַת שְׁנִקְרֵאת
שׁוּמֵר, לְהַמְצֵא בְשִׁמְרָתָה.

וְשֵׂאֲדָם אֵינִי שָׂמֹר, רַק מִשְׁמִירַת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא שֶׁהוּא תָּמִיד שׂוֹמֵר, וְעוֹמֵד לַפֶּתַח,
 וְהָאָדָם בְּפָנָיו. וְעוֹד, שְׂלֵא יִשְׁכַּח אָדָם זְכוֹרֹן
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְעוֹלָמִים. וְזָחוּ כָמוֹ הַצִּיּוֹנִית,
 כָּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר לו) וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וְזָכַרְתֶּם אֶת
 וְגו'. בֵּינֵן שְׂרוּאָה הָאָדָם אֶת הַזְּכוֹרֹן תִּזְתֶּה, נִזְכָּר
 בְּעֲצָמוֹ לַעֲשׂוֹת מַצּוֹת רַבּוֹנוֹ. וְסוֹד הָאֱמוּנָה, מְזוּזָה
 כָּלֵל שֶׁל זְכָר וְנִקְבָּה בְּאַחַד.

בְּסִפְרוֹ שֶׁל שְׁלֵמָה, סָמוּךְ לַפֶּתַח, בְּנִגְדֵי שְׁתֵּי
 דְרָגוֹת, מְזוּדְמָן שֶׁד אֶחָד (וְהוּא) וַיֵּשׁ לוֹ
 רְשׁוֹת לְחֵבֶל, וְהוּא עוֹמֵד לְצַד שְׂמָאל. מֵרִים הָאָדָם
 אֶת עֵינָיו, וְרוּאָה אֶת סוֹד שֵׁם רַבּוֹנוֹ, וְנִזְכָּר בּוֹ,
 וְלֹא יָכוֹל לְהִרְעֵ לוֹ. וְאִם תֵּאמֵר, אִם כֵּן, כִּשֶׁהָאָדָם
 יוֹצֵא מִהַשְּׁעָר הַחוּצָה הָרִי אֹתוֹ שֶׁד עוֹמֵד לִימִינוֹ,
 וּמְזוּזָה לְשְׂמָאלוֹ, וְאִיךְ נִשְׁמֵר הָאָדָם כִּשֶׁהוּא שׂוֹרֵה
 לְשְׂמָאלוֹ?

אֲלָא כָּל מַה שֶׁעָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כָּל דְּבָר
 וְדָבָר נִמְשָׁךְ אַחַר מִינוֹ. בְּאָדָם יֵשׁ שְׁתֵּי

דַּרְגוֹת, אַחַת מִיְמִין וְאַחַת מִשְּׂמָאל. אוֹתוֹ שְׂמִימִין
 נִקְרָא יֵצֵר הַטּוֹב, וְאוֹתוֹ שֶׁל הַשְּׂמָאל נִקְרָא יֵצֵר
 הָרָע. כִּיּוֹן שֵׁיִצָא אָדָם מִשַּׁעַר בֵּיתוֹ, אוֹתוֹ יֵשֶׁד
 מְרִים עֵינָיו, וְרוֹאֶה אֶת הַיֵּצֵר הָרָע שֶׁשׁוֹרֶה
 לְשִׂמְאֵל, נִמְשָׁךְ לְאוֹתוֹ צַד וְזוֹ מִיְמִין. וּבְאוֹתוֹ צַד
 עוֹמֵד שֵׁם שֶׁל רַבּוֹנוֹ, וְלֹא יָכוֹל לְהִתְקַרֵּב וּלְהִרְעֵ
 לוֹ, וַיּוֹצֵא הָאָדָם ^(דף רסד ע"א) וְנִצּוֹל מִמֶּנּוּ. כְּשֶׁנִּכְנַס, הִרִי
 הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ עוֹמֵד לְיְמִין וְלֹא יָכוֹל לְקַטְרֵג עִמּוֹ.

וְעַל זֶה צָרִיךְ הָאָדָם שְׂלֹא יַעֲשֶׂה (בְּעִבְרִי) טַנּוּף
 וּלְכַלּוֹף בְּשַׁעַר בֵּיתוֹ וְלֹא יִשְׁפֹךְ מַיִם
 עֲבוּרִים. אַחֲרַי, שְׂלֹא יַעֲשֶׂה קְלוֹן לְשֵׁם רַבּוֹנוֹ. וְאַחֲרַי,
 שְׂיֵשׁ רִשׁוֹת לְאוֹתוֹ הַמְּחַבֵּל לְחַבֵּל. וְלִכְּנֹן יִזְהַר
 הָאָדָם מְזוּזָה, וַיִּזְהַר הָאָדָם שְׂלֹא יִמְנַע מִשַּׁעַר בֵּיתוֹ
 שֵׁם רַבּוֹנוֹ.

וּבְשִׂאָדָם מִתְקִין מְזוּזָה לְפִתְחוֹ, כְּשֶׁנִּכְנַס (אוֹתוֹ)
 הָאָדָם, אוֹתוֹ יֵצֵר הָרָע וְאוֹתוֹ יֵשֶׁד בְּעַל
 בְּרָחַם שׁוֹמְרִים אוֹתוֹ, וְאוֹמְרִים (תְּהִלִּים קיח) זֶה הַשַּׁעַר
 לְה' צַדִּיקִים יִבְנוּ בוֹ. וּבְשִׂלֵּא עוֹמֶדֶת מְזוּזָה בְּפִתְחַ

הָאִישׁ, יִצַר הָרַע וְאוֹתוֹ יֵשֶׁד מִתְתַקְנִים כְּאַחַד,
 שָׁמַיִם יְדִיחֵם עַל רֵאשׁוֹ בְּזִמְנֵי שְׁנֹכְנָם, פּוֹתְחִים
 וְאוֹמְרִים: אֵי לֹא לְפָלוֹנִי שִׁיֵּצֵא מִרְשׁוֹת רְבוֹנוֹ!
 מֵאוֹתוֹ זִמְנֵי הוּא עוֹמֵד בְּלִי שְׁמִירָה, שְׁאִיֵּן מִי
 שִׁישְׁמֵר עָלָיו. הִרְחַמְנָן יִצִּילֵנוּ.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד, זֶהוּ יַחֲדוּד אֶחָד.
 כְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, זֶהוּ
 יַחֲדוּד אֶחָד, לְהִיּוֹת שְׁמוֹ סוּד אֶחָד. וְסוּד זֶה - ה'
 הוּא הָאֱלֹהִים, זֶה כְּתוּב כְּשֵׁהֶם בְּיַחֲדוּד אֶחָד.

וְאִם תֹּאמַר, אִם כֶּךָ כְּמוֹ שְׁכֻתוּב (זכריה יד) ה' אֶחָד
 וְשְׁמוֹ אֶחָד, לֹא הִיא ה' הוּא הָאֱלֹהִים. שְׁאִם
 כְּתוּב ה' וְשְׁמוֹ הוּא אֶחָד, הִיִּיתִי אוֹמֵר כֶּךָ. לֹא
 כְּתוּב אֶלֶּא ה' אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד, וְצָרִיךְ לוֹמַר כְּגִוּוֹן
 זֶה, ה' הוּא הָאֱלֹהִים הוּא, וַיִּרְאֶה ה' אֶחָד וְשְׁמוֹ
 אֶחָד.

אֶלֶּא הַכֹּל אֶחָד. שְׁכֻשְׁמֵת־אֶחָדִים שְׁנֵי הַשְּׁמוֹת
 הִקְלוּ, זֶה בְּיַחֲדוּד זֶה, וְזֶה בְּיַחֲדוּד אֶחָד, אִזּוֹ
 שְׁנֵי הַשְּׁמוֹת הָאֵלֶּה נִעְשִׂים אֶחָד וְנִכְלָלִים זֶה בְּזֶה,

וְנִתְּיָהּ הַכֹּל שֵׁם שָׁלֵם בְּיַחְוֹד אַחַד, וְאִזְּ ה' הוּא
הָאֱלֹהִים, שְׁתֵּרֵי אִזְּ נִכְלָל הַכֹּל זֶה בְּזֶה לְהִיּוֹת אַחַד,
וְעַד שְׁתֵּתִיחְדוּ כָּל אַחַד, זֶה בְּלִבְדּוֹ וְזֶה בְּלִבְדּוֹ, לֹא
נִכְלָלוּ זֶה בְּזֶה לְהִיּוֹת הַכֹּל אַחַד.

כִּלְלֵי כָּל הַתּוֹרָה כִּי הוּא וְדַאי, שְׁתֵּרֵי הַתּוֹרָה הִיא
תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב, וְהִיא תּוֹרָה שְׁבַעֲלִפֶּה. תּוֹרָה
שְׁבַכְתָּב זֶהוּ שְׁכַתּוּב ה'. תּוֹרָה שְׁבַעֲלִפֶּה, שְׁכַתּוּב
הָאֱלֹהִים. וּמַשׁוּם שֶׁהַתּוֹרָה הִיא סוּד הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ,
נִקְרְאת כִּי.

תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְתּוֹרָה שְׁבַעֲלִפֶּה, זֶה כִּלְלֵי וְזֶה
פְּרָט. הַכִּלְלֵי צָרִיךְ אֶת הַפְּרָט, וְהַפְּרָט
צָרִיךְ אֶת הַכִּלְלֵי, וְהַתִּיחְדוּ זֶה בְּזֶה וְנִתְּיָהּ הַכֹּל
אַחַד. וְעַל זֶה כִּלְלֵי הַתּוֹרָה הוּא כִּלְלֵי שְׁלִמְעָלָה
וּמִטָּה, מַשׁוּם שֶׁשֵּׁם זֶה לְמַעְלָה, וְשֵׁם זֶה לְמִטָּה. זֶה
סוּד הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, וְזֶה סוּד הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן. וְעַל
זֶה כְּתוּב אַתָּה הָרֵאתָ לְדַעַת כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים.
זֶה הַכִּלְלֵי שֶׁל הַכֹּל. וְכֹל זֶה שְׁאִמְרָנוּ צָרִיךְ אָדָם
לְדַעַת בְּעוֹלָם הַזֶּה.

וְאִם תֹּאמַר, מִצְוֹת הַתּוֹרָה אֵיפֹה הֵן כָּאֵן בְּכֻלָּל
 הַזֶּה? אֵלֶּא זֶהוּ זְכוֹר וְזֶהוּ שְׁמוֹר. וְכֹל מִצְוֹת
 הַתּוֹרָה בְּאֵלֶּה כְּלוּלִים, בְּסוֹד שְׁלֵל זְכוֹר וּבְסוֹד שְׁלֵל
 שְׁמוֹר, וְהַכֹּל הוּא אֶחָד.

פֶּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר, זֶה שֶׁשָּׁנִינוּ שֶׁתְּפִלַּת עֲרֵבִית
 הִיא חוֹבָה, וְדַאי מִשּׁוֹם שֶׁקָּרִיאָתָה שְׁמַע שְׁלֵל
 עֲרֵבִית חוֹבָה, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְתִיחַד בְּלִילָה
 כְּמוֹ שֶׁמְתִיחַד בַּיּוֹם. וּמִדַּת לִילָה נְכַלְלָת בַּיּוֹם,
 וּמִדַּת יוֹם נְכַלְלָת בְּלִילָה, וְנַעֲשֶׂה יַחֲוֹד. וּמִי שֶׁאָמַר
 רְשׁוּת, מִשּׁוֹם אִמּוּרִים וּפְדָרִים שֶׁמְתַעַכְלִים בְּלִילָה,
 וְחֵרִי בְּאֲרָנוּ.

שְׁכַתּוֹב וְאֶהְבֶּתָ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ. פְּסוּק זֶה בְּאֲרָנוּ,
 וּפְרָשׁוּהוּ הַחֲבָרִים. אֲכַל יֵשׁ לְשֵׁאל, אִם
 בִּיחֹד הַזֶּה שְׁלֵל שְׁמַע יִשְׂרָאֵל נְכַלְלָת הַכֹּל, יָמִין
 וּשְׂמֹאל, לָמָּה כָּתוּב אַחַר כָּךְ וְאֶהְבֶּתָ, וְהָיָה אִם
 שְׁמוֹעַ, שֶׁחֵרִי בִּיחֹד נְכַלְלוּ? אֵלֶּא שְׁם בְּכֻלָּל, כָּאֵן
 בְּפָרַט, וְכֵן צָרִיךְ.

וּבְסוּד הַיְחוּד שְׁהָרֵי הַתְּעוֹרְרוּנוּ בּוֹ, יְחוּד הוּא כְּמוֹ
 תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ וְתְּפִלִּין שֶׁל זְרוּעַ. בְּתְּפִלִּין
 שֶׁל רֹאשׁ יֵשׁ אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת, וְהָרֵי נִתְּבָאֵר. וְכֵאֵן
 שֶׁלֹּא שְׁמֹת הֵם. שֵׁם אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת, וְכֹל אַחַת
 וְאַחַת בְּלִבְדָּה. וְכֵאֵן שֶׁלֹּשׁ שְׁמֹת. מַה בֵּינָן זֶה לָזֶה?

אֵלֶּיךָ בְּאוֹתָן אַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת הָרֵי הַתְּעוֹרְרוּ בְּהֵן,
 אַחַת נִקְרְאָה (עֲלִיזָנָה) רֵאשׁוֹנָה, וְאַחַת סוּד
 הָעוֹלָם הַבָּא, וְאַחַת יָמִין, (דָּף רִסְד ע"ב) וְאַחַת שְׁמַאל.
 אֵלֶּיךָ סוּד תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ. וְכֵאֵן בְּסוּד זֶה, יְחוּד
 זֶה שֶׁלֹּא שְׁמֹת עֲלִיזָנִים הֵם כְּמוֹ אוֹתָן אַרְבַּע
 פְּרָשִׁיּוֹת. ה' תְּרֵאשׁוֹן זֶה נִקְרְאָה עֲלִיזָנָה, רֵאשִׁית
 הַכֹּל. אֵלֶּיךָ, סוּד הָעוֹלָם הַבָּא. ה' הַאֲחֵרוֹן, כָּלֵל
 שֶׁל יָמִין וְשְׁמַאל בְּאַחַד, בְּכָלֵל אַחַד, וְאַלֶּיךָ הֵם
 תְּפִלָּה שֶׁל רֹאשׁ, וְזֶהוּ יְחוּד רֵאשׁוֹן.

תְּפִלִּין שֶׁל זְרוּעַ כָּלֵל (תּוֹדַת תְּפִלִּין שֶׁל זְרוּעַ) שֶׁל כָּל הָאֵלֶּיךָ
 בְּאַחַד, וְזֶהוּ סוּד בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלִכּוּתוֹ
 לְעוֹלָם וָעֶד. כֵּאֵן כָּלֵל שֶׁל אוֹתָן תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ
 שֶׁנִּכְלְלוּ בְּתוֹךְ תְּפִלִּין שֶׁל זְרוּעַ.

וְסוּד זֶה, בְּרוּךְ - זֶה סוּד שֶׁל נִקְדָּה עֲלִיזָנָה, שֶׁהוּא
 בְּרוּךְ, שֶׁכָּל הַבְּרָכוֹת נוֹבְעוֹת מִשָּׁם. וְאִם
 תֹּאמַר, הָעוֹלָם הֵבֵא נִקְרָא בְּרוּךְ - לֹא כֵּן, שֶׁהֲרֵי
 נִקְדָּה עֲלִיזָנָה הִיא זָכָר, עוֹלָם הֵבֵא נִקְבָּה. הוּא
 בְּרוּךְ וְהִיא בְּרָכָה. בְּרוּךְ זָכָר, בְּרָכָה נִקְבָּה. וְעַל זֶה
 בְּרוּךְ הוּא נִקְדָּה עֲלִיזָנָה. שֵׁם - זֶה הָעוֹלָם הֵבֵא,
 שֶׁהוּא שֵׁם גְּדוֹל, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (יהושע ז) וַיְמַח תַּעֲשֶׂה
 לְשִׁמּוֹךְ הַגְּדוֹל. כְּבוֹד - זֶה כְּבוֹד עֲלִיזוֹן, שֶׁהוּא יָמִין
 וְשִׁמְאֵל, וְכֵלָם כְּלוּלִים בַּתְּפִלָּה זוֹ שֶׁל יְהוָה, שֶׁהִיא
 מְלֻכּוֹתוֹ. וְלוֹקַח הַכֹּל לְתוֹכָהּ, וּבָזָה נְכֻלָּיִם
 בַּמְּלָכוֹת הַזֹּאת כָּל הָעוֹלָמוֹת לְזוֹן אוֹתָם וּלְתַנּוֹת
 אוֹתָם בְּמַח שֶׁהַצְּמִיכּוֹ.

וְזֶהוּ יַחֲוֵד שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ וְתְּפִלִּין שֶׁל זְרוּעַ,
 כְּמוֹ סוּד תִּיחוד שֶׁל תְּפִלִּין, כֵּן הוּא יַחֲוֵד
 הַכֹּל, וְזֶהוּ בְּרוּךְ הַדְּבָר. וְהֲרֵי סִדְרֵנוּ יַחֲוֵד זֶה לְפָנַי
 הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאֹמַר לִי שֶׁהֲרֵי בְּאַרְבָּעָה גּוֹנִים
 הַסְּתִידֵר תִּיחוד, וְזֶה הַבְּרוּךְ שֶׁל כָּלָם. וְכֵן הוּא
 בְּיֻדָּא, וְכָלָם סוּד תִּיחוד. אֲבָל סִדְרֵ תְּפִלִּין זֶהוּ
 יַחֲוֵד עֲלִיזוֹן כְּרֵאוֹי.

וּמִתּוֹךְ שְׁנִכְלָלוּ יָמִין וּשְׂמָאל בְּסוּד שֵׁם אֶחָד
 בְּדָרְךְ כָּלָל, צָרִיךְ אַחַר כֵּךְ לְהוֹצִיא אוֹתָם
 בְּדָרְךְ פְּרָט, אֲבָל לֹא בְּדָרְךְ יַחּוּד, שְׁתֵּרֵי הַיַּחּוּד הוּא
 בְּפִסּוּקִים הָרֵאשׁוֹנִים, לְהִיּוֹת ה' אֶחָד, בְּתַפְלִין שֶׁל
 רֵאשׁ. וּשְׁמוֹ אֶחָד, בְּתַפְלִין שֶׁל זְרוּעַ. וְנִתְּחָה הַכֹּל
 אֶחָד. בֵּינָן שְׁתֵּי יַחּוּד הַסְּתֵימָר הַכֹּל בְּכָלֵל מֵרֵאשׁ
 הַנִּקְרָה הָעֲלִיוֹנָה, צָרִיךְ אַחַר כֵּךְ לְהַתְעַטֵּר מִהָרֵאשׁ
 שֶׁל הָאוֹר הָרֵאשׁוֹן, שֶׁהוּא רֵאשׁ הַכֹּל. (ע"ב רע"א

מהימנא).

זהר:

חֲקֹק וְהִתְקִין מִשֵּׁה כ"ה אוֹתִיּוֹת בְּסוּד שֵׁל הַפְּסוּק
 שֶׁל הַיַּחּוּד, שְׁכַתּוֹב שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ
 ה' אֶחָד. וְהֵן כ"ה אוֹתִיּוֹת חֲקוּקוֹת מְחֻקְקוֹת בְּסוּד
 שְׁלִמְעָלָה. יַעֲקֹב רָצָה לְהִתְקִין לְמִטָּה בְּסוּד הַיַּחּוּד,
 וְהִתְקִין בְּכ"ד אוֹתִיּוֹת, וְהֵן: פְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד
 מְלָכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד. וְלֹא הַשְּׁלִים לְכ"ה אוֹתִיּוֹת,
 מִשּׁוּם שְׁעָרִין לֹא הִתְתַּקֵּן הַמִּשְׁכָּן. בֵּינָן שְׁנֵתֵתִיקוֹן
 הַמִּשְׁכָּן וְהַשְּׁתֵלָם דְּכָר שְׁתֵּיחָה יוֹצֵא מִמֶּנּוּ,

בְּשֵׁהשְׁתַּלֵּם לֹא דִבֵּר אֶלָּא בְּכ"ה אֹתִיּוֹת, לְהִרְאוֹת
שְׁהִירֵי זֶה הַשָּׁלֵם כְּמוֹ שְׁלִמְעֵלָה, שְׁכַתוֹב (ויקרא א)
וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו מֵאַהֲל מוֹעֵד לֵאמֹר. הִירֵי כ"ה
אֹתִיּוֹת.

וְעַל זֶה כ"ה מִינִים לְהַשְׁלִים תְּקוּן הַמְקַדָּשׁ, וְכָל
הָאֹתִיּוֹת הֶלְלוּ בְּאַרְנוּ בְּאוֹתָן אֹתִיּוֹת
חֲקוּקוֹת שְׁלִמְדָנוּ מִמֶּר. וּמִשׁוֹם שְׁהַמְשָׁכָן הַשְׁתַּלֵּם
בְּסוּדוֹת הֶלְלוּ, נִקְרָא כ"ה בְּיַחְדוֹד שֶׁל שְׁלֵמוֹת
הַמְשָׁכָן, וְעַל זֶה פָּתוּב (תהלים קמה) וַחֲסִידֶיךָ יִבְרַכּוּכָהּ,
סוּד הַשְׁלֵמוֹת שֶׁל כָּל הַמְשָׁכָן וְתִקְוֵנוּ.

כ"ה בְּנִגְד כ"ב אֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה, וְתוֹרָה וּנְבִיאִים
וּכְתוּבִים, שְׁהֵם כָּלֵל אַחֵד, סוּד אַחֵד. בְּשַׁעָה
שִׁישְׁרָאֵל מִיַּחְדִּים יַחְדוֹד בְּפָסוּק זֶה בְּסוּד כ"ה
אֹתִיּוֹת, שְׁהֵם שָׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אַחֵד,
וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, שְׁהֵם
כ"ד אֹתִיּוֹת, וַיְבִינֵן כָּל אַחֵד בְּהֵם, הָאֹתִיּוֹת כְּלָן
מִתְחַבְּרוֹת בְּאַחַת, וְעוֹלוֹת לְחַבּוֹר אַחֵד, אֲרַבְּעִים
וְתִשְׁעָה שְׁעָרִים בְּסוּד הַיּוֹבֵל. וְאִזְ צָרִיךְ לְעֵלוֹת

ועד, לא יותר. ואז נפתחים השערים, ומחשיב
הקדוש ברוך הוא לאותו אדם כאלו קים את כל
התורה, שהיא באה במ"ט פנים בכל.

ועל זה צריך לבין רצון בעשרים וחמש ובעשרים
וארבע להעלותן ברצון הלב בארבעים
ותשעה שערים שאמרנו. כיון שהתבונן בזה, יתבונן
באותו יחוד שאמר מר, שמע ישראל וגו' ברוך
שם כבוד מלכותו לעולם ועד, כלל של כל
התורה בלה. אשרי חלקו של מי שיתבונן בהן,
ודאי כלל הוא של כל התורה שלמעלה ומטה.
וזהו סוד של אדם, שלמות של זכר ונקבה, וסוד
כל האמונה. (עד כאן) (דף רסה ע"א)

רבי אבא שלח לו לרבי שמעון ואמר לו, זה
שבאר מר, בתפלין של רבון העולם ארבע
פרשיות הן קדש הקדשים - יפה. עור שעל
התפלין, ואותן רצועות נקראות קדשה, אםמכתא
מנין לנו? שלח לו, (בראשית ג) ויעש ה' אלהים לאדם
ולאשתו וגו' דוקא, וכך בארו רב המנונא סבא.

וַאֲלֵה אֹתָם שָׁל רֵאשׁ, וְזָרַע יִדְכָה בְּה"א, וְהָרִי
פִּרְשׁוּהָ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, יֵשׁ מִי שֶׁשׁוֹנֶה בְּצוּרָה זֹו: וְהָיָה
- זָרַע שְׁמַאֲל שָׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וְנִקְרָאת גְּבוּרָה, אִם כֶּךָ לֹא נִשְׁאַרוּ בְּרֵאשׁ אֱלֹא
שָׁלשׁ, וְהֵן אַרְבַּע. אֲבָל שְׁתֵּי מִרְכָּבוֹת קְדוּשׁוֹת הֵן,
זֶה נִקְשָׁר בְּלֵב וְזֶה נִקְשָׁר בַּמַּח. וְהַלֵּב וְהַמַּח נִקְשָׁרוּ
זֶה בְּזֶה, וְזוּנָג אֶחָד לָהֶם, וַיִּפֶּה אָמְרוּ הַחֲכָרִים.
וְהָיָה לְאוֹת עַל יִדְכָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, וְלֹא נִקְרָא
אֱלֹא אוֹת.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּשָׁעָה שֶׁהָאָדָם מִקְדִּים בְּחֻצוֹת
הַלְיָלָה וְקָם וּמִשְׁתַּדֵּל בַּתוֹרָה עַד שֶׁמֵּאִיר
הַבֶּקֶר, בְּבִקְר מִנִּיחַ תְּפִלִּין בְּרֵאשׁוֹ וְתְפִלִּין בְּרֵשֶׁם
קְדוּשׁ בְּזָרְעוֹ וּמִתְעַטֵּף בְּעִטּוֹף שָׁל מְצוּחַ וּכְאִ
לְצֵאת מִשְׁעַר בֵּיתוֹ, פּוֹנֵשׁ אֶת הַמְּזוּזָה, רֵשֶׁם
הַקְדוּשׁ בְּשְׁעַר בֵּיתוֹ, אַרְבַּעַה מִלְּאָכִים קְדוּשִׁים
מְזַדְּוִגִים עִמּוֹ וַיּוֹצֵאִים עִמּוֹ מִשְׁעַר בֵּיתוֹ וּמְלוּוִים
אוֹתוֹ לְבֵית הַכְּנֶסֶת, וּמְכַרְיָזִים לְפָנָיו: תָּנוּ כְבוֹד

לְדַמוּת הַמַּלְאָךְ הַקָּדוֹשׁ! תִּנּוּ כְבוֹד לְבֵן הַמַּלְאָךְ,
לְפָרְצוֹף הַיָּקָר שֶׁל הַמַּלְאָךְ הַקָּדוֹשׁ! רוּחַ קְדוֹשָׁה
שׁוֹרָה עָלָיו, מְבַרְיָה וְאוֹמְרָת: (ישעיה בט) יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר.

השלמה מההשמטות סימן יד

אַחַר כֵּן יֵשׁ לוֹ לְקַרְא פְּרָשַׁת בְּרֵאשִׁית, עַד וַיְהִי
עָרַב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אַחֵר. שֶׁהִיא מְעַלָּה וְשׁוֹבַח
שֶׁל הַכֹּל. אַחַר כֵּן יִתְעַסֵּק בְּפְרָשַׁת הַקְּרִבָּנוֹת
לְבַפֵּר עָלָיו. וַיֹּאמֶר, צוּ אֶת אַחֲרֹן, עַד תּוֹקֵד בּוֹ,
בְּדֵי שֶׁכֵּל הַרְהוּרִים וּמַחְשָׁבוֹת שֶׁל הַלְּיָלָה יִתְכַפְּרוּ.
אַחַר כֵּן יִשְׁבַּח בְּתִשְׁבָּחוֹת שֶׁל דָּוִד, וּמִשׁוֹם זֶה
יִכְנַס אָדָם בְּשִׁעָרִים שֶׁבָּהֶם הַכֹּל, וְהוּא מִתְקַן
הַמְדַרְגּוֹת.

כִּיּוֹן שֶׁהִגִּיעַ לְיוֹצֵר אוֹר, שֶׁהוּא תְּחִלַּת הַתְּפִלָּה
דְּמִיִּשְׁב, אִזּוּ כָּל אוֹתָן הַמְדַרְגּוֹת פּוֹתְחוֹת
שִׁעָרִים, וְאִזּוּ (שיר השירים ג) כְּתִימְרוֹת עֵשֶׂן כְּתוּב. מֵה
תִּימְרוֹת עֵשֶׂן שֶׁל קְטָרֶת עוֹלָה וּמִתְחַבְּרִים מְדַרְגּוֹת
אֵלוֹ בְּאֵלוֹ, אֵף כָּאֵן הִיא תְּפִלָּה, שֶׁהִיא כְּתִימְרוֹת

עֲשֵׂן שְׂמֵת־חֲבָרִים וּמִתְקַשְׂרִים אֵלָיו בְּאֵלָיו. שְׁהָרִי
 הוּא קוֹשֵׁר לָהֶם וְאוֹמֵר, כֹּלֵם אֱהוּבִים כֹּלֵם
 קְדוֹשִׁים וְכוּ'.

אַחַר כֵּן אֶהְבֶּה רַבָּה, לַעֲלוֹת וּלְהִתְקַשֵּׁר בְּיָמִין
 וַיַּחֲדוּ שָׁל שְׁמַע. ע' גְּדוּלָּה, ד' גְּדוּלָּה,
 וְהַסִּימָן - ע"ד. זֶה שְׂפָתוֹב (שְׁמוּאֵל-א יב) ע"ד ה' בָּכֶם.
 נִשְׁאַרוּ אוֹתֵיזוֹת ש"מ בְּמ' פְּתוּחָה. לְפִי שְׁמ' פְּתוּחָה
 מְלֶךְ תַּחְתּוֹן, מ"ם סְתוּמָה מְלֶךְ עֲלִיּוֹן. נִשְׁאַרוּ
 אוֹתֵיזוֹת ש"מ א"ת, מִהֲצַד תְּזַה ש"מ, וּמִהֲצַד תְּזַה
 א"ח.

אָמַר רַב הַמְּנוּנָא סְבָא, כָּל מִי שְׁמִיחַד זֶה בְּכָל
 יוֹם, שְׂמִיחָה מְזַמְּנָת לוֹ מְלַמְּעָלָה מֵאוֹתֵיזוֹת
 אֵלָיו. ש"מ מְצַד זֶה, א"ח מְצַד זֶה. וּמְצַרְף אוֹתֵיזוֹת
 אֵלָיו - בַּסּוּף מִתְחִיל וּבִישָׁר סִיָּם. וְסִימְנָךְ - אֶשְׂמַח,
 שְׂפָתוֹב (תְּהִלִּים קד) אָנֹכִי אֶשְׂמַח בְּח'. בְּח' מִמָּשׁ. וְכֵן
 נִמְצָא בְּסִפְרוֹ שָׁל תְּנוּף.

עוֹד, יֵשׁ בּוֹ אוֹת ע' גְּדוּלָּה, רָמֵז לְאֵלָיו שְׁבַעִים
 שְׁמוֹת, סוּד שָׁל הָאֲבוֹת הַקְּדוֹשִׁים. יִשְׂרָאֵל

ה' אֱלֹהֵינוּ ה' - אֵלֹהֵי אַרְבַּעַת בְּתִים שֶׁל הַתְּפִלִּין
 שְׂמֵאֵיחָד לָהֶם (א"ח). ד' גְּדוּלָה זֶה קָשָׁר שֶׁל הַתְּפִלִּין
 שֶׁהֵיא אַחוּזָה בָהֶם, וְהוּא סוּד לַחֲכָמִים, וְלֹא נִמְסָר
 לְגִלּוֹת. וּשְׁתֵּי רְצוּעוֹת יוֹצְאוֹת מֵצֵד זֶה וּמֵצֵד זֶה -
 סוּד שֶׁל שְׁתֵּי יָרְכִים שֶׁל זֶה א"ח שֶׁנִּבְיָאֵי אֵמֶת
 אַחוּזִים בּוֹ. וְעוֹד א"ח, רָמָז לַפְּסוּק שְׂאֵמֶר (שיר השירים
 ה) פִּתְחֵי לִי אַחֲתֵי, וְאַחַר כֵּן אֵמֶת וַיֵּצִיב. וּמִדּוּעַ
 וַיֵּצִיב זֶה תְּרַגְמוּמוֹ? אֵלֶּא זֶה יַעֲקֹב וְזֶה יוֹסֵף, וְצָרִיךְ
 לְהַתְּדַבֵּק בְּשֵׁנֵיהֶם.

וְאַחַר כֵּן הַתְּפִלָּה שֶׁל עֲמִידָה. שְׁלֹשָׁה רֵאשׁוֹנוֹת
 שֶׁחֵן מְגוּן, וּמַתִּיָּה, וְהֵאֵל הַקְּדוּשָׁה. מְגוּן יֵשׁ
 בָּהּ אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם תְּבוּת, סוּד שֶׁל שֵׁם הַקְּדוּשָׁה
 שֶׁל אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת. וַיֵּשׁ לְכֻלָּל לוֹ בַּלֵּב
 וּלְהַתְּקַשֵּׁר בְּשִׁלְהֶבֶת בְּגִחְלֵת בְּאַהֲבָה. וְזוֹ הֵיא
 בְּרָכָה שֶׁל הַיָּמִין.

מַתִּיָּה - יֵשׁ בָּהּ מ"ט תְּבוּת, בְּסוּד שֶׁל חֲמִשִּׁים
 שְׁעָרִים חָסֵר אֶחָד. וַיֵּשׁ שֵׁם בְּגִבּוֹרָה ה',
 וְהוּא א'ת"ה ג'בוֹר ל'עוֹלָם א'דנ"י, וְסוּד שֶׁלֹּא

אֵלֵינוּ, וּבְסוּד אַחֵר יִגַּלֵּנוּ. וְהַכֹּל סוּד אֶחָד
 מִגְּבוּרֹת שֶׁל הַבְּרָכוֹת שֶׁל יְהוּדָה (בראשית מט): אֵלֵינוּ
 יוֹדוּךָ אֶחֱיָךְ, גִּזְרֵי אֶרֶץ יְהוּדָה, לֹא יִסוּר שְׁכֵט
 מִיְהוּדָה, אֲסִרֵי לְגִפְנֵי עִירָהּ. בְּזֶה מִתְעוֹדֵר יְהוּדָה
 בְּגִבּוּרָה קְדוּשָׁה, וְזוֹ הִיא בְּרַכַּת הַשְּׂמַאל.

בְּקִרְיָהּ יֵשׁ אַרְבַּע עֶשְׂרֵה תְבוּת, עֶשְׂרֵה אֲמִירוֹת
 וְאַרְבַּע אוֹתִיּוֹת. וְזֶה כּוֹלֵל לְכֹל הַצְּדָדִים
 וּמֵאַחַד מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּף הָעוֹלָם. שְׁלֹשׁ
 אַחֲרוֹנוֹת אֵינָן בְּחֻשְׁבוֹן זֶה שֶׁל הַתְבוּת, וְהֵן רֵצָה
 וּמוֹדִים, שְׁנֵי עַמּוּדִים תּוֹמְכֵי הַתּוֹרָה.

שְׁלֹשׁ שְׁלֹם - עֵץ הַחַיִּים שֶׁהוּא שְׁלֹם הַבַּיִת, שְׁלֹם
 שֶׁל הַכֹּל. וּבִינֵיהֶם בְּאִמְצָעֵיהֶם אֵלֵינוּ הַבְּרָכוֹת
 שֶׁתִּקְנֵנוּ הַקְּדֻמוֹנִים, וְכֵן בְּאַרְוֵה.

לְאַחֵר שְׁפִים תִּפְלְתוּ וְהוּדָה עַל חֲטָאֵינוּ - נְפִילַת
 אֲפִים. שְׁכָךְ בְּאַרְוֵה, שֶׁיַּעֲשֶׂה כָּל מֵה
 שֶׁעָשָׂה מִשָּׁה רַבָּנוּ, עֲלֵינוּ הַשְּׁלֹם, תִּפְלוֹת וְתַחֲנוּנִים
 וּבְקִשּׁוֹת וְנְפִילַת אֲפִים, שְׁכָתוּב (דברים ט) וְאֶת־נֶפֶל
 לְפָנַי ה'. וְכִיּוֹן שֶׁנִּכְנַס בְּכֹל אֵלֵינוּ הַמְדַרְגּוֹת

הַעֲלִינֹת וְנִקְשֶׁר הַכֹּל בְּכֶלֶם, יֵשׁ לְרַדַּת לְמַטָּה.
הוֹאִיל וַיֵּרֶד לְמַטָּה, צָרִיךְ נְפִילַת אַפִּים בְּאַלְף בֵּית.

מָה הַטַּעַם? בֵּינוֹן שְׁהַתְּפַלֵּל תִּפְלָתוֹ וְהוֹדָה עַל
חַטָּאוֹ, מִכָּאן וּלְהֵלָא מֵרְאָה עֲצָמוֹ שְׁמוּסָר
נִפְשׁוֹ לְקוֹנֵו בְּאַהֲבָה, שְׁכַתּוֹב (תהלים כה) אֱלֹיךָ ה'
נִפְשֵׁי אִשָּׁא. וְנוֹחַ לוֹ לְאוֹתוֹ צַד שְׁמַצוּיָהּ בּוֹ מִיתָה,
עוֹשֶׂה לוֹ גִּנְחַת. וְעַל זֶה בְּאַלְפָּא בֵּיתָא זֵו אִין בָּה
לֹא וָא"ו וְלֹא קו"ף וְלֹא בֵּי"ת, וַיֵּשׁ בָּהּ אוֹת פ'
בְּמִקוּמָה (בְּסוּפָה). מִי שְׁמִסָּר טַעְמוֹ מִשׁוּם שְׁנִפְיֵלָה זֵו
שְׁמוּסָר בֵּן אָדָם נִפְשׁוֹ לְמִיתָה, צָרִיךְ לְבִינוֹן רְצוֹנֵו
וְלַעֲשׂוֹת גִּנְחַת רוּחַ לְצַד הַהוּא שְׁמַצוּיָהּ בּוֹ מִיתָה,
כְּמוֹ שְׁעוֹשֶׂה חֶקוֹף בְּחֶרְבָּה בְּחֶרִים; מֵרְאָה עֲצָמוֹ
כְּמוֹ מֵת בְּפָנֵי חַחִיּוֹת, מִשׁוּם שְׁמַפְחַד מֵהֶם,
וּכְבֹּאֲשֶׁר מֵתִקְרָבִים אֵלָיו וְחוֹשְׁבִים לְאָכַל וּלְהַרְג
אוֹתוֹ, רוֹאִים אוֹתוֹ שְׁנוּפֵל וּמֵת, וְחוֹשְׁבִים שְׁהוּא
מֵת, וְאֵז חוֹזְרִים לְאַחֲזִירֵהֶם. וְעַל זֶה הִסְתַּלְּקוּ שְׁלֹשׁ
אוֹתֵיּוֹת אֵלוֹ שְׁלֹא יִדְעוּ בָּהֶם אֵלָּא תִקְרוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא בְּעֲצָמוֹ.

וְעַם כָּל זֶה, בְּרִצּוֹן הַלֵּב מֵשִׁים עֲצָמוֹ וּמוֹסֵר לוֹ
 נַפְשׁוֹ בְּאַהֲבָה, וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חוֹשֵׁב
 עָלָיו כְּאִלוֹ נוֹטֵל נְשָׁמָתוֹ מִמֶּנּוּ. מִשׁוֹם שֵׁישׁ חֲטָאִים
 שְׁעוֹשֶׂה אָדָם שְׁלֵא מִתְּכַפְּרִים אֵלָּא בְּשַׁעֲהַ שְׂיֹצֵאת
 נְשָׁמָתוֹ מִמֶּנּוּ מִזֶּה הָעוֹלָם. וְהוּ שְׂכַתּוֹב (ישעיה כב) אִם
 יִכְפֹּר הָעוֹזֵן תְּהִיָּה לָכֶם עַד תִּמָּתוֹן.

וְעַתָּה שְׁנַחֲשֵׁד בְּעַדּוֹ, שְׁנַטֵּל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 אֶת נְשָׁמָתוֹ וְהוּא נָתַן לוֹ בְּרִצּוֹנוֹ, וְאוֹתָהּ
 שַׁעֲהַ עוֹמְדַת לְכַפֶּרָה עַל כָּל חֲטָאֵיו וְהַשְּׁלִים לְכָל
 הַצְדָּדִים וְלְאוֹתוֹ צַד שְׁנַתְּבֵאֵר. וְעַם כָּל זֶה עוֹלָה
 וּנְכַנְסֵת בֵּין שְׁתֵּי זְרוּעוֹת בְּתַבּוּק שֶׁל אַהֲבָה כְּמוֹ
 שְׁצַרְיָה, וְהִיא מְקַטְרֶת מֵר וּלְבוֹנָה מִכָּל אַבְקַת
 רוֹבֵל.

אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן, אִסּוּר לוֹ לְאָדָם לְטַעַם כָּלוּם עַד
 שְׂיֵאכֵל הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן, וּמָה הוּא? תִּפְלָה.
 וְתִפְלָה שֶׁל אָדָם כְּגוֹן זֶה. בְּרֵאשׁוֹנָה מְזַמֵּין לְצוּרוֹת
 שְׂחַקוֹקוֹת בְּכֶסֶף עַל אֵלוֹ הַבְּרִיּוֹת שְׂמַתְּפֵשֶׁטוֹת
 הָרוּחוֹת שְׂלָהֶם (יסוד) בְּיַחַד בְּזֶה הָעוֹלָם מֵהֶם, וְזֶה

שְׁפָתַיבָּרִים (תהלים קד) מָה רַבּוּ מַעֲשֵׂיךָ ה' כָּלָם בְּחֶכְמָה
וְגו'.

שְׁפָתַיבָּרִים שְׂרָאוּיִים לְקַרְבָּן, רוּחַ שְׁלָהֶם
מִתְפַּשְׁטָת עֲלֵיהֶם אַרְבַּע צוּרוֹת
וּמְזַמְנָת עַל בְּרִיּוֹת אֱלֹהֵי. וְזֶה שְׂאֵנו אֹמְרִים
וְהָאוֹפְנִים וְחִיּוֹת הַקֶּדֶשׁ, וְכָל אוֹתָם תִּלּוֹת אֲחֵרִים
שֶׁהֵם מִתְפַּשְׁטִים מֵהֶם.

וּלְבַסּוֹף בַּחֲזוֹן גְּדוֹל אוֹמֵר שֵׁם אֶחָד קְדוֹשׁ, וְזֶה
אֲהַבֵּת עוֹלָם אֲהַבְתָּנוּ וְגו'. וַיַּחֲדוּ גְדוֹל
מִיַּחֲדִים, וְזֶה (דברים ו) שָׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה'
אֶחָד. וְאַחַר כֵּן הִלּוּיִם הֵם מְעוֹרְרִים לְנַגּוֹן, וְזֶהוּ
(דברים יא) וְהָיָה אִם שָׁמַע תִּשְׁמְעוּ וְגו'. זֶה נַגּוֹן הִלּוּיִם
כִּדְרֵי לְעוֹרֵר צַד אֶחָד. וְאַחַר יִשְׂרָאֵל, זֶה אֲמַת
וַיַּצִּיב, יִשְׂרָאֵל סָבָא שְׁעוֹמֵד עַל הַקְּרָבָן. זֶה הוּא
מִדְרָגוֹת עֲלִיוֹנוֹת פְּנִימִיּוֹת, וְהַכּוֹל עוֹמֵד עַל הַשְּׁלֶחָן.

אַבְל אֵין רְשׁוֹת לְאֶחָד מֵהֶם לְהוֹשִׁיט יָדוֹ וּלְאֹכַל
מִן הַקְּרָבָן עַד שֶׁהַמְּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן יֹאכַל, וְהֵם
שֶׁלֶשׁ רֵאשׁוֹנוֹת וְשֶׁלֶשׁ אַחֲרוֹנוֹת. כִּיּוֹן שֶׁהוּא אוֹכַל,

נֹתֵן רְשׁוֹת לְאַרְבַּע צוּרוֹת וְלִכְלֹ אֱלוֹ הַצְּדָדִים
שְׁמַת־פְּשָׁטִים מִמֶּנּוּ, לֶאֱכֹל.

אִז אָדָם שֶׁהוּא צוּרָה שְׁפוּלָל כָּל הַשָּׂאָר, יוֹרֵד
וְנוֹפֵל עַל פָּנָיו וּמוֹסֵר רוּחוֹ וְעֵצְמוֹ לְגַבֵּי אָדָם
שֶׁחֲקוֹק עַל אֱלוֹ הַצּוּרוֹת וְלַעֲזוֹר לֹא עָלָיו כְּמוֹ
שָׂרְאוּי, וְזֶה אֵלֶיךָ ה' נִפְשֵׁי אִשָּׁא. שְׁלֹשׁ צוּרוֹת
אַחֲרוֹת, וְכֹל אֱלוֹ שְׁמַת־פְּשָׁטִים מֵהֶם - תִּהְלָה
לְדוֹד, וְזֶה יִבִּיעוּ יִרְנֶנוּ יֹאמְרוּ יִדְבְּרוּ - כֹּלֶם אוֹכְלִים
וְנִהְנִים כֹּל אֶחָד וְאֶחָד כָּרְאוּי לוֹ.

מִכָּאֵן וְאֵלֶיךָ יֹאמֵר אָדָם צָרָת לְבוֹ, (תהלים ב) יַעֲנֶךָ
ה' בְּיוֹם צָרָה. צָרָה עַל הַמְּעַקְרָת שִׁיוֹשְׁבַת
עַל הַמַּשְׁבֵּר, וּמִתְהַפְּכִים כֹּלֶם לְהִיּוֹת סִנְגוֹרִים עַל
הָאָדָם. וְשֹׁלֵשׁ פְּסִיעוֹת שְׁעוֹשָׂה, הַכּוֹנֶנָה כְּהֵן
לְמִיכָא"ל וְנִבְרִיא"ל רְפָא"ל שִׁיִּצְא מִשְׁלֹשׁ מַחֲנוֹת
שְׁכִינָה, וְעַל זֶה כָּתוּב (תהלים קמד) אֲשֶׁרִי הָעָם שֶׁכָּבַח
לוֹ אֲשֶׁרִי הָעָם שֶׁה' אֱלֹהָיו. (ע"כ מִהַשְּׁמִטוֹת)

אִז אוֹתָהּ רוּחַ קְדוֹשָׁה עוֹלָה לְמַעְלָה, וּמַעֲיָדָה עָלָיו
לְפָנֵי הַמַּלְאָךְ הַקְּדוֹשׁ, וְאִז מִצְּוֶה הַמַּלְאָךְ הָעֲלִיּוֹן

לְכַתֵּב לְפָנָיו אֵת כָּל אוֹתָם בְּנֵי הַיְכָלוֹ, כָּל אֱלוֹ
הַנּוֹדְעִים לְפָנָיו. וְהוּא שְׂכֵתוֹב (מֵלֹאכֵי ג) וַיִּכְתֹּב סֵפֶר
וּפְרוֹן לְפָנָיו לְיִרְאֵי ה' וְלַחֲשָׁבֵי שְׁמוֹ. מַה זֶה
וְלַחֲשָׁבֵי שְׁמוֹ? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת ל"ה) (חֲשָׁב הָאֱפוֹד)
וְלַחֲשָׁבֵי מַחְשְׁבוֹת, אוֹתָם שְׁעוֹשִׂים לְשְׁמוֹ אֲמָנוֹת
בְּכָל. אֲמָנוֹת הַתְּפִלִּין - בְּבִתְיָהֶן, בְּרִצּוֹעוֹתֵיהֶן
וּבְתִיבְתָן. אֲמָנוֹת הַצִּיצִית - בְּחוּטֵיהֶן בְּחוּט
הַתְּכֵלֶת. אֲמָנוֹת הַמּוֹזָזָה. וְאַלֶּה הֵם חֲשָׁבֵי שְׁמוֹ,
וּכְתוֹב (ש"ב) וְחֲשָׁבֵי מַחְשְׁבוֹת.

וְלֹא עוֹד, אֵלֶּא שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁתַּפֵּחַ בּוֹ
וּמְכַרִּיז עָלָיו בְּכָל הָעוֹלָמוֹת: רְאוּ אֵיזוֹ בְּרָיָה
בְּרֵאתִי בְּעוֹלָמִי! וְמִי שֶׁיִּכְנַס לְפָנָיו לְבֵית הַכְּנֶסֶת,
בְּשִׂיזָא מִהַשְּׁעַר שָׁלוֹ וְאֵין תְּפִלִּין בְּרֵאשׁוֹ וְצִיצִית
בְּלְבוּשׁוֹ, וְאוֹמֵר (תְּהִלִּים ה) אֲשֶׁתִּחַוָּה אֵת הַיְכָל קְדוֹשְׁךָ
בְּיִרְאָתְךָ - הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹמֵר: אֵיחָה הוּא
מוֹרְאִי? הֲרִי מַעֲיֵד עֲדוֹת שְׁקָר!

אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, אֲשֶׁרִי חֶלְקוֹ שָׁל מִשָּׁה, שְׂכָאֵן אָמַר
אֶלְהִינּוּ (אַלְהִיד). שְׂאָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן, מִשָּׁה

נֶאֱחָז בְּדַרְגָּה יוֹתֵר עֲלִיּוֹנָה עַל שְׂאֵר הַנְּבִיאִים
הַנְּאֻמָּנִים. וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶלְמָלֵא הָיוּ יוֹדְעִים
בְּנֵי אָדָם דְּבָרֵי תוֹרָה, שְׂיִדְעוּ שְׁחֵרֵי אֵין שׁוּם דְּבָר
אוֹ אוֹת בְּתוֹרָה שְׂאִין כָּה סוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים וְנִכְפָּדִים.

בֵּיא וּרְאֵה, כְּתוּב (שמות יט) מִשָּׁה יִדְבֵּר וְהֶאֱלֹהִים
יַעֲנֶנּוּ בְּקוֹל. וְשָׁנִינוּ, מַה זֶה בְּקוֹל? בְּקוֹלוֹ שֶׁל
מִשָּׁה. וְיָפָה הוּא. דְּוָקֵא בְּקוֹלוֹ שֶׁל מִשָּׁה, כְּאוֹתוֹ
קוֹל שֶׁהוּא אֶחָזז בּוֹ עַל כָּל שְׂאֵר הַנְּבִיאִים. (מִשָּׁם מִשָּׁה
נִיזוֹן עַל בָּלָם) וּבְשׁוּם שֶׁהוּא נֶאֱחָז עַל כָּלָם כְּאוֹתוֹ קוֹל,
דְּרָגָה עֲלִיּוֹנָה, הָיָה אוֹמֵר לְיִשְׂרָאֵל: ה' אֱלֹהֶיךָ. הֵיא
דְּרָגָה שְׁנִקְרֵאת שְׁכִינָה, שְׂשׁוּרָה בְּתוֹכָם. אֲשֶׁרֵי
חֵלְקוֹ.

וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, שָׁנִינוּ, קָלְלוֹת שְׁבַת־תּוֹרַת כְּהֲנִיִּם
- מִשָּׁה מְפִי הַגְּבוּרָה אֶמְרָן, וְשִׁבְמִשְׁנָה
תּוֹרָה - מִשָּׁה מְפִי עֲצָמוֹ אֶמְרָן. מַה זֶה מְפִי עֲצָמוֹ?
וְכִי תַעֲלֶה בְּדַעְתְּךָ שְׂאֵפְלוֹ אוֹתוֹ קִטְנָה בְּתוֹרָה
אָמַר אוֹתָהּ מִשָּׁה מִעֲצָמוֹ?!

אֵלֶּא יָפֶה הוּא, וְהָרִי הַתְּעוֹרְרָנוּ. לֹא שְׁנִינּוּ
 מַעְצָמוֹ, אֵלֶּא מִפִּי עֲצָמוֹ, וּמֵהוּ? אוֹתוֹ קוֹל
 שֶׁהוּא אֶחָזוּ בּוֹ. וְעַל זֶה, הִלְלוּ מִפִּי הַגְּבוּרָה, וְהִלְלוּ
 מִפִּי עֲצָמוֹ, מִפִּי אוֹתָהּ וְדַרְגָּהּ שֶׁנִּקְשַׁר בָּהּ עַל שְׂאֵר
 נְבִיאִים הַנְּאֻמָּנִים. וְעַל זֶה בְּכָל מְקוֹם אֱלֹהֵינוּ, וְכֹאֵן
 אֱלֹהֵינוּ.

בֵּא וּרְאֵה כְּמָה יֵשׁ לָהֶם לְבַנֵּי אָדָם לְשֹׁמֵר דְּרָכֵיהֶם
 כְּדֵי שִׁישְׁתַּדְּלוּ בְּעִבּוּרַת רַבּוֹנָם וַיִּזְכּוּ לְחַיֵּי
 הָעוֹלָמִים. תַּחַת כִּפְסֵי הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ יֵשׁ מְדוּרִים
 עֲלִיוֹנִים, וְכֹאֹתוֹ מְקוֹם שֶׁל כִּפְסֵי נִקְשָׁרַת מְזוּזָה
 לְהַנְצִיל מִכַּפָּה בְּעֲלֵי דִינִים ^(דף רסה ע"ב) שְׁעֵתֵי יָדַי
 לְהַתְּעוֹרֵר בָּהֶם בְּבִנֵּי הָאָדָם בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם. כְּמוֹ זֶה
 עָשָׂה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, וְנָתַן לָהֶם מְצוּוֹת
 הַתּוֹרָה כְּדֵי שִׁישְׁתַּדְּלוּ בָּהּ, וַיִּנְצְלוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה
 מִכַּפָּה בְּעֲלֵי דִינִים וּמִכַּפָּה מִקְטָרְגִים שְׁמוֹדֵמָנִים
 לְבַנֵּי אָדָם בְּכָל יוֹם.

רַבִּי חִיָּיא אָמַר, זֶה מִי שְׂרוּצָה שִׁישְׁמֵר דְּרָכָיו, לֹא
 יַעֲבֹר עַל מִים שִׁישְׁפְּכוּ לְפָנָי הַפֶּתַח, כִּי שָׁם

שׁוֹרָה יָשָׁד אַחַד, וְהוּא בֵּין שְׁנֵי מִשְׁקוּפֵי הַפֶּתַח,
 וּפְנֵיו כְּנֶגֶד הַפֶּתַח, וּמִסְתַּכֵּל עַל כָּל מַה שְּׁעוֹשִׂים
 בְּבֵית, וְלֹא צָרִיךְ לְאָדָם לְשַׁפֵּךְ מַיִם בֵּין בְּנֵי
 שְׁעָרִים. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אִינן לָנוּ עֵסֶק בְּמַיִם
 צְלוּלִים, וְהוּא שְׁלֹא יִשְׁפֹךְ אוֹתָם בְּדַרְךְ קָלוּן. מַה
 הַטַּעַם? מִשּׁוּם שְׂיֵשׁ לוֹ רְשׁוּת לְחֻזֵּק. וְלֹא עוֹד,
 אֲלֹא שְׂיִחְזִיר רֵאשׁוֹ כְּנֶגֶד הַבַּיִת, וּבְכָל מַה
 שְּׁמִסְתַּכֵּל - מִתְקַלֵּל.

יֵשׁ לוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וַחֲמִשָּׁה שְׁמֹשִׁים כְּמִנֵּן
 יָמוֹת הַשָּׁנָה, שָׁהוּא שׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם, וּבְכָל
 יוֹצְאִים עִם הָאָדָם כְּשִׂיּוּצָא מִשְׁעַר בֵּיתוֹ. אָמַר רַבִּי
 אֶלְעָזָר, כָּל זֶה רוֹצֵחַ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְשָׁמֵר אֶת
 יִשְׂרָאֵל, וְהַתְּקִין שְׁמוֹ הַקְּדוֹשׁ לְמַעַלָּה, שְׁהוּא
 הַתּוֹרָה, וְהַתּוֹרָה בְּלָהּ הִיא שֵׁם קְדוֹשׁ אַחַד, וּמִי
 שְּׁמִשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה מִשְׁתַּדֵּל בְּשְׁמוֹ.

בֵּא וּרְאֵה, צָרִיךְ אָדָם לְרַשֵּׁם בְּפֶתַח בֵּיתוֹ שֵׁם
 הַקְּדוֹשׁ, שְׁהוּא אֱמוּנַת הַכֹּל. שְׁחֲרֵי בְּכָל
 מְקוֹם שְׁחֲשֵׁם הַקְּדוֹשׁ נִמְצָא, לֹא נִמְצָאִים שֵׁם

מִיָּנִים רָעִים, וְלֹא יְכוּלִים לְקַטְרֵג לְאָדָם, שְׂפָתוֹב
(תהלים לא) לֹא תִאָּנֶה אֵלַיִךְ רָעָה וְגו'.

(מְזוּזָה נִקְרָאת) מְקוֹם שְׂפָתַח הַבַּיִת שׁוֹרָה,
בְּדִגְמָא שְׁלִמְעָלָה, מְקוֹם שְׂפָתַח הַבַּיִת הָעֲלִיּוֹן
שׁוֹרָה נִקְרָא מְזוּזָה, שֶׁהוּא תִקּוּן הַבַּיִת וּפְתַח
הַבַּיִת. מֵאוֹתָהּ מְזוּזָה בּוֹרְחִים בְּעֲלֵי שְׂמִירַת
הַחֲקִים. בְּעֲלֵי הַדִּינִים לֹא נִמְצְאוּ לְפָנֶיהָ. וְכִנְגֵד
זֶה לְמַטָּה, כְּשֶׁאָדָם מִתְקִין מְזוּזָה לְבַיִת וְהַשֵּׁם
הַקָּדוֹשׁ הָיָה רָשׁוּם בְּאוֹתֵיּוֹתָיו, הָאָדָם הָיָה מִתְעַטֵּר
בְּעֲטָרוֹת רַבּוֹנוֹ, וְלֹא קָרְבִים לְפָתַח בֵּיתוֹ מִיָּנִים
רָעִים וְלֹא נִמְצְאוּ שָׁם.

רַבִּי אֲבָא הָיָה בָּא מִלְּרֵאוּת אֶת רַבִּי שְׁמַעוֹן, פָּנַע
בּוֹ רַבִּי יִצְחָק, אָמַר לוֹ, מֵאִיִן בָּאתָ בְּעַל
הָאוֹר? אִישׁ שְׁנִדְבָק בְּאֵשׁ אוֹכֶלֶת כָּל יוֹם, הָרִי
הָאוֹר שׁוֹרָה עִמוֹ. אָמַר לוֹ, שְׁנִינוּ שְׁחִיּוֹב עַל הָאָדָם
לְקַבֵּל פָּנֵי שְׂכִינָה בְּכָל רֵאשׁ חֲדָשׁ וְשִׁבְתוֹת,
וּמִיֵּהוּ? רַבּוֹ. כָּל שְׁכֵן מְנוּרָה הָעֲלִיּוֹנָה הַקָּדוֹשָׁה
שְׁכָל בְּנֵי הָעוֹלָם רוֹצִים לְקַבֵּל פָּנָיו. אָמַר רַבִּי

יצחק, אֲחִזֹר עִמָּךְ וְאֶקְבֵּל פְּנֵי הַשְּׂכִינָה, וְאִמְעַם
מֵאֹתָם דְּבָרִים עֲלִיוֹנִים שְׁטַעֲמָתָ לְפָנָיו.

פְּתַח רַבִּי אֲבָא וְאָמַר, (שם קכג) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֵלֶיךָ
נִשְׁאַתִּי אֶת עֵינַי הַיִּשְׁכְּבִי בַשָּׁמַיִם. שִׁיר זֶה לֹא
בְּתוֹב מִי אָמְרוּ. אֲלָא בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא סְתוּם,
רוּחַ הַקֹּדֶשׁ אִמְרָה עַל בְּנֵסֶת יִשְׂרָאֵל בְּגִלוֹת. הַיִּשְׁכְּבִי
בַשָּׁמַיִם! הַיּוֹשֵׁב צָרִיךְ לוֹ לְכַתֵּב! מַה זֶה הַיִּשְׁכְּבִי?

אֲלָא בְּאֲרַגּוֹ, מִי שְׂרוּצָה לְהִתְפַּלֵּל תִּתְפַּלְתּוּ לְפָנַי
הַמְּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ, צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ מֵעִמְּךָ הַכֹּל
לְהוֹרִיק בְּרָכוֹת לְמַטָּה, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (שם קל) שִׁיר
הַמַּעֲלוֹת מִמַּעַמְקִים קָרְאֲתִיךָ ה'. וַיּוֹדֵד זֶה הוּא
יִתְרָה, עִמְּךָ הַכֹּל הִיא, וּבָזֶה צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ בְּקִשְׁתּוֹ,
לְהוֹרִיק בְּרָכוֹת לְאוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא שָׁמַיִם, לְהַזְיִן
מִמֶּנּוּ אֶת הַכֹּל. וְעַל זֶה הַיִּשְׁכְּבִי בַשָּׁמַיִם, בַּשָּׁמַיִם
מִמָּשׁ. שְׂכַשְׂאוֹתֵן בְּרָכוֹת שׁוֹפְעוֹת וְנִמְשְׁכוֹת
מֵאוֹתוֹ מְקוֹם עִמְּךָ הַכֹּל, וּמִתְיַשְׁבִּים בְּמְקוֹם
שֶׁנִּקְרָא שָׁמַיִם, אִזּוֹ בְּרָכוֹת נִמְצְאוֹת בְּעֲלִיוֹנִים
וּבִתְחִילוֹתֵינִים.

בְּעֵינַי עֲבָדִים אֶל יַד אֲדוֹנֵיהֶם, מַה זֶה כְּעֵינַי
 עֲבָדִים? אֵלּוּ אֹתָם שָׂאָר גְּדוּלֵי הָעַמִּים
 שְׁלֹא נִזְוָנִים אֲלָא מִשְׁרֵי (ג'וֹף) נוֹף הָאֵילָן שְׁיִשְׂרָאֵל
 נְדַבְּקִים בּוֹ. וּכְשִׁישְׂרָאֵל לֹקְחִים בְּרָכוֹת מֵאוֹתוֹ
 מְקוֹם, כָּלָם מִתְּפָרְכִים מִיִּשְׂרָאֵל.

כְּעֵינַי שְׂפָחָה אֶל יַד גְּבֻרָתָהּ - זוֹהִי הַשְּׂפָחָה
 שְׂבִאֲרֵנוּ, שְׂהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הָרַג אֶת
 הַכַּח שְׂלָה בְּמִצְרַיִם, שְׂהִירֵי אֵיזֵן כַּח שְׂלָה אֲלָא רַק
 כְּשִׁשׁוּפֵעַ מִתְּמַצִּית שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
 נְקִרְאת גְּבֻרָתָהּ, וְעַל זֶה כָּתוּב (מִשְׁלֵי ל) תַּחַת
 שְׁלוֹשׁ רְגֵזָה אֶרֶץ. אֵיזוֹ אֶרֶץ? זוֹ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ
 שְׂנִתְבְּאָר. תַּחַת עֶבֶד כִּי יִמְלוֹךְ - אֲלָה אֹתָם
 עֲבָדִים שְׂאֲמֵרֵנוּ, כְּשִׁנְתָּן הַשְּׁלֵטוֹן לְאַחַד מֵהֶם. וְזוֹהוּ
 שְׂכָתוּב אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית
 עֲבָדִים. שְׂפָחָה כִּי תִירַשׁ גְּבֻרָתָהּ (כִּי הִיא) - זוֹהִי
 שְׂפָחָה כְּמוֹ שְׂאֲמֵרֵנוּ.

בֹּא וּרְאֵה, מִצַּד הַשְּׂפָחָה חֲזוּ יוֹצְאִים כְּמָה שׁוֹמְרֵי
 חֶק בְּעֵלֵי דִינִים, מְקַטְרְגִים כְּנֶגֶד יִשְׂרָאֵל כִּדֵי

לְקַטְרֵג עֲלֵיהֶם, וְהַקְדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה לְיִשְׂרָאֵל
 שְׂמִירָה כָּאֵב שְׂרוּצָה לְשֹׁמֵר אֶת בְּנוֹ מִהַכֹּל. אָמַר
 הַקְדֹּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, כִּמְהַ מְקַטְרָגִים
 מְזַמְנִים בְּנַגְדְכֶם, הַשְׁתַּדְּלוּ בְעַבֹדְתִי, וְאֲנִי אֲשֹׁמֵר
 אֶתְכֶם מִבַּחֲוִין, וְאַתֶּם תִּהְיוּ זְמִינִים בְּכַתִּיחֶם בְּפָנִים
 וַיִּשְׁנִים בְּמַטְוֵתֵיכֶם, וְאֲנִי אֲשֹׁמֵר אֶתְכֶם מִבַּחֲוִין
 וְסָבִיב מַטְוֵתֵיכֶם.

וּבֵא וּרְאֵה, בְּשַׁעַה שְׂאוֹתֶם מִינִים רָעִים קָרְבִים
 לְפִתְחוֹ שֶׁל הָאָדָם, זֹקְפִים רֹאשׁ וּמִסְתַּכְּלִים
 בַּשֵּׁם הַקְדֹּשׁ שֶׁנִּרְאָה בַחֲוִין, שֶׁהוּא שְׂדֵי, שְׂמֵתֵעִיטָר
 בְּעֵטְרוֹתָיו. שֵׁם זֶה שׁוֹלֵט עַל כָּלֵם, מִמֶּנּוּ הֵם
 פּוֹתְדִים וּבּוֹרְחִים, וְלֹא קָרְבִים לְפִתְחֵי הָאָדָם.

אָמַר לוֹ רַבִּי יִצְחָק, אִם כֹּה, שְׂיִרְשֵׁם הָאָדָם שֵׁם
 זֶה בְּפִתְחֵי הַבַּיִת וְלֹא יוֹתֵר. לָמָּה כָּל
 הַפְּרָשָׁה? אָמַר לוֹ, יָפָה הוּא, שְׂחֲרֵי שֵׁם זֶה לֹא
 מִתְעַטֵּר אֲלָא בְּאוֹתָן אוֹתִיּוֹת כֶּלֶן, רְשׁוּמוֹת בְּרִשְׁם
 הַמְּלֶךְ, וּכְשֶׁנִּכְתְּבַת כָּל הַפְּרָשָׁה, אִזּוֹ שֵׁם זֶה
 מִתְעַטֵּר בְּעֵטְרוֹתָיו, וַיּוֹצֵא הַמְּלֶךְ עִם כָּל חִילוֹתָיו,

כָּלֶם רְשׁוּמִים בְּרָשָׁם הַמְּלֶךְ, וְאִזּוּ פּוֹחֲדִים מִמֶּנּוּ
וּבּוֹרְחִים מִפְּנָיו.

בֹּא וּרְאֵה, וְהִי"ה שֵׁם קְדוֹשׁ מְלִמְטָה לְמַעַלְתָּה, וְעַל
זֶה שְׂרֵי נְרָשָׁם מִבְּחוּץ בְּנֶגֶד שֵׁם זֶה. וְהִי"ה
מִבְּפָנִים, שְׂרֵי מִבְּחוּץ. שְׂיִהְיֶה הָאָדָם שָׁמוֹר מִכָּל
הַצְּדָדִים, מִבְּפָנִים וּמִבְּחוּץ. אָמַר רַבִּי אֲבָא, כַּמָּה
חִילוֹת קְדוּשִׁים וְמִינִים בְּאוֹתָהּ שָׁעָה שְׁמַנִּיחַ אָדָם
מִזְוָה בַּשַּׁעַר שְׁלוֹ, כָּלֶם מִכְרִיזִים וְאוֹמְרִים: (תהלים
קיא) זֶה הַשַּׁעַר לַה' וְגו'.

אֲשֶׁרִי חֶלְקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, אִזּוּ נּוֹדְעִים יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם
בְּנֵי הַמְּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ, שְׂחֵרִי כָּלֶם נְרָשָׁמוּ
מִמֶּנּוּ. נְרָשָׁמוּ בְּנוֹפֵם בְּרָשָׁם קְדוֹשׁ, נְרָשָׁמוּ
בְּלְבוּשָׁם בְּעֶטְוֹפָם שֶׁל מִצְוָה, נְרָשָׁמוּ בְּרֵאשִׁיָּהֶם
בְּכַתִּי הַתְּפִלִּין בְּשֵׁם רַבּוֹנָם, נְרָשָׁמוּ בִּידֵיהֶם
בְּרִצּוּעוֹת הַקְּדוּשָׁה, נְרָשָׁמוּ בְּנַעֲלֵיהֶם בְּנַעֲלֵי מִצְוָה,
נְרָשָׁמוּ בְּחוּץ בְּזִרְעָה בְּקִצִּירָה, נְרָשָׁמוּ בְּכַתִּיָּהֶם
בְּמִזְוֹת הַפֶּתַח. רְשׁוּמִים בְּכָל שֶׁהֵם בְּנֵי הַמְּלֶךְ
הַעֲלִיזוֹן. אֲשֶׁרִי חֶלְקָם.

עַד שֶׁהָיוּ הַזֹּלָכִים אָמַר רַבִּי אֲבָא, מַה זֶה שִׁכְתוּב
 (ירמיה ב) אֲתִי עָזְבוּ מְקוֹר מַיִם חַיִּים לְחֶצֶב לָהֶם
 בְּאֲרוֹת וְגו' ? אֲתִי עָזְבוּ - זֶהוּ מִי שֶׁמִּשְׁקַר בְּאוֹת
 הָרָשָׁם הַקְדוּשָׁה. וּבַמָּה מִשְׁקַר בּוֹ? שֶׁמִּכְנִיסוּ בְרָשׁוֹת
 אַחֲרָת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (מלאכי ב) וּבָעַל בַּת אֵל יִכְרֶה,
 שֶׁנִּקְרְאוֹת בְּאֲרוֹת נְשֻׁפְרִים. שִׁחֲרֵי עַפְמִים עוֹבְדֵי
 עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמְזֻלוֹת נִקְרְאוּ בְּזֵרוֹת נְשֻׁפְרִים.

וַיִּשַׁל יִשְׂרָאֵל נִקְרְאוֹת בְּאֵר מְקוֹר מַיִם חַיִּים, זֶה
 הָרָשׁוֹת הַקְדוּשָׁה, הַתְּאֵמוּנָה הַקְדוּשָׁה,
 וְנִקְרְאוֹת בְּאֵר נוֹבְעֵת, שָׁמַיִם צְלוּלִים יּוֹצְאִים
 וְנוֹזְלִים מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שיר ה) וְנוֹזְלִים מִן לְבַנּוֹן.
 (משלי ה) וְנוֹזְלִים מִתּוֹךְ בְּאֵרֶךְ. וְכֵתוּב (שיר ה) מִעֵיִן נַגִּיִם
 בְּאֵר מַיִם חַיִּים. הַצַּד הָאֲחֵר נִקְרָא בְּאֲרוֹת נְשֻׁפְרִים
 אֲשֶׁר לֹא יִכְלוּ הַמַּיִם. (מהו? אֵלֶּה הֵיוּ וְכו').

בֹּא וּרְאֵה, נָחַר שֶׁשׁוֹפֵעַ וַיּוֹצֵא מִשְׁקָה לְכָל הַנָּחַר
 (וּמְרֻחַ לְכָל הַנָּחַר) וּמְרֻחַ לְכָל מְקוֹם וּמְקוֹם, כְּמוֹ
 שֶׁבְּאֵרֵנוּ, עַד שֶׁמִּמְלֵא (שְׁמִינִיעַ) אוֹתוֹ מְקוֹם בְּנֵן,
 שֶׁנִּקְרָא בְּאֵר מַיִם חַיִּים. וּמִשָּׁם נּוֹזְלִים עֲלֵיוֹנִים

וּתְחַתּוּנִים (עוֹלָמוֹת תְּחַתּוּנִים), כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית ב')
וּמִשֵּׁם יִפְרֹד.

וְכָל אוֹתָם צְדָדִים שֶׁל צַד שְׂמַאל לֹא מִשְׁקִים
מֵאוֹתָהּ נְבִיעַת הַמַּיִם הַנוֹבְעִים, מִשּׁוֹם שֶׁהֵם
מִצַּד שְׂאֵר הָעַמִּים, וְנִקְרְאוּ בְּאֵרֵת נְשֻׁבָרִים. וּמִי
שֶׁמִּשְׁקַר בְּשֵׁם (בְּרֶשֶׁם) הַקָּדוֹשׁ בְּאוֹתוֹ צַד, נִדְבָק
בְּבֵאֵרֵת נְשֻׁבָרִים אֲשֶׁר לֹא יִכְלוּ הַמַּיִם, וְלֹא נִכְנָסִים
לָשֵׁם. וְאוֹתוֹ שְׂזוּכָה לְשִׁמְרֵי אוֹתוֹ, זוֹכָה לְהִיּוֹת
מִשְׁקָה מֵאוֹתוֹ מִכּוּעַ שֶׁל הַנֶּחֱל (בְּעוֹלָם תּוֹה) בְּעוֹלָם
הַבַּא, וְזוֹכָה שֶׁתִּתְּמַלֵּא אוֹתָהּ בְּאֵר עֲלִיוֹנָה
לְהַשְׁפִּיעַ בְּרָכוֹת לְמַעְלָה וּלְמַטָּה. אֲשֶׁרִיו בְּעוֹלָם
תּוֹה וּבְעוֹלָם הַבַּא. עַל זֶה כְּתוּב, (ישעיה נח) וְהִיִּיתַתְּ כְּגִן
רִוָּח וּכְמוֹצֵא מַיִם אֲשֶׁר לֹא יִבְבוּ מִיָּמִיו.

אִי לְמִי שֶׁמִּשְׁקַר בְּרֶשֶׁם הַקָּדוֹשׁ, שֶׁחֲרִי מִשְׁקַר ^{דף}
בְּשֵׁם הָעֲלִיוֹן, וְלֹא עוֹד, אֵלֶּא שֶׁנּוֹרֵם ^{רסו ע"ב}
לְבֵּאֵר הַזֹּאת שֶׁלֹּא תִתְּבַרֵךְ, וְקוֹרְאִים עָלָיו (דברים כב)
כִּי הוֹצִיא שֵׁם רַע עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל. בְּתוּלַת
יִשְׂרָאֵל דּוֹקָא. וּבֵאֲרוּ רַבֵּי שֶׁמְעוֹן בְּמִקְוָמוֹ, מִי

שָׁשָׁם עֲלִילוֹת דְּבָרִים עַל אִשְׁתּוֹ הָרֵאשׁוֹנָה וּמוֹצִיא
עָלֶיהָ שֵׁם רַע - כְּמוֹ שֶׁהוֹצִיא לְמַעְלָה, שְׁכַתּוֹב כִּי
הוֹצִיא שֵׁם רַע עַל כְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל סָתָם.

וְהַלֵּךְ זֶה, כְּמוֹ זֶה שֶׁאָמַר רַבִּי חֵיִיא אָמַר רַבִּי יוֹסִי,
כְּתוּלָה יִרְשָׁה שְׁבַע בְּרָכוֹת, שְׁמַתְּבָרְכַת
בְּשִׁבְעַי, מִשּׁוֹם שְׁכַתּוּלַת יִשְׂרָאֵל יִרְשָׁה שְׁבַע
בְּרָכוֹת, וְעַל זֶה נִקְרְאָת בַּת שְׁבַע.

וְאִשָּׁה אַחֶרֶת, מִי הַבְּרָכוֹת שָׁלָה? בְּרַבַּת בַּעֲזַי
וְרוּת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (רוּת ד) וַיֹּאמְרוּ כָּל הָעָם
אֲשֶׁר בַּשָּׂעַר וְהַזְּקֵנִים עֲרִים יִתֵּן ה' אֶת וְגו'. שְׁוֹדַאי
כְּתוּלָה מִתְּבָרְכַת בְּשִׁבְעַי, וְלֹא אִשָּׁה אַחֶרֶת בְּסוּד
זֶה. כִּיּוֹן שֶׁהִגִּיעוּ לְשָׂדֶה אַחֵר, רָאוּ אֵילָנוֹת וַיִּשְׁבוּ
תַּחְתֵּיהֶם. אָמַר רַבִּי אַבְּא, הָרִי צַחוֹת שָׁל דְּבָרֵי
תוֹרָה. גִּישְׁב.

פְּתַח וְאָמַר, (ישעיה כז) וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִתְקַע
בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל וּבָאוּ הָאֲבָרִים בְּאָרְץ אֲשׁוּר
וְהִנְדָּחִים בְּאָרְץ מִצְרַיִם וְגו'. וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא, מַה
זֶה בַּיּוֹם הַהוּא? אֵלָּא אֹתוֹ יוֹם הַיְדוּעַ

לְקַדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (זכריה יד) וְהָיָה יוֹם
אֶחָד הוּא יוֹדֵעַ לֵה'. עוֹד בַּיּוֹם הַהוּא, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(יחזקאל לח) בַּיּוֹם בֹּא גּוֹג עַל אֲדַמַּת יִשְׂרָאֵל.

יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל. מַה לָּנוּ בּוֹ אִם הוּא גָּדוֹל אִו
קָמְיָן? אֵלֶּא אֹתוֹ; הַשׁוֹפָר הָעֲלִיּוֹן שָׁבוּ
יוֹצְאִים הָעֲבָדִים לְחֵרֹת תָּמִיד, וְזֶהוּ הַיּוֹבֵל,
שֶׁהַיּוֹבֵל עֲלִיּוֹן וְגָדוֹל הוּא. וּבְשִׁוּה מִתְעוֹרֵר, כָּל
הַחֵרֹת שֶׁל הָעוֹלָמוֹת מִתְעוֹרְרִים בּוֹ, וְהַהוּא נִקְרָא
שׁוֹפָר גָּדוֹל.

וּבָאוּ הָאֲבָדִים בְּאֶרֶץ אֲשׁוּר. הָאֲבָדִים צָרִיד הָיָה
לוֹ לְכַתְּבוֹ! אִו הַנְּאֻכָּדִים. מַה זֶה הָאֲבָדִים?
הָאֲבָדִים מִמָּשׁ, מִשּׁוֹם שֶׁהֵם בְּאֶרֶץ אַחֲרַת, וּמִי
שֶׁשְׂרוּי בְּאֶרֶץ אַחֲרַת יוֹנֵק מִרְשׁוֹת אַחֲרַת, וּכְאֵלוֹ
לֹא שְׂרוּי בְּאֵמוּנָה, מִשּׁוֹם כִּד נִקְרָאִים אֲבָדִים. הֵם
אֲבָדִים בְּכָל הַצְּדָדִים, שֶׁכַּאֲשֶׁר יִשְׂרָאֵל שְׂרוּיִים
בְּאֶרֶץ תְּקִדוֹשָׁה, הֵם צְדִיקִים, צְדִיקִים תָּמִיד בְּכָל,
צְדִיקִים לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה.

השלמה מההשמטות מחלק א' סימן כ"ב

וַיִּשְׁתַּטּוּ הַפָּסֶחַ. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִבְּעֵשׂוֹר
 לְחֹדֶשׁ קָחוּ יְרֵאתָם שֶׁל מִצְרַיִם וְתַפְסוּ
 אוֹתוֹ, וַיְהִי אֲסוּר וְתַפּוֹס שְׁלֹשָׁה יָמִים, וּבִיּוֹם
 הַרְבִּיעִי הוֹצִיאוּ אוֹתוֹ לְדִין וְתַתְּכַנְסוּ עָלָיו לְהַרְגוֹ,
 וַיֵּרְאוּ אוֹתוֹ הַמִּצְרַיִם אִיךָ אַתֶּם עוֹשִׂים בּוֹ דִין, וְזֶה
 קִשָּׁה לָהֶם מִכָּל הַמִּכּוֹת שֶׁעָשָׂה לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, אֵלּוֹ הַדִּינִים שֶׁעָשׂוּ בְּאַלְהֵיהֶם. וְאַחַר כֵּךְ דָּנִים
 אוֹתוֹ בְּאֵשׁ, מִשּׁוֹם שֶׁכָּתוּב (דברים ז) פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם
 תִּשְׂרֹפוּן בְּאֵשׁ. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, (שמות יב) אֵל
 תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא, שְׁלֹא יֹאמְרוּ בְּתַאבּוֹן שֶׁל פֶּחַד
 אָכְלוּ אוֹתוֹ, אֲלָא תִתְקַנּוּ אוֹתוֹ צְלִי וְלֹא מִבְּשָׁל.
 שְׂאֵם הָיָה מִבְּשָׁל, יְהִי מִסֶּתֶר וְלֹא יֵרְאוּ אוֹתוֹ.
 אֲלָא תִקְנּוּ אוֹתוֹ צְלוּי בְּאֵשׁ, שְׁרִיחוּ נוֹדֶף. וְעוֹד,
 רֹאשׁוֹ עָלָיו, שְׁלֹא יֹאמְרוּ שֶׁחָתְּיָה אוֹ דָּבָר אַחֵר הִיא.
 וְעוֹד, עֵצֶם לֹא תִשְׁכְּרוּ בּוֹ, אֲלָא שְׁיֵרְאוּ עֲצֻמוֹתָיו
 מִשְׁלָכִים בְּשׁוֹק וְלֹא יִהְיוּ יְכוּלִים לְהַצִּיל אוֹתוֹ, וְעַל
 זֶה כָּתוּב (במדבר לג) וּבְאַלְהֵיהֶם עָשָׂה ה' שְׁפָטִים.

אותו ראשון שנמצא בבית הכנסת ומאריך בבית
הכנסת, אשרי חלקו, שהוא עומד במדרגה
של צדיק עם השכינה, וזהו סוד (משלי ה) ומשחרי
ימצאנני. זה עולה במדרגה ראשונה. ואם תאמר,
חרי שנינו, בשעה שפא הקדוש ברוך הוא לבית
הכנסת ולא מוצא שם עשרה - מיד פועם. משל
למלך שישלח לכל מלכי (אנשי) המדינה שימצאו
עמו ביום פלוני במקום פלוני. עד שהיו מכינים
עצמם אלו בני העיר, הקדים אחד ונא לאותו
מקום. בין כך ובין כך בא המלך ומצא לאותו
אדם שהקדים שם. אמר לו, בני עיר פלונית היכן
הם? אמר לו, אדוני, אני הקדמתי מהם והנה הם
באים אחרי לצווי המלך. אז טוב בעיני המלך
וישב שם עמו ומדבר עמו ונעשה אהוב של
המלך. בין כך באו כל העם והתפיים עמהם.

אבל אם בני העיר לא באים ואחד לא מקדים
ומדבר לפני המלך להראות בשבילם, מיד
פועם המלך. מה פתוב? (ישעיה ג) מדוע פאתי ואין
איש. ומי שמדבר בבית הכנסת - אזי לו שמראה

פרוד! אוי לו שגורע מהאמונה! אוי לו שאין לו חלק באלהי ישראל, שמראה שאין לו אלוה ולא נמצא שם, ומנהיג קלון בנבוכה העליונה. כל הצבעים טובים בחלום חוץ מתבלת, משום שהוא כפסא לדון דינים של הנשמות, ויחרי מדרגה אחת היא. אלא בשעה שעומדים בדיני נפשות, אז הוא צבע תבלת, ויחרי בארנו.

ובשעה שרואה אדם לזה הצבע, נזכר אדם לעשות מצות אדונו, כגון הנחש שהיו רואים אותו והיו יראים מפני הקדוש ברוך הוא ושומרים עצמם, וכאותה יראה של הקדוש ברוך הוא עלה עליהם מים ומתכפסים. מי גרם להם? אותו הנחש, אותה רצועה שמסתכלים בה. אף כך התבלת - וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות ה'. מאותה יראה שלו:

דבר אחר ובאו האנדים, מי הם? אלו הצדיק וכנסת ישראל שנקראים אוברים. מנין לנו? כנסת ישראל, שפיתוב (ירמיה ט) על מה אברה

הָאָרֶץ. לֹא כְּתוּב אֲבוּדָה אִו נְאֻכְרָת, אֶלָּא אֲכָרָה
הָאָרֶץ, זֹו כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל. הַצְדִּיק, שְׁפָתוֹב (ישעיה נז)
הַצְדִּיק אָכֵר. לֹא כְּתוּב אֲבוּד אִו נְאֻכֵר, אֶלָּא אָכֵר,
וַחֲרֵי פִרְשׁוּהָ.

וְאִם תֹּאמַר, וּבֵאוּ, מֵאִיזָה מְקוֹם כָּאִים הָאֲבוּדִים
הֵלְלוּ? אֶלָּא כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל, מִן הַגְּלוּת.
וְהַצְדִּיק, כְּמוֹ שְׁבִאֲרוּהָ, שְׁפָתוֹב (תהלים קכו) כְּשׁוּב ה'
אֵת שְׁיבַת צִיּוֹן, כִּדִּי שְׁיָשׁוּב לְמְקוֹמוֹ וַיֵּבֵא
לְהַתְּחַבֵּר עִם כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל. וְעַל כֵּן, וּבֵאוּ הָאֲבוּדִים
כְּאָרֶץ אֲשׁוּר, וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לַה' כְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלַם.
מָה זֶה אוֹמֵר? אֶלָּא תִדְבַר תְּהִיה שְׁחַנְדָּחִים כְּאָרֶץ
מִצְרַיִם, כְּבִיכּוֹל לֹא יֵצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת אֶלָּא
עִם הַשְּׁכִינָה, כְּמוֹ שְׁבִאֲרוּהָ, וְאוֹתָם נִדְּחִים
הִשְׁתַּחֲוּוּ לַה'.

עוֹד אָמַר רַבִּי אַבְנָא, כְּתוּב (שם קכא) ה' יִשְׁמַר צֵאתְךָ
וּבּוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. יִשְׁמַר צֵאתְךָ כְּרוּר,
אֶלָּא וּבּוֹאֶךָ מָה זֶה אוֹמֵר? שְׁחֲרֵי מִי שְׁנִכְנַם לְבֵיתוֹ
אֵינוֹ פּוֹחֵד. אֶלָּא הָאָדָם תְּהִיה שְׁשָׁם רִשָׁם קְדוּשָׁ

לְבֵיתוֹ בְּדַבָּרִים שֶׁל הַשֵּׁם הָעֲלִיּוֹן, זֶה נִשְׁמַר מֵהַכֹּל.
 וּבְשִׁיּוּצֵא הַהוּא שְׁמֹדוֹרוֹ לְשַׁעַר בֵּיתוֹ, זוֹקֵף וְרוֹאֵה
 אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ וּמַעֲיִן (נְעִיז) בְּפֶתַח. בְּשִׁיּוּצֵא
 הָאָדָם, הוּא מְלֻוֵּה אוֹתוֹ וְשׁוֹמֵר אוֹתוֹ. כְּשֶׁנִּכְנַס
 לְבֵיתוֹ הוּא מִכְרִיז לְפָנָיו: הַזֹּהָר בְּדִיוֹקָן שֶׁל הַמְּלֶכֶךְ
 הַקְּדוֹשׁ! וְכֹל זֶה מִשּׁוֹם אוֹתוֹ הַרְשָׁם שֶׁל הַשֵּׁם
 הַקְּדוֹשׁ שְׁנִרְשָׁם בְּשַׁעַר שְׁלוֹ.

וְלֹא דִי לוֹ לְאָדָם שְׁנִשְׁמַר בְּבֵיתוֹ, אֲלָא הַקְּדוֹשׁ
 כְּרוּף הוּא שׁוֹמֵר אוֹתוֹ כְּשֶׁנִּכְנַס וּבְשִׁיּוּצֵא,
 שְׁכַתּוֹב ה' יִשְׁמַר צִאתָךְ וּבּוֹאָךְ מִעֵתָה וְעַד עוֹלָם.
 אֲשֶׁרִיהֶם יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

בֵּא וּרְאֵה, הָרוּחַ הַרְעָה הַזֶּה שְׁשֶׁרֵייה (דף רסז ע"א) בֵּין
 הַשְּׁעָרִים, אוֹי לוֹ לְאָדָם שֶׁלֹּא יוֹדֵעַ לְהַזְהֵר
 מִמֶּנּוּ וְלֹא רוֹשֵׁם עַל פֶּתַח בֵּיתוֹ אֶת הַשֵּׁם הָעֲלִיּוֹן
 הַקְּדוֹשׁ שִׁימְצֵא עִמּוֹ, שְׁחֲרֵי יֵשׁ לוֹ שְׁלֵשׁ מֵאוֹת
 שְׁשִׁים וַחֲמִשָּׁה שְׁמִשִּׁים רְעִים שְׁמִקְטָרְגִים, כָּל אֶחָד
 מִשְׁמִשׁ בְּיוֹמוֹ, וּבְכֹלם נִמְצָאִים עִמּוֹ כָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה
 וּמִקְטָרְגִים עָלָיו לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, וּבְכֹלם נִמְצָאִים

עמו ביום ובלילה. ביום לקטרג לו, בלילה לצער
אותו בחלומו.

בשיוצא לקטרג עליו, כשנכנס, שמים ידיהם על
כתפו ואומרים לו: אוי לו לפלוני
שיצא מרשות אדונו! אוי לו לפלוני בעולם הזה
ובעולם הבא! משום כך צריכים בני האמונה
להיות רשומים בכל, להיות רשומים ברשם של
רבונם, שיודעו מהם כל הצדדים המינים
הרעים, שיהיו שמונים בעולם הזה ובעולם הבא.
אשרי חלקם של ישראל, עליהם כתוב (ישעיה ס)
ועמד כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ וגו'.

ואהבת את ה' אלהיך. רבי יוסי פתח, (שם נב)
ועתה מה לי פה נאם ה' כי לקח עמי
חנם וגו'. בא וראה אהבת הקדוש ברוך הוא
לישראל, אף על נב שחטאיהם נרמו להסתלק
מפיניהם והתפזרו בין העמים, הוא תובע את
עלבונם.

וּבֹא וּרְאֵה, בְּשָׁעָה שִׁישְׁרָאֵל שְׂרוּיִים בְּאֶרְצָם,
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִשְׁתַּעֲשֵׂעַ בְּנַפְלֵוֹ וּמִתְקַרֵּב
לְיִשְׂרָאֵל, וְשׁוֹמֵעַ קוֹלָם וּמִשְׁתַּבַּח בָּהֶם.

כִּי יִזְכֹּר שְׁגָרְמוֹ חַטָּאֵיהֶם וְהִגְלוֹ יִשְׂרָאֵל מִהָאָרֶץ
הַקְּדוֹשָׁה, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא נִכְנָס לְנַפְלֵוֹ
וְלֹא מִשְׁתַּעֲשֵׂעַ בּוֹ. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שֶׁהוּא צוֹנֵחַ
וְאוֹמֵר, וְעָתָה מַה לִּי פֶה נֹאֵם ה' ? וְכַתּוּב שָׁם,
(תהלים קלב) פֶּה אֲשַׁב כִּי אֶזְכֹּרְךָ. כִּי לָקַח עִמִּי חֲנָם,
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה נב) חֲנָם נִמְכַרְתֶּם.

וּמֵאַזְתּוֹ יוֹם שִׁגְלוֹ יִשְׂרָאֵל מֵאֶרְצָם לֹא נִמְצְאוּ
שְׂמִיחָה לְפָנָי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהוּ
שֶׁכַּתּוּב (ישעיה ג) אֶלְבִּישׁ שָׁמַיִם בְּדָרוֹת וְשִׁק אֲשִׁים
בְּסוּתָם. וְכֹל זֶה מִשּׁוּם אֲהַבְתֶּם שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא אוֹהֵב אוֹתָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (מלאכי א) אֲהַבְתִּי
אֶתְכֶם אָמַר ה'. (ועל זה) וְאֲהַבְתִּי אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ.
וְאֲהַבְתִּי, שֶׁצָּרִיךְ אָדָם לְהִתְקַשֵּׁר עִמּוֹ בְּאַהֲבָה
עֲלִיוֹנָה. שְׁכָל עֲבוּדָה שֶׁאָדָם צָרִיךְ לַעֲבֹד אֶת
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁיַּעֲבֹד בְּאַהֲבָה, שְׂאִין לָךְ

עֲבוּרָה כְּמוֹ אֲהַבַת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. רַבֵּי אֲבָא
אָמַר, הַדְּבָרִים הֵלְלוּ יָהּ הַכֹּלֵל שֶׁל הַתּוֹרָה, מִשּׁוּם
שֶׁעֲשָׂר הָאֱמִירוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה כָּאֵן נִכְלְלוּ, וְהֵרִי
פִּרְשׁוּהָ הַחֲבָרִים.

בֵּא וּרְאֵה, אֵיזֵן לָךְ דְּבַר בְּחִיבוֹת לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא כְּמִי שְׂאוּהֵב אוֹתוֹ כְּרֵאוּי. וּמָה
הוּא? כְּפִתּוּב בְּכָל לְבָבְךָ. בְּכָל, מָה זֶה אוֹמֵר? הֲיָה
צָרִיךְ לוֹ לְכַתֵּב בְּלְבָבְךָ, בְּנִפְשְׁךָ, בְּמַאֲדְךָ. מָהוּ בְּכָל
לְבָבְךָ? אֵלֶּא לְהַכְלִיל שְׁנֵי לְבָבוֹת, אֶחָד טוֹב וְאֶחָד
רַע. בְּכָל נִפְשְׁךָ, אֶחָד טוֹב וְאֶחָד רַע. בְּכָל מַאֲדְךָ,
זֶה לֹא בֵּא לְדַרְשָׁה. אָמַר רַבֵּי אֶלְעָזָר, וְאֶפְלוּ זֶה
הוּא לְדַרְשָׁה. מָה הַטַּעַם? בֵּין שְׁנֵי לְבָבוֹת לֹא מְמוּזָן
מִירְשָׁה, אוֹ מִצַּד אַחֵר, אוֹ בֵּין שְׁתֵּי הַרְוִיחַ אוֹתוֹ,
וְעַל זֶה פִּתּוּב בְּכָל מַאֲדְךָ.

אָמַר רַבֵּי אֲבָא, תּוֹרְנוּ לְפָסוּק שֶׁל וְאֲהַבַת. מִי
שְׂאוּהֵב אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִתְעַפָּר
בְּחֶסֶד מְכֹל הַצְּדִדִים וְעוֹשֶׂה חֶסֶד עִם הַכֹּל, וְלֹא
חָס עַל גּוֹפּוֹ וְעַל מְמוּנּוֹ. מִנֵּיזֵן לָנוּ? מֵאַבְרָהָם, כְּמוֹ

שֶׁנֶאֱמַר, שְׁהָרִי לֹא חָם בְּאַהֲבַת רַבּוֹנוֹ עַל לְבוֹ (שְׁהוּא יצ"ו) וְעַל נַפְשׁוֹ וְעַל מְמוֹנוֹ.

עַל לְבוֹ לֹא הִשְׁגִּיחַ, עַל רַצוֹנוֹ, מִשּׁוּם אַהֲבַת רַבּוֹנוֹ. עַל נַפְשׁוֹ - שְׁלֹא חָם עַל בְּנוֹ וְעַל אִשְׁתּוֹ בְּשִׁבִיל אַהֲבַת רַבּוֹנוֹ. עַל מְמוֹנוֹ - שְׁהָיָה עוֹמֵד בְּפָרִשְׁת דְּרָכִים וּמִתְקַן מִזִּנּוֹת לְכָל הָעוֹלָם. מִשּׁוּם כֶּךָ הִתְעַטֵּר בַּעֲטָרָה שֶׁל חֶסֶד, בְּכַתּוּב (מִיכָה ו) חֶסֶד לְאַבְרָהָם. וּמִי שְׁמַתְקַשֵּׁר בְּאַהֲבַת רַבּוֹנוֹ זוֹכֵה לְזֶה, וְלֹא עוֹד, אֵלֶּא שֶׁכָּל הָעוֹלָמוֹת מִתְפָּרְכִים בְּגִלְלוֹ. וְהוּא שְׁכַתּוּב (תְּהִלִּים קמ"ח) וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה. אֵל תִּקְרִי יְבָרְכוּכָה, אֵלֶּא יְבָרְכוּ כ"ה. (שְׁכַתּוּב (כְּרֵאשִׁית יב) וַנְּבָרְכוּ כֶּךָ כָּל מְשֻׁפָּחוֹת הָאֲדָמָה).

יָזַם אֶחָד הָיָה חֲלָשׁ רַבִּי יוֹסֵי, נִכְנָסוּ אֵלָיו רַבִּי אַבְא וְרַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יִצְחָק, רָאוּ אוֹתוֹ שְׁהָיָה נוֹפֵל עַל פָּנָיו וַיִּשֶׁן. יָשְׁבוּ. בְּשַׁחֲתֵעוֹרֵר, רָאוּ שְׁפָנָיו מְחִיבוֹת. אָמַר לוֹ רַבִּי אַבְא, דְּבַר חֲדָשׁ רְאִיתָ? (דף רסז ע"ב) אָמַר לוֹ, וַדַּאי, שְׁעַכְשָׁיו עֲלֵתָה נַפְשִׁי, וַדַּאי אֵת הַכְּבוֹד שֶׁל אוֹתָם שְׁמָסְרוּ עֲצָמָם עַל

קדַשַׁת רבוֹנֶם, שְׁהִיוּ נִכְנָסִים בְּשִׁלְשָׁה עָשָׂר נִהְרוֹת
 אַפְרָסְמוֹן טָהוֹר וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁתְּעֵשְׁעַ
 עִמָּם, וְרֵאִיתִי מָה שֶׁלֹּא נָתַנוּ לִי רְשׁוֹת לֹאמֹר.
 וְשִׂאֲלֵתִי אוֹתָם, אֲמַרְתִּי שֶׁל מִי הַכְּבוֹד הַזֶּה? אָמְרוּ
 לִי, שֶׁל אוֹתָם שִׂאֲחֵבוּ אֶת רבוֹנֶם בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם.
 וּמִמָּה שֶׁרֵאִיתִי הוֹאֲרוּ נִפְשֵׁי וְלִבִּי, וְעַל כֵּן פָּנִי
 מְחִיכוֹת.

אָמַר לוֹ רַבִּי אַבְא, אֲשֶׁרִי חֶלְקָהּ, אֲבָל הַתּוֹרָה
 מְעִידָה עֲלֵיהֶם, שְׁפָתוֹב (ישעיה סד) עֵינֵי לֹא
 רָאִתָּה אֱלֹהִים זוֹלָתְךָ יַעֲשֶׂה לְמַחֲבֵה לוֹ. אָמַר לוֹ
 רַבִּי יְהוּדָה, הֲרִי שִׂאֲלוּ הַחֲבָרִים, זֶה שְׁפָתוֹב יַעֲשֶׂה,
 תְּיָה צְרִיךְ לוֹ לְהִיּוֹת תַּעֲשֶׂה!

אָמַר לוֹ, הֲרִי נִתְבָּאֵר, אֲבָל סוּד הַדְּבָר הִינּוּ
 שְׁפָתוֹב (תהלים כו) לַחֲזוֹת בְּנַעַם ה' וּלְבַקֵּר
 בְּהִיכְלוֹ. וּפְרָשׁוּתָהּ, נַעַם ה', אוֹתוֹ שְׁבֵא מִהַעֲתִיק
 הַקְדוּשׁ שֶׁתְּקַדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁתְּעֵשְׁעַ בּוֹ, שֶׁהֲרִי
 אוֹתוֹ נַעַם יוֹצֵא מִהַעֲתִיק. וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ, בְּהִיכַל
 הָעֲלִיזוֹן עַל הַכֹּל. אַף כֵּאֵן, עֵינֵי לֹא רָאִתָּה אֱלֹהִים

וּלְתַדָּ יַעֲשֶׂה - מִי? אֹתוֹ הָעֵתִיק הַנִּסְתָּר שֶׁל הַכֹּל,
שְׁתַּרְי בּוֹ תְלוּי. אָמַר לוֹ, וְהֵאֵי כֹךְ הוּא. אֲשַׁרִי
חֻלְקָם שֶׁל אֹתָם שְׁנֵאֲהֵבַת רַבּוֹנָם נְדַבְּקִים בָּהֶם,
לְאַלֶּה אֵינן שְׁעוֹר לְחֻלְקָם בְּעוֹלָם הַהוּא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, בְּמַה מְדוֹרִים עַל מְדוֹרִים יֵשׁ
לְצַדִּיקִים בְּעוֹלָם הַהוּא, וְהַמְדוֹר הָעֲלִיזוֹן שֶׁל
הַכֹּל - אֹתָם שְׁנֵקְשָׁרָה בָּהֶם אֲהֵבַת רַבּוֹנָם, שְׁתַּרְי
מְדוֹרָם נִקְשָׁר לְהִיכָל שְׁעוֹלָה עַל הַכֹּל. מָה הַטַּעַם?
מִשּׁוּם שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְתַעַטֵּר בָּזָה.

בֵּא וּרְאֵה, (הַכֹּל אֲהֵבָה) הַהִיכָל הַזֶּה נִקְרָא אֲהֵבָה,
וּבְשִׁבִיל הָאֲהֵבָה הַכֹּל קָיָם, כְּפִתּוּב (שִׁיר הַשִּׁירִים
ה) מִיָּם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֲהֵבָה. וְהַכֹּל
קָיָם בְּאֲהֵבָה, שְׁתַּרְי הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ כֹּךְ נִמְצָא, שְׁתַּרְי
פְּרִשׁוּתָהּ, י' לֹא נִפְרָד הַקּוּץ שֶׁלְמַעְלָה מִן י'
לְעוֹלָמִים, שְׁתַּרְי בְּאֲהֵבָה שׁוֹרָה עֲלָיו, וְלֹא נִפְרָד
מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים. ה' תַּרְי פְּרִשׁוּתָהּ, שִׁי' לֹא נִפְרָדָת
מִמֶּנָּה, וְנִמְצָאוֹת יַחַד בְּחִבּוּבָתָהּ, לֹא נִפְרָדוֹת זו
מִזוֹ. כְּמוֹ כֵּן ה', וְתַרְי נִתְבָּאֵר, כְּמוֹ שְׁפִתּוּב (כְּרֵאשִׁית

ב) וְנָהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן, יוֹצֵא תָמִיד לְעוֹלָמִים, נְדָבָקִים
בַּחֲבִיבוֹת.

ו"ה בְּשֵׁנְדָבָקוֹת זֶה בָּזוּ, נְדָבָקוֹת יַחַד בַּחֲבִיבוֹת,
חָתָן עִם בִּלְהָ, שְׂדֵרְכָן תָּמִיד נִמְצְאָת
בַּחֲבִיבוֹת. י' עִם ה', ה' עִם ו', ו' עִם ה', וְזוֹ עִם זֶה
נִקְשָׁרוֹת בַּחֲבִיבוֹת, וְהַכֹּל נִקְרָא אֶהְבָּה. וְעַל כֵּן מִי
שָׂאוֹהֵב אֶת הַמְּלָךְ, חֲרִי הוּא נִקְשָׁר בְּאוֹתָהּ
הָאֶהְבָּה, וּמִשׁוֹם כֹּךְ וְאֶהְבָּת אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ.

וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְנֹו'. רַבִּי יִצְחָק פָּתַח, (תהלים
לה) כָּל עֲצַמְתֵּי תִאֲמַרְנָה ה' מִי כִמוֹךָ מִצִּיל
עֲנִי מִחֹזֶק מַמְנוּ וְעֲנִי וְאֲבִיוֹן מִנְזִלוֹ. פְּסוּק זֶה אָמַר
אוֹתוֹ דָּוִד בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ. כָּל עֲצַמְתֵּי תִאֲמַרְנָה, וְכִי
מִי רָאָה עֲצַמוֹת שָׂאוֹמְרוֹת שִׁירָה? אֵלֶּא הַפְּסוּק
הַזֶּה בְּזִמְן שֶׁהַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲתִיד לְהַחֲיוֹת אֶת
הַמֵּתִים, וְעֲתִיד הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא לְחַתֵּקֵין
הָעֲצַמוֹת וּלְקַרֵב כָּל אַחַת וְאַחַת לְמְקוֹמָן, שְׂכַתוֹב
(יחזקאל לו) וְתִקְרְבוּ עֲצַמוֹת עֵצִים אֶל עֲצָמוֹ, וְכַתוֹב

(ישעיה נח) וְעֲצַמְתֶּיךָ יַחְלִיץ. אִזּוּ עֲתִידוֹת הֵן לֹאמֹר
שִׁירָה.

אִיזוֹ שִׁירָה אֹמְרוֹת? ה' מִי כָמוֹךָ (מְקַדְיָמִים), וְזוֹ
הַשִּׁירָה הַמְעֲלָה מִמֶּה שֶׁאָמְרוּ יִשְׂרָאֵל עַל
הַיָּם, שְׁתָּרִי יֵהם לֹא תִזְכִּירוּ אֶת הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ אֵלֶּי
אַחֲרֵי שְׁלֹשׁ מַלְיָם, שְׂכָתוֹב (שְׁמוֹת טו) מִי כָמוֹךָ בְּאֵלֶם
ה'. וְכֹאן יֵהם מְקַדְיָמִים אֶת הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ, שְׂכָתוֹב
ה' מִי כָמוֹךָ. מִצִּיל עֲנִי מִחֻזֶּק מִפְּנֵי - זֶה יִצָּר טוֹב
מִיִּצָּר הָרַע, מִשׁוֹם שֶׁיִּצָּר הָרַע תִּקְיֹף הוּא כְּמוֹ אֲבֹן,
בְּכָתוֹב (יחזקאל לו) וְהִסְרֹתִי אֶת לֵב הָאֲבֹן, וְיִצָּר הַטוֹב
הוּא בְּשָׂר, שְׂכָתוֹב וְנִתְתִּי לָכֶם לֵב בְּשָׂר.

בֵּינָה וְרֵאָה, יִצָּר הָרַע לָמָּה הוּא דוֹמָה? בְּשָׂעָה
שֶׁהוּא בֵּינָה לְהַזְדוּג עִם הָאָדָם הוּא כְּמוֹ בְּרוֹל,
עַד שֶׁמְכַנְיָסִים אוֹתוֹ לְאִשׁ. אַחַר שִׁיתְחַמֵּם, הַכֹּל
חוֹזֵר בְּאִשׁ.

רַבִּי חֵיִיא אָמַר, בְּשָׂבֵי יִצָּר הָרַע לְהַזְדוּג עִם
הָאָדָם, דוֹמָה לְאִישׁ שֶׁקָּרַב לְפֶתַח וְרוֹאֵה
שֶׁאֵינִן מִי שְׂמוֹחָה בִּידוֹ, נִכְנָם לְבֵית וְנִעֲשָׂה לוֹ

אִוְרַחַּ. רוֹאֵה שְׂאִיִן מִי שְׂמוּחָה בְּיָדוֹ, וַיִּלְךְ לוֹ
 לְדַרְכּוֹ. כִּיּוֹן שְׂנֵכְנָם לַבַּיִת וְאִיִן מִי שְׂיִמְחָה בְּיָדוֹ,
 מִתְמַנֶּה עָלָיו וְנַעֲשֶׂה בְּעַל הַבַּיִת, ^(דף רסח ע"א) עַד שְׂנַמְצָא
 שְׂכַל הַבַּיִת עוֹמֵד לְרֵשׁוֹתוֹ.

מִמֵּי לְמַדְנֵנוּ? מִפְּרָשַׁת דָּוִד לְמַדְנֵנוּ. מַה פְּתוּב?
^(שמואל ב יב) וַיָּבֵא הֵלֶךְ לְאִישׁ הָעָשִׂיר. הֵלֶךְ
 שְׂקָרָב לַפֶּתַח וְלֹא רוֹצֵחַ לְהִתְעַכֵּב שָׁם, אֲלֹא לְלַכֵּת
 לְדַרְכּוֹ. כִּךְ הוּא יֵצֵר הָרַע, כְּמוֹ שְׂקָרָב לַבַּיִת
 מִתְקָרָב לְאָדָם. מִתְעוֹרֵר עָלָיו בְּחִטָּא קָטָן, זֶהוּ
 אִוְרַח עֲרָאִי. רוֹאֵה שְׂאִיִן מִי שְׂמוּחָה בְּיָדוֹ, מַה
 פְּתוּב? לַעֲשׂוֹת לְאִוְרַח הַבָּא לוֹ [אֲלֵיָ], נַעֲשֶׂה לוֹ
 אִוְרַח אַכְסֵנְאִי בַּבַּיִת, מִתְעוֹרֵר עָלָיו בְּחִטָּא יוֹתֵר,
 יוֹם אֶחָד אִו יוֹמִים, כְּאִוְרַח תְּזִה שְׂמִשְׁחֵים אוֹתוֹ
 בַּבַּיִת יוֹם אֶחָד אִו יוֹמִים, ^(בגלל שהוא אורח) כִּיּוֹן שְׂרוּאָה
 שְׂאִיִן מִי שְׂמוּחָה בְּיָדוֹ, מַה פְּתוּב? ^(שם) וַיַּעֲשֶׂה[ה]
 לְאִישׁ הַבָּא אֵלָיו, נַעֲשֶׂה בְּעַל הַבַּיִת, כְּמוֹ שְׂנַמְצָא
^(בראשית מב) הָאִישׁ אֲדֹנֵי הָאָרֶץ. ^(רות א) אִישׁ נַעֲמִי. כִּךְ
 הוּא יֵצֵר הָרַע, נַעֲשֶׂה כְּנֶגֶד הָאָדָם אִישׁ, בְּעַל

הַבַּיִת, וְהִנֵּה נִקְשָׁר הָאָדָם לְעִבּוּדָתוֹ, וְהוּא עוֹשֶׂה
בוֹ כְּרָצוֹנוֹ.

וְעַל כֵּן צָרִיךְ אָדָם לָשִׁים דְּבָרֵי תוֹרָה עָלָיו תָּמִיד,
כִּי־יִשְׁתַּחֲוֶה אוֹתוֹ יֵצֵר הָרַע שָׁבוּר בָּהֶם, שְׂאִין
לִיֵּצֵר הָרַע מִקְטָרָג פָּרַט לְדְבָרֵי תוֹרָה, וְעַל כֵּן
כָּתוּב וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְגו', עַל לְבָבְךָ - עַל
שְׁנֵי יֵצְרֶיךָ, שְׂיֵצֵר הַטּוֹב מִתְעַטֵּר בָּהֶם, וְיֵצֵר הָרַע
נִכְנָע בָּהֶם. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מַה יֵּצֵר הַטּוֹב צָרִיךְ
דְּבָרֵי תוֹרָה? אָמַר לוֹ, יֵצֵר הַטּוֹב מִתְעַטֵּר בָּהֶם.
וְיֵצֵר הָרַע, בִּיּוֹן שְׂרוּאָה שְׂאָדָם לֹא שָׁב וְלֹא רוּצָה
לְהִשְׁתַּדֵּל בַּתוֹרָה, אִזּוֹ הוּא עוֹלָה לְמַעְלָה וּמְלַמֵּד
עָלָיו חוֹכָה, וְהוּ שְׂכָתוֹב (מִשְׁלֵי ג) וּכְסִילִים מֵרִים
קְלוּן.

כְּשֶׁבֵּא רַבִּי שְׂמַעוֹן, אָמַר, הָרִי וְדָאֵי פְרָשֶׁת
קְרִיאַת שְׂמַע רְמוּזָה בּוֹ עֲשֵׂר אֲמִירוֹת
כְּמוֹ שְׂבִיאוֹתָ, וְכֵן הוּא וְדָאֵי. וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה,
הֵם הַכֶּלֶל שֶׁל עֲשֵׂר הָאֲמִירוֹת, וּמִשּׁוֹם כֵּן יֵשׁ כָּאֵן
עֲשֵׂר מִצְוֹת, כְּנֶגֶד עֲשֵׂר מִצְוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה. וּמִי

הֲיֵן? וְשִׁנְנֶתֶם לְבַנְיָהּ. וְדַבַּרְתָּ בָּם. בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ.
 וּבְלִבְתְּךָ בְּדַרְךָ. וּבְשִׁכְבְּךָ. וּבְקוּמְךָ. וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת
 עַל יָדְךָ. וְהָיוּ לְטַטְפַּת בֵּין עֵינֶיךָ. וּכְתַבְתָּם עַל
 מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ. וּבְשַׁעְרֶיךָ. הֲרִי עֵשָׂר בְּנָגֵד עֵשָׂר
 אֲמִירוֹת. וְעַל בֵּן הַפְּרָשִׁיּוֹת הִלְלוּ הֵן כָּלֵל גָּדוֹל
 בַּתּוֹרָה. אֲשֶׁרִי חִלְקוּ שָׁל מִי שְׁמִשְׁלִים אוֹתוֹ בְּכָל
 יוֹם פְּעֻמוֹם, שְׁהֲרִי הַתְּקַדֵּשׁ בְּפִיו הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ
 בְּרֵאוּי.

רַבִּי אֲחָא הָיָה עוֹמֵד עִם רַבִּי אֶלְעָזָר לִילָה אַחַד
 אַחֲרֵי חֲצוֹת הַלַּיְלָה, וְהָיוּ עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה.
 פָּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר (רַבִּי אֲחָא) וְאָמַר, (דברים ל) כִּי הוּא
 תִּיָּד וְאַרְבָּה יָמִיד וְגו'.

בַּא וְרֵאָה, עַל כָּל הַתְּנָאִים (הַמְצִיּוֹת) שֶׁגִּזַּר הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא בְּשִׁנְכֵנְסוֹ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, גִּזְרַת
 הַתּוֹרָה הֵיטָה. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שֶׁהַשְּׂכִינָה לֹא
 מְתִישְׁבֶת בְּאֶרֶץ אֱלֹא בַתּוֹרָה, וְלֹא מְתִישְׁבֶת
 לְמַעַלָּה אֱלֹא בַתּוֹרָה.

וְשִׁבְךָ אָמַר (רבי שמעון) אָבֵא, תוֹרָה שֶׁבְעַל פֶּה לֹא
 נוֹדַעַת, אֵלָּא בְּשִׁבִיל תוֹרָה שֶׁבְכֶתֶב.
 הַשְּׂבִינָה לֹא מְתִישְׁבֵת לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, אֵלָּא עִם
 הַתּוֹרָה שֶׁלְמַטָּה. שֶׁכֵּל זְמַן שֶׁהַתּוֹרָה נִמְצְאָת עִמוֹ,
 יְכוּל לְעַמֵּד בְּעוֹלָם. (תוֹרָה שֶׁבְכֶתֶב לֹא נוֹדַעַת אֵלָּא מִשּׁוּם תּוֹרָה שֶׁבְעַל
 פֶּה, וְתוֹרָה שֶׁבְעַל פֶּה לֹא נוֹדַעַת אֵלָּא מִתּוֹרָה שֶׁבְכֶתֶב. וְדַאי כָּלֵל הַצָּרִיךְ לְפָרֵט,
 וּפָרֵט הַצָּרִיךְ לְכָלֵל. הַשְּׂבִינָה לֹא מְתִישְׁבֵת לְמַעְלָה אֵלָּא בְּתוֹרָה שֶׁלְמַטָּה. שֶׁכֵּל זְמַן
 שֶׁהַתּוֹרָה נִמְצְאָת, יְכוּלָה לְהִתְקַיֵּם בְּעוֹלָם) וְהוּוֹ שֶׁכֶּתוּב כִּי הוּוֹא חֵיידִ
 וְאַרְךְ יַמֶּיךָ לְשֶׁבֶת עַל הָאָדָמָה. עַל הָאָדָמָה סֵתָם.
 וְאִם לֹא שֶׁמִּפְסִיק דְבַרִי תוֹרָה, לֹא יְכוּל לְעַמֵּד,
 שֶׁכֶּתוּב (ירמיה ט) עַל מָה אֶבְרָה הָאָרֶץ. וְכֶתוּב,
 וַיֹּאמֶר ה' עַל עֵזְבְּכֶם אֶת תּוֹרָתִי.

בְּעוֹרְדֵם יוֹשְׁבִים, הַנְּמִיד רַבִּי שֶׁמְעוֹן אֶת רֹאשׁוֹ
 וְאָמַר, וְדַאי כֶּךָ הוּוֹא, וְוְהוֹ חֶסוּד
 שֶׁמִּצְאָנוּ בְּסִפְרוֹ שֶׁל רַב הַמְּנוּנָא סָבָא, וְכִיָּאֵר
 הַפְּסוּק הַזֶּה בְּסוּד שֶׁל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל, שֶׁכֶּתוּב (שְׁמוֹת
 כֹּא) שְׂאֵרָה בְּסוּתָהּ וְעֵנְתָהּ לֹא יִגְרַע. וְאִם מוֹנְעִים
 מִמֶּנָּה, מָה כֶּתוּב? וַיִּצְאָה חֲנָם אִין כְּסָתָהּ, כִּמּוֹ
 שֶׁנֵּאמַר (ישעיה ג) אִי זֶה סֵפֶר כְּרִיתוֹת אֲמַכֶּם אֲשֶׁר

שְׁלַח־תִּיהָ. וְכָתוּב (שם נב) חָנַם נִמְכַּרְתֶּם וְלֹא בְכֶסֶף
 הִנְיָאֵלוּ. וּמִי שְׂמוּנֵעַ מִמָּנָה תוֹרָה, כְּמִי שְׁלוּקָה בַעַל
 (שְׂאֵרָה) שָׁל אִשָּׁה וּמוֹנֵעַ אוֹתוֹ מִמָּנָה. זוֹ נִשְׂאֵרָת
 בְּאַלְמָנָה, וְלֹא אַלְמָנָה. זְהוּ שְׂכָתוּב (איכה א) הִיָּתָה
 בְּאַלְמָנָה, וְלֹא אַלְמָנָה.

יֵשְׁבוּ וְהִתְעַסְקוּ בַתּוֹרָה עַד שֶׁהָאִיר הַיּוֹם. אַחַר
 שֶׁהָאִיר הַיּוֹם, קָמוּ וְהָלְכוּ. עַד שֶׁהָיוּ
 הוֹלְכִים, רָאוּ אִישׁ אֶחָד שֶׁתָּיָה הוֹלֵךְ בַּדֶּרֶךְ וְרֹאשׁוֹ
 עָטוּף. קָרְבוּ אֵלָיו, וְהָיָה מְרַחֵשׁ (דף רסח ע"ב) בְּשִׁפְתוֹתָיו
 וְלֹא הִשִּׁיב לָהֶם דְּבָר. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וַדַּאי זֶה
 נִמְלֵךְ בְּרַבּוֹנוֹ. יֵשְׁבוּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אֲחָא
 וְהִתְפַּלְּלוּ תַּפְּלָה, וְאוֹתוֹ הָאִישׁ עָמַד בְּמִקוּמוֹ
 בְּמִקוּם אַחֵר. אַחַר שֶׁסִּיְמוּ הַתַּפְּלָה הָלְכוּ לַדֶּרֶךְ,
 וְאוֹתוֹ הָאִישׁ נִשְׁמַט מֵהֶם. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הָאִישׁ
 הַזֶּה, אִו שֶׁהוּא טַפֵּשׁ, אִו שֶׁדַּרְכָּיו לֹא יִשְׁרֹת. אָמַר,
 נִתְעַסַּק בַּתּוֹרָה, שֶׁחֲרִי הַשְּׁעָה הִיא לְזֹת.

פָּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (משלי ג) כְּבוֹד חַכְמִים
 יִנְחָלוּ וּכְסִילִים מֵרִים קָלוּזִן. כְּבוֹד חַכְמִים

יִנְחֵלוּ, אֲשֶׁרֵי אֹתָם שְׁמַתְעִסְקִים בַּתּוֹרָה. וְמֵרֶם
 שְׁפַתָּח בְּדַבָּר, קָרַב אֲלֵיהֶם אוֹתוֹ אָדָם. אָמַר רַבִּי
 אֶלְעָזָר, אֵינן לָנוּ לְהַפְסִיק בְּדַבְרֵי תּוֹרָה, שְׁכַל מִי
 שְׁמַשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, זוֹכֵה לְרֵשֶׁת יְרֵשָׁה שֶׁל הַנִּחְלָה
 שְׁלִמְעֵלָה, בְּכַבוֹד שֶׁל הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן הַקְּדוֹשׁ, וְזוֹכֵה
 לְרֵשֶׁת יְרֵשָׁה שֶׁל נִחְלָה בְּעוֹלָם תְּהֵא. וּמִי הִיא?
 אוֹתוֹ שְׁנִקְרָא כְבוֹד ה', שְׁלֵא פוֹסֵק מֵהֶם לְעוֹלָם.
 וְהוּ שְׁפַתּוֹב כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחֵלוּ, תְּהוּא שְׁנִקְרָא
 כְּבוֹד ה'.

וּכְסִילִים מֵרִים קָלוֹן, מַה הוּא? בֵּא וּרְאֵה,
 כְּשֵׁאָדָם הוֹלֵךְ בְּדַרְךְ יִשְׂרָא לְפָנֵי
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּמַשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, תְּרֵי אוֹתוֹ
 כְּבוֹד ה' הוּא יוֹרֵשׁ לְעֶצְמוֹ, וְכִמָּה אֶפִּיטְרוּפְסִים
 וְסִינְגוּרִים נִמְצְאִים לְמַעְלָה עַל הָאָדָם, וְכֵלִם
 מְלַמְּדִים עֲלָיו זְכוּת לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ. וְאִם אֵינן
 הָאָדָם מַשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה וְלֵא הוֹלֵךְ בְּדַרְךְ רַבּוֹנוֹ,
 הוּא נַעֲשֶׂה עֲלָיו קְטִיגוֹר. וְאוֹתוֹ קְטִיגוֹר מְשׁוֹמֵט
 בְּאֵוִיר (וְהוֹלֵךְ לוֹ), וְלֵא עוֹלָה לְמַעְלָה, אוֹלֵי יֵשׁוֹב
 הָאָדָם מִחֲטָאוֹ. כִּיּוֹן שְׁרוּאָה שְׁאֵינן הָאָדָם שָׁב וְלֵא

רוצה להשתדל בתורה, אז הוא עולה למעלה ומלמד עליו חובה. זהו שכתוב וכסילים מרים קלון, ועולה למעלה ועושה קטרוג.

פתח ואמר, (זכריה יד) ואם משפחת מצרים לא תעלה ולא באה ולא עליהם תהיה המגפה וגו'. מה שונה מצרים כאן מכל שאר העמים, שהרי לכלם כתוב ולא עליהם יהי הגשם, וכאן לא? אלא הרי פרשוה החברים, שהרי ארץ מצרים אינה צריכה מטר, ועל פן אינה בכלל אותן שצריכות מטר, אבל הם, דין אחר עולה עליהם, ויפה אמרו.

בא וראה, כתוב (דברים יא) כי הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה לא בארץ מצרים היא אשר יצאתם משם וגו'. שהרי הנחר העולה, ממנו משקית הארץ, אבל כאן - למטר השמים תשפתה מים, שהרי הארץ הקדושה משקית תמיד מן השמים, וכשישראל היו עוסקים בתורה, היתה משקית פראוי. ומי שמונע ממנה תורה, באלו

מונע טוב מכל העולם. נכנסו לתוך מערה אחת
שחיתה בדרך, נכנס עמהם אותו האיש. ישבו.

פתח אותו האיש ואמר, (שמות לג) ודבר ה' אל
משה פנים אל פנים באשר ידבר וגו'.
הפסוק הזה אין ראשו סופו ואין סופו ראשו, ולא
מלה זו כמלה זו. בתחלה ודבר ה' אל משה פנים
אל פנים - יפה. אחר כך ושבו אל המחנה, אחר
כך ומשרתו יהושע בן נון נער, מהו? אמר רבי
אלעזר, ודאי הקדוש ברוך הוא התרצה בכבודנו,
שבעת הזווג שלנו עם השכינה, והשכינה לא סרה
מעמנו. מי שפותח פתח, יאמר דבר.

פתח ואמר, ודבר ה' אל משה פנים אל פנים,
בכמה דרגות עליונות ונכבדות נפרד משה
הנביא הנאמן על כל שאר נביאי העולם, שהרי
כלם כנגדו כמו קוף בפני בני אדם. שאר הנביאים
היו מסתכלים באם פקלריה שאינה מאירה, ועם
כל זה לא היו זוקפים פנים למעלה להסתכל,
אלא כמו שכתוב (דניאל י) ואני הייתי נרדם על פני

וּפְנֵי אֶרֶצָה. וְלֹא עוֹד, אֲלֹא שְׁהַדְבָרִים לֹא הָיוּ
אֵלֵיהֶם בְּגִלוּי.

וּמִיָּשָׁה הַנְּבִיא הִנְיָאֵמֵן לֹא כָּה, שְׁהוּא תָּהָה מִסְתַּכֵּל
בְּאִם־פְּקֻלָּרְיָה הַמְאִירָה וְעוֹמֵד בְּקִיּוּמוֹ, וְלֹא
עוֹד, אֲלֹא שְׁהָיָה זִקְקָה רֵאשׁ לְהַסְתַּכֵּל, כְּמִי שְׁאוֹמֵר
לְחִבְרוֹ: זְקָה רֵאשָׁה, וַיִּסְתַּכְּלוּ פְּנִיָּה בְּפְנֵי, כְּדִי
שְׁתַּדַּע הַדְּבָרִים שְׁלִי. כָּה מִיָּשָׁה, פְּנִים אֵל פְּנִים
זִקְקָה רֵאשׁ, כְּלִי פַחַד, פְּנִים זְקוּפוֹת, וּמִסְתַּכֵּל ^{(דף רסט}
בְּזִיו הַכְּבוֹד הָעֲלִיּוֹן, וְלֹא הִשְׁתַּנְּתָה דַעְתּוֹ וּפְנֵיו ^{ע"א)}
כְּמוֹ שְׁאֵר הַנְּבִיאִים, שְׁכֻשְׁהוּ מִתְּנַבְּאִים (רוצ'ים)
לְהַסְתַּכֵּל, יֵצְאוּ מִרְשׁוֹתָם וּמִדַּעְתָּם וְהִשְׁתַּנְּהוּ זִיו
פְּנֵיהֶם, וְלֹא הָיוּ יוֹדְעִים מִהָעוֹלָם הַזֶּה כְּלוּם.

וּמִיָּשָׁה לֹא כָּה, שְׁמִיָּשָׁה תָּהָה מִסְתַּכֵּל מִמֶּשׁ בְּדַרְגָּה
הָעֲלִיּוֹנָה הַהִיא, וְלֹא יֵצֵא מִרְשׁוֹתוֹ
וּמִדַּעְתּוֹ, שְׁחֲרִי בְּשַׁעָה שְׁהָיָה מִסְתַּכֵּל בְּזִיו הַכְּבוֹד
הָעֲלִיּוֹן, מִיָּד וְשָׁב אֵל הַמַּחְנָה, לְדַבֵּר עִמָּהֶם בְּכֹל
מֵה שְׁהַצְטַרְכוּ, וְדַעְתּוֹ מִתִּישְׁבֶּת בּוֹ כְּבְרָאשׁוֹנָה,
וַיִּוְתַר. וַזֶּהוּ וְשָׁב אֵל הַמַּחְנָה. וּמִשְׁרְתּוֹ יְהוֹשַׁע בֶּן

נון נַעַר, וְדַאי שְׁתָּיָה יוֹנֵק מִתּוֹךְ הָאֵהָל, לָמַד
 לְהִסְתַּכֵּל בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוּאֵל א' ג')
 וַתִּנְעַר שְׁמוּאֵל מִשֵּׁרֵת אֶת ה'.

בֵּא וּרְאֵה, כָּל זְמַן שְׁתָּיָה יְהוֹשִׁעַ אֶצֶל מֹשֶׁה, הָיָה
 לֹמֵד וַיּוֹנֵק מִתּוֹךְ הָאֵהָל וְלֹא פוּחַד. אַחַר
 שֶׁנִּפְרַד מִמֹּשֶׁה וְהָיָה לְבָדוּ, מַה כָּתוּב? (יהושע ה) וַיִּפֹּל
 יְהוֹשִׁעַ אֶל פְּנֵיו אֶרְצָה וַיִּשְׁתַּחֲו. שְׁלֹא הָיָה יָכוֹל
 לְהִסְתַּכֵּל. וְזֶה מִשְׁלִיחַ אַחַד, כָּל שָׂכֵן מִמְּקוֹם אַחֵר.

לְאָדָם אַחַד שֶׁהִפְקִיד אֶצְלוֹ הַמֶּלֶךְ כְּלֵי זָהָב
 וְאֲבָנִים יְקָרוֹת. כָּל זְמַן שֶׁנִּמְצְאִים אֶצְלוֹ,
 הַשֶּׁמֶשׁ שָׁל בֵּיתוֹ אוֹחֵזוּ בָהֶם וּמִסְתַּכֵּל בָּהֶם. כִּיּוֹן
 שֶׁהִסְתַּלַּק אוֹתוֹ אָדָם מִהָעוֹלָם, לֹא הִשְׁאִיר הַמֶּלֶךְ
 אֶצֶל הַשֶּׁמֶשׁ כְּלוּם, וְאִחֲזוּ אֶת פְּקֻדוֹנוֹ. אָמַר אוֹתוֹ
 שֶׁמֶשׁ: אוֹי עַל מַה שֶׁאַבְדָּתִי. בְּיָמֵי אֲדוֹנֵי הָיוּ כָּל
 אֵלֶּה בְּיָדֵי.

כֶּךָ יְהוֹשִׁעַ, בְּיָמֵי מֹשֶׁה הָיָה יוֹנֵק בְּכָל יוֹם מִתּוֹךְ
 הָאֵהָל וְלֹא פוּחַד. אַחַר שֶׁנִּפְטַר, וַיִּפֹּל יְהוֹשִׁעַ
 עַל פְּנָיו. וְאֲנִי, מִשּׁוּם שֶׁאֲנִי מְצוּי בְּתוֹכְכֶם,

אֶסְתַּכַּל בְּדַבְרֵי הַתּוֹרָה וְלֹא אֶפְחַד. אַחַר שְׂאֵפְרֵד
מִכֶּם, וְלֹא אוֹכַל לְהִסְתַּכַּל לְבַדִּי.

עוֹד פָּתַח וְאָמַר, וְשִׁנַּנְתֶּם לְבַנְיָד וְדַבַּרְתֶּ פֶּם וְגו'.
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים מה) חֲצִיךְ שְׁנוֹנִים. שְׂעָרֶיךָ
אָדָם לְחִידֵד דְּבַרֵי תוֹרָה לְבָנוּ כְּחֶרֶב שֶׁהִיא שְׁנוֹנָה
בְּשָׁנֵי הַצָּרִדִים, כִּדִּי שְׁיִכְנִים לוֹ הַחֲדוּד וְהַשְׂמֻחָה
בַּתּוֹרָה, וְלֹא יִמָּצֵא לְבוֹ בְּטַפְּשׁוֹת. וְדַבַּרְתֶּ פֶּם, כָּל
דְּבַרֵי הַתּוֹרָה, לְכָל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ דָּרֶךְ לְבַדּוֹ.
וְדַבַּרְתֶּ פֶּם?! וְתַדְבֵּר הִיא צָרִיךְ לוֹ לְכַתֵּב! אֵלֶּא
צָרִיךְ אָדָם לְהִנְהִיג עֲצָמוֹ בָּהֶם, וְלְהִנְהִיג עֲצָמוֹ
שֶׁלֹּא יִסָּטֵה לְיָמִין וְלִשְׂמָאל.

בְּשִׁבְתֶּךָ בְּבֵיתְךָ, לְהִנְהִיג עֲצָמוֹ בְּבֵיתוֹ בְּדָרֶךְ
יִשְׂרָאֵל וּבְדָרֶךְ תְּקִינָה, שֶׁיִּלְמְדוּ מִפְּנֵי כִּנִּי
בֵּיתוֹ לְהִנְהִיג עֲצָמָם בְּנִחַת וּבְשִׂמְחָה, וְלֹא יִטִּיל
פֶּחַד בְּכַנֵּי בֵּיתוֹ יוֹתֵר, וְכָל מַעֲשָׂיו בְּבֵיתוֹ בְּדָרֶךְ
תְּקִינָה. וּבְלִבְתֶּךָ בְּדָרֶךְ, לְהִנְהִיג בְּדַבְרֵי תּוֹרָה,
וְלִתְקֹן אֶת עֲצָמוֹ בָּהֶם כְּמוֹ שְׂעָרֶיךָ, וְלְהִנְהִיג עֲצָמוֹ
בְּדַבְרֵי הַתּוֹרָה. וּמָה הוּא? כְּמוֹ שְׂעֵקֶב, לְדוֹרוֹן,

לְקָרֵב וְלַתְּפִלָּה. וְהַתְּפִלָּה צָרִיךְ לְהַתְּפַלֵּל לְרַבּוֹנוֹ,
וּמַעַל בָּלֵם דְּבָרֵי תוֹרָה.

וּבְשִׁבְבוֹד, לְהַנְהִיג עֲצֻמוֹ בְּיָרֵאת רַבּוֹנוֹ, בְּקִדְשָׁה
וּבְעֲנָוָה, שְׁלֵא יִמָּצֵא חֲצוּף בְּנֶגֶד
רַבּוֹנוֹ. וּבְקוֹמָה, לָתֵת תְּשׁוּבוֹת לְרַבּוֹנוֹ שֶׁהַשִּׁיב
נִשְׁמָתוֹ. שְׁתִּירֵי בְּכֹמָה חַיּוּבִים הוּא נִמָּצֵא לְפָנֵי
רַבּוֹנוֹ, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹשֶׂה עִמּוֹ חֶסֶד וּמִשִּׁיב
אוֹתָהּ לְגוֹפוֹ. וְקִשְׁרָתָם לְאוֹת עַל [יָדָךְ] יָדָה, הִרֵי
פְרִשׁוּתָהּ עַל יַד יְדָה, וְזוֹהֵי הַשְּׂמֵאל. וּבִסְפֵר הָאֲנָדָה
אָמַר, עַל יַד כ"ה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית מו) כ"ה יְהִיָּה
וְרַעֲדָה.

וְחִבְרִינּוֹ יוֹשְׁבֵי הַדְּרוֹם פְּרִשׁוּתָהּ בְּסוֹד שְׁלָחָם,
אֲרַבֵּעַ בְּתֵי הַתְּפִלִּין כְּמוֹ זֶה (בְּצוּרָה אַחֲרָת).
קִדְשׁ לִי כָּל בְּכוֹר, סֶתֶם - בְּנֶגֶד הַכֶּתֶר הָעֲלִיּוֹן שֶׁל
הַכֹּל. וְהִיָּה כִּי יִבְיָאָךְ - בְּנֶגֶד חֲכָמָה. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
וְאֶחָבֶת - בְּנֶגֶד בִּינָה. וְהִיָּה - בְּנֶגֶד חֶסֶד. אַחַר כֵּן
כָּלֹלִים בָּלֵם בְּרוּעַ שְׂמֵאל שֶׁנֶּקְרָאת עֵז, וְכַתוּב

(ישעיה סב) ובזרוע עזו. ואין עז אלא תורה, ואין עז אלא תפלין.

והדברים לא מישבים אצלנו. מה הטעם? משום שהפטר העליון כולל הכל, שאינו בחשבון. ועוד, ^(דף רסט ע"ב) והיה פי יביאך תלוי ביציאת מצרים, אותו מקום שנמצאת בו חרות לעבדים, ועל כן לא מתקנים ברכיהם. ואנו שרויים מחכמה, וכך הוא, והקדוש ברוך הוא נוטל אותם; ^(וכו) ארבע למעלה, וארבע למטה, וארבע במקום המטה, וארבע במקום ששרוי הלב. משום שזה נקשר בזה.

וצריך האדם להתעטר בהם, משום שהוא שם קדוש עליון, שפתיב ^(דברים כח) וראו כל עמי הארץ כי שם ה' וגו'. וכל מי שמתעטר בעטרה קדושה עליונה זו, נקרא מלך בארץ, והקדוש ברוך הוא מלך ברכיע. והו שפתיב ^(שיר ז) מלך אסור ברהמים. כמו שהקדוש ברוך הוא מלך למעלה, כך גם הוא מלך למטה. וכתבתם על

מְנוּזוֹת בֵּיתָךְ, בְּרִי שְׂיִהְיֶה אָדָם שָׁלֵם בְּכֹל, וַיִּמְצֵא
שָׁלֵם בַּמַּצּוֹת שֶׁל רַבּוֹנוֹ, רָשׁוּם לְמַעְלָה רָשׁוּם
לְמַטָּה. אֲשֶׁרִי חֶלְקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

פָּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, שְׁנֵי פְסוּקִים מְצֵאתִי,
שְׂאֵף עַל גֵּב שֶׁחֶבֶל הַתְּלוּיִים בְּדַרְגָּה אַחַת,
אֵינָם מְדַרְגָּה אַחַת. בְּפֶסוּק אֶחָד כְּתוּב, (חגי א) כֹּה
אָמַר ה' עֲבָאוֹת. וּבְפֶסוּק אֶחָד כְּתוּב, כֹּה אָמַר ה'
אֱלֹהִים. מַה בֵּין זֶה לְזֶה? אֵלֶּא בְּזִמְן שְׁכַתוּב כֹּה
אָמַר ה' עֲבָאוֹת, אֲזִי הִדְבַּר בְּאֵי בְּרַחֲמִים. וּבְזִמְן
שְׁכַתוּב כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהִים, אֲזִי הִדְבַּר בְּאֵי בְּדִין.

כֹּה אָמַר ה' עֲבָאוֹת, מִשּׁוּם שֶׁחֶבֶה הוּזוּ מִתְּפָרְכַת
מִצְדִּיק וּמִנְצַח וְהוֹד, שֶׁנִּקְרָא ה' עֲבָאוֹת. וְאִז
הִדְבַּר בְּאֵי בְּהַתְּפַסְמוֹת, שֶׁתְּרִי מִהַמְּקוֹם הַזֶּה הוּא
בְּאֵי. כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהִים, אִז חֶבֶה הוּזוּ יוֹנְקַת מִצְד
הַדִּין מִמְּקוֹם הַגְּבוּרָה הָעֲלִיוֹנָה, וְלִמְדָנוּ מֵאֲבֵא
שֶׁתְּרִין הוּא בְּרַחֲמִים, מִשּׁוּם שְׁכַתוּב ה' אֱלֹהִים.

שֶׁתְּרִי אֱלֹהִים הוּא גְבוּרָה בְּכֹל מְקוֹם. אֲדָנִי,
גְבוּרָה תַּחְתּוֹנָה הִיא בְּכֹל מְקוֹם. וְעַל כֵּן

נודעים הדברים מפי הנביא, והוא היה מתכוון
 לומר דבר במקומו. ואז היו יודעים בני האמונה
 הללו, מאיזה מקום תלוי הדבר.

פתח רבי אחא ואמר, (שופטים ה) אזרו מרוז אמר
 מלאך ה' וגו'. בא וראה, הפסוק הזה הוא
 סוד בסודות העליונים. בשעה שחמלך הקדוש
 מסר את ביתו בידי הנבירה, כל כלי הוין
 והרמתיים והבליםטראות שלו הפקיד בידיה, וכל
 אותם לוחמי הקרב שלו הפקיד עמה. זהו שכתוב
 (שיר השירים ג) הנה מפתו שלשלמה ששים גברים
 סביב לה מגברי ישראל, ותרי פרושה. וכשנלחם
 הקדוש ברוך הוא בקרב, עם אותם הגבורים
 לוחמי הקרב שאמרנו הוא נלחם, והם נקראים
 מלמדי מלחמה.

כתוב (שופטים ה) מן שמים נלחמו הכוכבים
 ממסלותם נלחמו עם סיסרא וגו'. ושנינו,
 בשעה הזו שחתנדבו ישראל לגלות את הרשם
 הקדוש בבשרם, אז זו (ויקרא כו) קרב נקמת נקם

בְּרִית, בְּנִסָּה אֶת כָּל חִילוֹתֶיהָ וְכָל כְּלֵי הַיּוֹזֵן וְכָל
 אוֹתָם לֹחֲמֵי הַקָּרֵב לְהִלָּחֵם בְּקָרֵב עִם (מִלְכָּנָה)
 סִיסְרָא, וְהַכּוֹכְבִים הָיוּ שׁוֹפְכִים אֵשׁ מִלְמַעְלָה.
 וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כָּל כּוֹכַב וְכוֹכַב יֵשׁ לוֹ שֵׁם
 לְבָדוֹ, וְכֻלָּם נִקְרָאִים בְּשֵׁמוֹת.

אָמַר לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַזִּידְמָנוּ לְנִקְמָה אֶת
 נְקָמַת בְּנֵי. שְׁתֵּי נְקָמוֹת אֲנִי עֹתִיד לְהַפְרֵעַ
 מֵהֶם. נְקָמָה אַחַת שֶׁל אֵשׁ מֵאוֹת מְרַכְּבוֹת שֶׁהִלְוָה
 לְיִשְׂרָאֵל שֶׁל הַמִּצְרִיִּים כִּדְרֵי לְהִלָּחֵם בְּקָרֵב עִם
 יִשְׂרָאֵל, שְׁפָתוֹב (שְׁמוֹת י"ד) וַיִּקַּח אֵשׁ מֵאוֹת רֶכֶב
 בַּחֹזֶר וְכָל רֶכֶב מִצְרַיִם. וְנִקְמָה אַחַת שֶׁל הַבְּנִיִּים
 שְׁלִי, שֶׁהֲצִיקוּ לָהֶם עַד עַכְשָׁיו. וּמִשׁוֹם כֶּךָ נִדְוָנוּ
 בְּשָׁנֵי דִינִים - אֶחָד בְּמִים וְאֶחָד בְּאֵשׁ. בְּמִים,
 שְׁפָתוֹב (שׁוֹפְטִים ה) נִחַל קִישׁוֹן גְּרָפָם. בְּאֵשׁ, שְׁפָתוֹב
 הַכּוֹכְבִים מִמָּסְלוֹתָם.

וּבְאוֹתָם הַכּוֹכְבִים יֵשׁ כּוֹכַב אֶחָד שְׁלֵא בָא
 לְאוֹתָהּ תִּנְקָמָה, וְהִתְקַלֵּל לְעוֹלָמִים,
 שְׁכַאֲשֶׁר מִתְחִיל לְהֵאִיר, כָּאִם שְׁאֵר הַכּוֹכְבִים

ובולעים אותו ואת כל סיעתו, וכלם אוכרים יחד, כִּמוֹ שֶׁנֶאֱמַר אִרְוּ מִרוֹז אֲמַר מִלֶּאֱדָה ה'. וְכִי יֵשׁ רְשׁוֹת לְמִלֶּאֱדָה בְּזוֹהָ? אֵלֶּא זֶה הוּא הַמִּלֶּאֱדָה שְׁכַתוֹב בּוֹ (שמות יד) וַיִּסַּע מִלֶּאֱדָה הָאֱלֹהִים הַהֲלֵךְ לִפְנֵי מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל. וְזֶה הוּא שְׁכָל הַקְּרִבוֹת הֵן שָׁלוֹ. (דף ער ע"א)

כִּי לֹא בָאוּ לְעֶזְרַת ה' - כְּשִׁינְעָאוּ יִשְׂרָאֵל מִמַּצָּרִים. לְעֶזְרַת ה' בְּנִבְוִרִים - עִם אוֹתָם שְׁשִׁים גְּבוּרִים שֶׁהִזְדַּמְּנוּ בְּקֶרֶב עִם סִיסְרָא. וְהַמִּלֶּאֱדָה הַזֶּה, הַסּוּד שָׁל כָּל הַדֵּינִים וְהַקְּרִבוֹת שָׁל הַמֶּלֶךְ הֵם בְּרִשׁוֹתוֹ, וְעַל כֵּן אֲמַר מִלֶּאֱדָה ה', וְזֶהוּ שְׁכַתוֹב (בראשית מח) הַמִּלֶּאֱדָה הַנֶּאֱלָ אֶתִּי וְגו', וְחָרִי פְרִשׁוֹת הַחֲבָרִים. וְזֶה עֵתִיד לְהִיּוֹת עֲלִיּוֹן וְנִכְבָּד לְעֵתִיד לְבֹא, וּבְזוֹה יִתְגַּדֵּל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, וּבְזוֹה עֵתִיד הַקְּדוֹשׁ פָּרוּךְ הוּא לְהַפְרֵעַ מִהָעַמִּים עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזּוֹלוֹת. וְעַל זֶה כָּתוּב (יחזקאל לח) וְהִתְגַּדַּלְתִּי וְהִתְקַדַּשְׁתִּי וְגו'. הֲלָכּוּ עַד שֶׁתְּגִיעוּ אֶל רַבִּי שְׁמַעוֹן. כִּיּוֹן שָׂרָאָה אוֹתָם, אֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הִנֵּה הַשְּׂכִינָה כָּאן, וְדַאי צָרִיכִים אָנוּ לְהַחְזִיק מִזְבַּח לְפָנִים שָׁל הַשְּׂכִינָה.

פָּתַח וְאָמַר, (בראשית כט) הֵן עוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל וְגוֹ'.
הַפְּסוּק הַזֶּה פִּרְשׁוּהוּ, שֶׁכֹּאֲשֶׁר יִשְׂרָאֵל
יִתְעוֹרְרוּ בַּתְּשׁוּבָה לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ כְּרוּךְ הוּא, בְּזִכּוֹת
הַתּוֹרָה יֵשׁוּבוּ לְאֶרֶץ הַקְּדוֹשָׁה וְיִתְקַבְּצוּ מִן הַגָּלוּת.
שְׁתֵּרֵי יוֹדֵי יוֹם אַחַד תִּתְּיָה גָלוּת לְיִשְׂרָאֵל, וְלֹא
יִזְתַּר, זֶהוּ שְׂפָתוֹב (איכה א) גְּתַנְנִי שִׁמְמָה כָּל הַיּוֹם
דָּוָה. וְאִם לֹא יֵשׁוּבוּ, אֹמֵר הַקְּדוֹשׁ כְּרוּךְ הוּא: הֵן
עוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל לֹא יַעַת הָאֵסֶף הַמְקַנֵּה בְּלֵי זְכוֹת
וּבְלֵי מַעֲשִׂים בְּשָׂרִים. אֲבָל רְפוּאָה אַחַת יֵשׁ לִי
לָכֶם: הַשְׁקוּ הַצֵּאֵן, הַשְׁתַּדְּלוּ בַּתּוֹרָה, שְׂתַשְׁקוּ
מִהַמִּים שֶׁל הַתּוֹרָה, וּלְכוּ רְעוּ, לְמָקוֹם שֶׁל מְנוּחָה,
לְמָקוֹם טוֹב וְכֶסֶף שֶׁל גַּחְלִיתְכֶם.

דָּבָר אַחַר הֵן עוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל - זֶהוּ הַיּוֹם שֶׁנִּקְרָא
(ישעיה כב) יוֹם מְהוּמָה וּמְבוֹסָה וּמְבוּכָה,
שֶׁכֹּאֲוֹתוֹ הַיּוֹם נִחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְנִפְּלוּ יִשְׂרָאֵל
בְּגָלוּת. וּמַשׁוּם הַמַּעֲשִׂים הָרָעִים, הַיּוֹם הַזֶּה נִמְשָׁךְ
וְהַתְּגִדֵּל. זֶהוּ שְׂפָתוֹב, הֵן עוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל לֹא יַעַת
הָאֵסֶף הַמְקַנֵּה, מַשׁוּם שֶׁהֵם מוֹשְׁכִים אֶת אוֹתוֹ

הַיּוֹם. הִשְׁקוּ תֵצֵאוּ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר בְּדִבְרֵי תוֹרָה,
שִׁחֲרֵי בְּזוּבוֹת הַתּוֹרָה יֵצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִן הַגְּלוּת.

וְמָה יִשְׂרָאֵל אוֹמְרִים? וַיֹּאמְרוּ לֹא נוֹכַל עַד אֲשֶׁר
יֵאָסְפוּ כָּל הָעֶדְרִים, עַד שִׁיתְּכַנְסוּ כָּל שְׂאֵר
הַיָּמִים הָעֲלִיזִים, וְנִלְלוּ אֶת הָאֶבֶן, וַיִּבְטְלוּ אוֹתוֹ
הַדִּין הַקָּשֶׁה שֶׁל אוֹתוֹ הַיּוֹם שֶׁשׁוֹלֵט עַל פִּי הַבַּיִת,
וְנִבְצָעַת אוֹתָהּ הַבַּיִת עִמָּנוּ בְּגָלוּת. וְכִשְׁמַתְנַלָּה
הַבַּיִת הַזֶּה וְאוֹתָהּ הָאֶבֶן לֹא שׁוֹלֵטת עָלֶיהָ, מִיָּד
וְהִשְׁקִינוּ תֵצֵאוּ.

וְעַתִּיד הַקּוֹדֶשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּסוֹף הַיָּמִים לְהַחְזִיר
אֶת יִשְׂרָאֵל לָאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה וּלְכַנֵּס אוֹתָם
מִן הַגְּלוּת. וּמִי הֵם סוֹף הַיָּמִים? אוֹתָהּ שֶׁהִיא
אַחֲרֵית הַיָּמִים. בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים הַזֶּה יִשְׂרָאֵל סָבְלוּ
אֶת הַגְּלוּת. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב, (דְּבָרִים ד') בַּעַר לֶךְ וּמִצְאוּךְ
כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים, וְכָתוּב (שֵׁם לֹא)
וְקִרְאת אֶתְכֶם הַרְעָה בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים. בְּאַחֲרֵית
הַיָּמִים בְּזָקָא, וְזוֹ הִיא בְּנִסְת יִשְׂרָאֵל בְּגָלוּת. וְעַם
אַחֲרֵית הַיָּמִים הַזֶּה קָבְלוּ עֲנֵשׁ בְּגָלוּת, וּבְזוֹ יַעֲשֶׂה

הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִקְמֹת לְיִשְׂרָאֵל תָּמִיד. זֶהוּ
 שְׂפָתוֹב (במדבר כד) אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָעַם הַזֶּה לְעַמּוּךָ
 בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים. וּבְכֹל מְקוֹם זֹאת הִיא, וְהַקְדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא עֲתִיד לְהַשִּׁיבָה לְמְקוֹמָהּ. זֶהוּ שְׂפָתוֹב
 (ישעיה ב) וְתָיָה בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים נִבּוֹן יִתְיָה הַר בֵּית ה'
 וְגו', וְזֶהוּ יוֹם.

וּמִשְׁהַתְּחִיל הֵצֵל לְהַעֲשׂוֹת בְּרֵאשִׁית הַיּוֹם
 הָאַחֵר, הָיָה כְּמוֹ בְּזִמְנֵן שְׁנֵתְרַב בֵּית
 הַמְּקֻדָּשׁ, וְנָטָה הֵצֵל לְהַכְנִיֵם. זֶהוּ שְׂפָתוֹב (ירמיה ו) אֹי
 לָנוּ כִּי פָנָה הַיּוֹם כִּי יִנְטוּ צִלְיָי עָרֵב. יוֹם וְצֵל הוּא
 סוּף הַגְּלוּת, וְהַשְׁעוֹר שֶׁל הֵצֵל הַזֶּה שִׁשָּׁה קְמָצִים
 וְחֲצִי, וְגוֹדֵל שֶׁל מִדָּה שֶׁל אָדָם, גֶּבֶר בֵּין גְּבָרִים.
 וְהוֹפְרוֹן שֶׁל הַסּוּד הַזֶּה שְׁבִין הַחֲבָרִים, שְׂפָתוֹב (איוב
 ה) כִּי תִמּוֹל אֲנַחְנוּ וְלֹא נִדְעַ כִּי צֵל יִמִּינוּ עָלֵי אֶרֶץ.
 כִּי תִמּוֹל אֲנַחְנוּ - בְּגָלוּת, וְלֹא הִינּוּ יוֹדְעִים כִּי צֵל
 יִמִּינוּ עָלֵי אֶרֶץ, לְהַשְׁרוֹת אוֹתָם הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 עָלֵי אֶרֶץ.

אֲשֶׁרִי חֶלְקוֹ מִי שְׂרֹאָה אֹתוֹ, וְאֲשֶׁרִי חֶלְקוֹ מִי
שֶׁלֹּא רֹאָה אֹתוֹ. אֹי לְמִי שְׂיִזְדְּמֵן
בְּשִׁיבְקֵשׁ הָאֲרִיָּה הַגָּדוֹל לְהִתְחַפֵּר עִם נִקְבָּתוֹ, כָּל
שָׂכֵן בְּשִׂיזְדֻּגּוֹ יַחַד. עַל אֹתָהּ שָׁעָה כְּתוּב, (עֲמוּס ג)
אֲרִיָּה שָׂאֵג מִי לֹא יִירָא וְגו'.

בֵּינָה וּרְאָהּ, בְּהִתְחַלָּה כְּתוּב (יִרְמִיָּה כה) שָׂאֵג יִשְׂאֵג עַל
נְיָהוּ. וּבְאֹתוֹ הַזְּמַן בְּשִׁינְעָא לְקַבֵּל אֶת בֵּית
זִנְגוּ, אֹי אֲרִיָּה שָׂאֵג מִי לֹא יִירָא ה' אֱלֹהִים דְּכָר
מִי לֹא יִנְבֵּא. בְּאֹתָהּ שָׁעָה כְּתוּב, (דְּבָרִים ל) וְשָׁב ה'
אֱלֹהֵיךָ אֶת שְׁבוּתֶךָ וְגו'. מַה זֶה וְשָׁב? אֵלֶּךָ הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא מְשִׁיב אֶת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִהַגְּלוּת, וְשָׁב
הַצְּדִיק לְהַזְדַּיֵּג (דָּף עַר ע"ב) בְּמִקוֹמוֹ. אֹי כְּתוּב, (תְּהִלִּים קמ)
אֵךְ צְדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבוּ יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנִיֶךָ.

מִשְׁנָה. לָכֶם פְּנֵי אָדָם, בְּעָלֵי הַחֲכָמָה, בְּעָלֵי
הַתְּבוּנָה, קוֹל קוֹרָא: מִי מִכֶּם שֶׁהִתְחַפֵּם
וַיִּזְדַּע, בְּשָׁעָה שֶׁהָרֵאשׁ הַלְּבָן הִתְקִין הָרֵאשׁ, רְשׁוּם
מִמַּעְלָה לְמַטָּה וּמִמַּטָּה לְמַעְלָה, הִתְקִין צַד הַצָּפוֹן
בְּעֶשְׂרֵי שָׁל אָנָם מִיָּם, כּוּ רְשׁוּם הָעֵמֶק שֶׁל הַתְּהוֹם

הַעֲלִיזוּן שְׁעוֹלָה וַיּוֹרֵד בְּתוֹכוֹ, יָרְדָה דְרָגָה מְמִירָה
אֶחָת בְּאַלְפֵי וַחֲמִשׁ מֵאוֹת רְשׁוּמִים שֶׁל אֶלְפֵי וַחֲמִשׁ
מֵאוֹת עוֹלָמוֹת.

תַּחֲתֵינוּ בְּצֵלוֹ חוֹסֶה חַיֵּית בָּר אֶחָת, (דניאל ז) וְלָה
עֶשֶׂר בְּרָנִים, (שם) וְאֵלוֹ עֵינַיִם כְּמוֹ עֵינַי
אֲנוֹשׁ לַחַיָּה, וְפֶה מְדַבֵּר גְּדוּלוֹת. כְּשֶׁעוֹלָה, הוֹלֶכֶת
בַּיּוֹם, נִסְתַּרְת בְּלֵילָה. כְּשִׁיּוֹרְדָת, נִסְתַּרְת בַּיּוֹם,
וְהוֹלֶכֶת בְּלֵילָה. כְּשֶׁנּוֹסְעֶת, מוֹדְעוֹעִים אַרְבַּע
מִגְרָפוֹת שְׁאֲחוּזִים בְּיָדֶיהָ. וְנוֹסְעִים עִמָּה שְׁשִׁים
שְׁבַטֵי אֵשׁ, כָּל אֶחָד חָרַב שְׁנוֹנָה עַל יָרְכוּ.

עָלָה בְּרָצוֹן, לְהוֹצִיא אָדָם שְׁלִיט לְמַטָּה. הַתְּקִיז
בַּחַיָּה הַזֶּה עֶפֶר וַהֲקִיב אֶחָד שְׁכָלוֹל מֵהַכֹּל.
נָשַׁב בּוֹ וְהַתְּפַשֵּׁט בְּאַרְבַּעַת צַדֵּי הָעוֹלָם. וְאַרְבַּע
חַתִּיבוֹת הַתְּנַלְגָּלוֹ, אֶחָת לְמַעְלָה, אֶחָת לְמַטָּה,
אֶחָת לְצַפּוֹן, אֶחָת לְדָרוֹם.

אֵילָן אֶחָד גְּדוֹל וְחָזֵק הַתְּחִבֵּר וְהַזְדַּיֵּג עִמָּה בְּעֵנָף
אֶחָד יָפֶה שְׁמֵרָאָהוּ שְׂמַחַת הַכֹּל, כְּמוֹ
שְׁנַאָמֵר (תהלים מח) יָפֶה נוֹף מְשׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ. עִמּוֹ

הַזְדוּנָה, הוֹצִיאֵנוּ רוּחַ טְמִירָה אַחַת, וּמִלֵּא אוֹתָהּ
עֶסֶת הָעֶפֶר, וְעָמַד עַל רִגְלָיו, וְהִמְלִיךְ אוֹתוֹ עַל כָּל
הָעוֹלָם וְהַשְּׁלִיט אוֹתוֹ עַל הַכֹּל. וְהוּ שָׁכַתוּב (שם ח)
תִּמְשִׁילָהוּ בְּמַעֲשֵׂי יָדָיךָ וְגו'. נִצְטַוָּה עַל אוֹתוֹ
הָאֵילָן, לֹא שָׁמַר אֶת הַמְצֻוָּה. הַשִּׁיב הַמְלִיךְ אֶת
רוּחוֹ אֵלָיו, וְאוֹתָהּ תַחֲיֶיהָ לְקַחְתָּ אוֹתוֹ. אִזּוּ הוֹמִינֵנוּ
בְּלִי אַחַר וְעָמַד בֵּינֵיהֶם, בְּקֶשֶׁר הַחֲקוּקִים בֵּין
מְלֹאכִים קְדוֹשִׁים שֶׁנֶּאֱחָזוּ בְּצִיּוֹר (בְּדָפוּס) שֶׁל
הָעֲטוּרִים.

הַדּוֹרוֹת הָאַחֲרוֹנִים תְּפוּסִים בְּחַטָּאֵיהֶם. נִשְׁלָפָה
רוּחָם מֵאוֹתוֹ הַכְּלִי שֶׁל הַלְבוּשׁ, אַחַר
כִּדּוּ נִגְנְזוּ בְּעֶפֶר בֵּין רִגְבֵי הַנְּחָל. נִטְמְנֵנוּ וְנִגְנְזוּ בְּעֶפֶס
קִשָּׁה אַחַת שֶׁל אוֹתוֹ הַכְּלִי, וַיִּקּוּמוּ שְׁנֵית תִּלּוֹת
תִּלּוֹת, מִתְעוֹרְרִים בְּאַרְץ הַקְּדוֹשָׁה.

וְעַתִּיד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְלוּשׁ אוֹתוֹ הָעֶפֶר
הַרְאֵשׁוֹן שֶׁל אוֹתוֹ הַכְּלִי מִמָּשׁ, וּלְהַכְנִים
בוֹ גְבוּל דֶּק כְּמוֹ הַשְּׂאוֹר תְּהֵא שֶׁל הָעֶפֶס. וּמֵאוֹתָהּ
עֶפֶס, שֶׁהִיא הַצַּחֲחוֹת שֶׁלְמַעְלָה, יִתְתַקֵּן וַיִּתְיַשֵּׁר כְּלִי

כְּאִשֶּׁר, כְּמוֹ שֶׁאָמַר הַכָּתוּב, (ויאל ה) וּמַעֲיִן מִבֵּית ה' יֵצֵא וְהִשְׁקָה אֶת נַחַל הַשְּׁטִיִּים. מִשּׁוֹם שְׁאוֹתוֹ הַנַּחַל מִגְדִּיל הַחֲבִיבוֹת (תְּזוּנִית) בְּעוֹלָם. וּכְשֵׁאוֹתוֹ הַמַּעֲיִן הִקְדוּשׁ יֵצֵא וַיִּכְנַס אֱלֹהֵי, אֲזַי יִתְתַּקֵּן וַיִּתְיַשֶּׁר, וְלֹא יִהְיֶה בְּסִרְחוֹנוֹ כְּבָרָא שׁוֹנָה.

וְאוֹתָם שְׁלֹא זוֹכִים, יִקוּמוּ לְהַדוֹן בְּדִין שֶׁל הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן. וְהוּא שְׁכַתוֹב (דניאל יב) וְרַבִּים מִיֵּשְׁנֵי אֲדַמַּת עֶפְרַיִם יִקְיִצּוּ אֱלֹהִים לְחַיֵּי עוֹלָם וְאֱלֹהִים לְחַרְפוֹת [1] לְדַרְאוֹן עוֹלָם. וְאֲזַי כָּתוּב, (ישעיה סו) כִּי כִּבְאִשֶּׁר הַשָּׁמַיִם הִתְדַּשְׁוּ וְהָאָרֶץ הִתְדַּשְׁוּ אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עִמָּדִים לְפָנַי נְאֻם ה' כִּן יַעֲמֵד זְרַעְכֶם וְשִׁמְכֶם. בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן. יְמֶלֶךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.